

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 8/1999 – 68 pàgines

Sessió Ordinària del dia 30 de setembre de 1999

El dia 30 de setembre de 1999, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall el M. I. Consell General, en Sessió Ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 36/1999, que és el següent:

1– Examen i aprovació, si escau, de les esmenes a la totalitat presentades pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Jaume Bartumeu Cassany, en representació del Grup Mixt, i pel M. I. Sr. Jordi Torres Alís, en representació de l'Agrupament Nacional Democràtic, al Projecte de Llei de creació de la societat pública Forces Elèctriques d'Andorra SA.

2– Presa en consideració, si escau, de la Proposició de Llei de l'estatut de la radiodifusió i televisió pública i de creació de la societat pública radiotelevisió d'Andorra SA.

3– Examen i aprovació, si escau, de la Proposta d'acord relativa a la presentació d'un pla per a la modificació dels programes de la segona ensenyança, presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, en representació del Grup Mixt.

4– Presa en consideració, si escau, de la Proposició de Llei qualificada de modificació de la Llei qualificada de la nacionalitat de data 5 d'octubre de 1995.

5– Examen i aprovació, si escau, de la Proposta de declaració d'alienabilitat i permuta amb la societat la Gonarda, SA.

6– Presa en consideració, si escau, de la Proposició de Llei qualificada de modificació dels articles 6.1 i 7.1 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum.

7– Presa en consideració, si escau, de la Proposició de Llei del Tribunal de Comptes.

8– Examen i aprovació, si escau, de la Proposta d'acord relativa a la modificació de l'article 6.2 del Decret de qualificació d'interès nacional i social d'un programa destinat al finançament privilegiat de l'habitatge de data 26 d'abril de 1995, presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, en representació del Grup Mixt.

9– Examen i aprovació, si escau, de la Proposta d'acceptació de les esmenes a l'article XIX del Conveni per a la creació de l'Organització Europea de Telecomunicacions per satèl·lit EUTELSAT i a l'article 22 de l'acord d'explotació.

10– Examen i aprovació, si escau, de la Proposta de ratificació del Conveni entre el Principat d'Andorra i el Regne del Marroc relatiu a l'assistència a persones detingudes i al trasllat de persones condemnades.

11– Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de suplement de crèdit pressupostari per les despeses derivades de l'assistència lletrada per al torn d'ofici davant el servei de Policia.

12– Preguntes al Govern amb resposta oral.
(Segons llistat annex)

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Francesc Areny Casal i Miquel Àlvarez Marfany, síndic general i subsíndic general, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Jordi Serra Malleu
M. I. Sr. Enric Tarrado Vives
M. I. Sr. Joan Tomàs Roca
M. I. Sr. Jordi Torres Alís
M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló
M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer
M. I. Sr. Miquel Alís Font
M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany
M. I. Sr. Guillem Areny Argelich
M. I. Sr. Francesc Areny Casal
M. I. Sr. Josep Areny Fité
M. I. Sr. Modest Baró Moles
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sr. Francesc Bonet Casas
M. I. Sr. Miquel Casal Casal
M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela
M. I. Sr. Josep Dallerès Codina
M. I. Sr. Simó Duró Coma
M. I. Sr. Agustí Marfany Puyoles
M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó
M. I. Sr. Antoni Martí Petit
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
M. I. Sr. Francesc Mora Sagués
M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons
M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó

El M. I. Sr. Síndic General ha excusat l'absència de la M. I. Sra. M. Rosa Ferrer per trobar-se fora del país i del M. I. Sr. Marc Pintat per problemes familiars.

També hi és present el M. I. Sr. Marc Forné Molné, cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Estanislau Sangrà Cardona, ministre de la Presidència i Interior; Albert Pintat Santolària, ministre de Relacions Exteriors; Enric Casadevall Medrano, ministre d'Economia; Josep M. Goicoechea Utrillo, ministre de Salut i Benestar, i Pere Cervós Cardona, ministre d'Educació, Joventut i Esports.

Assisteix també a la sessió el Sr. Carles Santacreu Coma, secretari general del Consell General.

(El Sr. Enric Tarrado Vives, secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.15h)

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies.

Abans de passar al primer punt de l'ordre del dia llegirem, tal com ho preveu el Reglament, l'Informe de la Comissió Permanent sobre els afers tractats i els acords presos fora del període de sessions.

Sr. secretari general, si us plau.

El Sr. secretari general:

La Comissió Permanent del Consell General, d'acord amb l'article 37.6 del Reglament, té l'honor de donar compte al Ple dels afers tractats i de les decisions adoptades fora de període de sessions.

Les seves reunions han tingut lloc els dies 1 de juliol i 31 d'agost: la primera reunió va servir per tenir una presa de contacte un cop acabat el primer període de sessions de l'any 1999; la segona reunió va servir per donar per finalitzats els treballs de la Comissió Permanent i aprovar el present Informe.

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies.

Passem, doncs, tot seguit al primer punt de l'ordre del dia.

1– Examen i aprovació, si escau, de les esmenes a la totalitat presentades pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Jaume Bartumeu Cassany, en representació del Grup Mixt, i pel M. I. Sr. Jordi Torres Alís, en representació de l'Agrupament Nacional Democràtic, al Projecte de llei de creació de la societat pública Forces Elèctriques d'Andorra SA.

El Projecte de llei fou publicat al Butlletí número 16/1999, del 21 de maig.

S'hi han presentat dos esmenes a la totalitat: una per part del Grup Mixt, i una altra per part de l'Agrupament Nacional Democràtic, que han estat publicades al Butlletí número 35/1999, del 21 de setembre.

Demanaria, primer, als grups que han presentat les esmenes si volen fer el debat i la votació conjunta de les esmenes...

Conjuntament?

D'acord, doncs, té la paraula el Grup Mixt per exposar la seva esmena. Intervé el Sr. Vicenç Mateu...

Sí! És per l'exposició de l'esmena?

El M. I. Sr. Simó Duró:

No, no! Sr. síndic! És senzillament per dir... gràcies per donar-me la paraula, per poder parlar.

Senzillament per dir, que tal com ho vaig fer en el Consell del dia 30 de juny, i pels mateixos motius, demano a aquesta Sindicatura de poder deixar la sala.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Molt bé, doncs, té la paraula el Sr. Vicenç Mateu per tal d'exposar l'esmena.

(El Sr. Simó Duró s'absenta de la sala)

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, anem a debatre aquest Projecte de Llei de creació de FEDA SA. Entenc, tal com s'ha plantejat, que és per a nosaltres –en tot cas pel nostre Grup– per Iniciativa Democràtica Nacional, la segona part d'un debat que ja vam iniciar, i en el qual vam intentar deixar clar quina era la nostra posició, quan en el seu moment vam defensar un projecte... un proposició de llei alternativa a aquest Projecte, l'anomenada DEDA SA. En aquell moment, nosaltres, ja vam palesar el nostre rebuig al seu Projecte de Llei, al Projecte de Llei de la majoria, i vam presentar un projecte alternatiu. Un projecte alternatiu al seu projecte, que incomodava bona part dels membres de la mateixa majoria lliberal, un projecte que de tota manera, doncs, segurament, ja han tingut temps de pair, i ja han tingut temps de rebaixar la mala consciència, que potser tenen, sabent que aprovaran alguna cosa que no els satisfà plenament.

Nosaltres estàvem bàsicament d'acord amb el que era la seva exposició de motius, l'exposició de motius del Projecte de Llei que debatem. El que passa és que enteníem que aquesta exposició, aquesta exposició de motius no s'adequava, després, amb el que és el contingut del seu articulat.

Si el problema era, realment, d'assegurar una millor distribució de l'energia elèctrica, no veiem que per assolir, diguem, la solució d'aquest problema, doncs, calia fer, o cal fer tot el que vostès faran a través del Projecte de Llei que, ben segur, doncs, i, degut a l'aritmètica parlamentària, doncs, avui, aprovaran vostès, lliberals.

Bé, nosaltres, en el nostre projecte alternatiu, reservàvem la importació i la producció d'energia elèctrica com un element que entenem que és estratègic en mans de l'Estat, i per a nosaltres aquest

era un tema especialment important en un país petit com és el nostre. A la vegada garantíem l'homogeneïtzació del subministre elèctric en tot el territori, perquè enteníem que aquest subministre elèctric amb qualitat, ha de ser servei públic essencial, que faci realitat el principi constitucional d'igualtat entre tots els ciutadans.

Vostès fan un projecte diferent. Diuen que el que pretenen és això, i em sembla que el que aconseguen, no sé si és el que pretenen, doncs, és una altra cosa. Com per exemple, el que ara passaré a exposar.

Nosaltres entenem que el que vostès estan fent és, d'una banda ignorar el que ha estat la història del debat, i de la reivindicació, que durant molts anys hi ha hagut a casa nostra, sobre l'energia elèctrica. Hi ha hagut esforços importants de prohoms, de diferents tendències polítiques que ens han precedit en aquesta sala, i que van permetre que, finalment, ara fa uns 10 anys, es pogués recuperar pel patrimoni nacional, doncs, el subministrament de l'energia elèctrica. Era una qüestió, diria jo, econòmica però, també, era un símbol de sobirania i d'identitat nacional. Finalment, jo crec que els símbols són importants. Si després, tampoc hi ha, paral·lelament a això, arguments econòmics que permetin canviar les coses, penso que és un mal favor, doncs, de malbaratar, també, aquests símbols.

Nosaltres entenem que amb el seu Projecte el que es fa és una renúncia de sobirania, en cedir a una societat anònima amb capital privat, el que per a nosaltres és un factor estratègic de producció i importació d'energia elèctrica.

Nosaltres pensem que vostès, contràriament a allò que han intentat transmetre a l'opinió pública, el que faran és encarir el preu de l'energia elèctrica respecte al preu que aquesta podria tenir, perquè vostès hauran d'assegurar als accionistes un repartiment mínim de dividends que, evidentment, d'algun lloc han de sortir.

Vostès, a demés, convertiran, de grat o per força els ciutadans, –que ja gaudeixen d'un bon subministre elèctric per part d'una societat pública– amb clients obligats d'una societat anònima amb capital privat. Vostès estan creant un monopoli privat.

A demés, tot això vostès ho fan sense haver aprovat prèviament allò que per a nosaltres seria essencial, que és el marc jurídic que regulés el sector de l'energia elèctrica, i sense el qual, doncs, no té massa sentit el debat que estem fent aquí.

El seu Projecte, doncs, vostès ens l'han presentat com si tingués virtuts de baratiment del preu de l'energia, d'economia d'escala. A través dels mitjans de comunicació penso que hi ha hagut, ja, un debat

en el que s'han presentat arguments, i s'han rebutat respecte a aquestes qüestions. L'economia d'escala nosaltres entenem que no es produeix ni per la producció ni per la importació, evidentment, només es produeix pel que fa a la distribució, i des del nostre Projecte –el Projecte que vostès van rebutjar– creiem que s'aconseguia de la mateixa manera.

Fer creure als ciutadans que pagaran l'energia més barata perquè s'aprovi aquest Projecte és, senzillament, enredar al personal. Si el preu de l'energia elèctrica s'abarateix, serà únicament perquè s'estarà abaratint el preu al qual es pot comprar aquesta energia en el mercat exterior.

I nosaltres, intentarem no crispar un debat que, potser, ja n'està prou de crispat. Ens volem mantenir en el terreny de les idees, no entrar en altra mena de desqualificacions.

Pensem, finalment, que el seu Projecte causarà una sèrie de conflictes, una sèrie de problemes. Només a tall d'exemple, els voldria demanar –i potser després amb el debat de les preguntes tindrem ocasió de parlar-ne més àmpliament– si han pensat o han previst els acords necessaris, entenem nosaltres, dels comuns per cedir els béns de domini públic comunal, a una societat anònima que ara tindrà, doncs capital privat.

Finalment, i des d'un punt de vista més sentimental, volem agrair als companys de l'Agrupament Nacional Democràtic que hagin demanat la llista dels accionistes d'aquestes mútues, perquè, almenys així, doncs, podrem saber a qui, a partir d'ara, pagarem el rebut de la llum.

Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

A continuació, passo la paraula a l'Agrupament Nacional Democràtic. Sr. Jordi Torres, teniu la paraula...

Sr. Jaume Bartumeu, és per exposar les esmenes? És que primer passem a l'exposició de les esmenes i després li donaré la paraula.

Sr. Jordi Torres, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Sí, Gràcies Sr. síndic.

Avui tenim a debat en el si del Consell General la Llei de creació de la societat pública FEDA SA. Parlar d'energia elèctrica, de concessions i rescats ha estat, al llarg dels últims anys de la història recent d'Andorra, font de tot un seguit de contradiccions, tensions, enrenous i tibantors en el si del poble andorrà i, per via de conseqüència, en el si de la seva

classe política. Una vegada més complim el compromís, i vivim en el si d'aquesta Cambra el major moment de fredor des de l'inici de la legislatura.

Si em permet, Sr. síndic, en la primera part de la meva intervenció voldria fer esment d'un seguit de constatacions i de reflexions que, a l'entendre del nostre Grup Parlamentari, no s'haurien d'esquivar per salvaguardar la independència d'aquest Consell General.

Els consellers generals han d'actuar amb la responsabilitat política que els hi ha conferit el poble andorrà, a través d'unes eleccions lliures i democràtiques. S'entén que aquestes actuacions s'emmarquen dins del control parlamentari que els consellers han d'efectuar a l'acció del Govern, tal com ens ho encomana la Constitució. No val, doncs, que algú se senti molest quan políticament, i dic bé, políticament, se'l denuncia per unes actuacions que, al nostre entendre, eren insolubles al si d'aquesta Cambra, i sobre les que creguem que tercers ens hi poden aportar la llum.

Aquí, no es tracta de desprestigiar a ningú, simplement es tracta de defensar una causa amb tots els mitjans legals que té l'Estat.

Pensar que ens poguéssim amagar davant de manifestacions hostils o amenaces, fruit –penso jo– d'una reacció precipitada, seria cometre un gran error d'apreciació dels qui avui teniu davant per controlar la vostra acció política. Continuarem essent fidels a la confiança que en el seu dia milers d'electors van dipositar en nosaltres, i esperem complir amb l'esperança que molts altres, també, comptin amb nosaltres. Sapigueu que existeix una alternativa real al Govern actual.

Fetes, Sr. síndic, aquestes primeres constatacions passaré a defensar el fons de la nostra esmena a la totalitat.

La creació de FEDA l'any 1988, fruit del rescat del sector privat, va representar pel poble andorrà una conquesta a la intromissió estrangera al nostre país. La seva acurada gestió ha fet que disposem, avui, d'una empresa aparentment sanejada, de la que tots els andorrans ens sentim orgullosos. Anunciar, ara, i decidir –com fareu d'aquí un moment– que part de l'accionariat d'aquesta societat passarà a mans d'uns quants, fa que algú hagi de dir que no. I nosaltres som d'aquests que diuen, no! No, perquè, contràriament al que escriviu en l'exposició de motius, i cito: “en un moment en què el sector elèctric està patint profundes transformacions en els països del nostre entorn...” –vosaltres feu el contrari d'aquests– “...es trenca la situació de monopoli (no sols de les elèctriques, sinó de tots els sectors), es

crea competència i es passa la gestió a mans privades". Amb aquesta solució nosaltres hi estem d'acord. Vostès no fan això. Vostès agafen una companyia que és quasi un monopoli, i donen part de les seves accions al sector privat, i a més no a tothom, sinó que, només, a uns quants que, històricament, ja eren propietaris d'unes mútues creades en el seu dia per les necessitats del moment. Aquí no hi estem d'acord.

Entenem que si existien problemes de distribució en llocs del país on FEDA no distribuïa, era el moment d'ampliar la xarxa, creant així una alternativa a les distribuïdores existents. No es tractava, doncs, de comprar o expropiar unes mútues, sinó de diversificar l'oferta, creant d'aquesta manera una competència sana que no aporta res més que una millora de servei en el subministrament i en els preus.

Entenem que aquesta era una fórmula ideal, tot propiciant de la mateixa manera la possibilitat de crear altres distribuïdores a les parròquies on avui FEDA distribueix energia elèctrica en exclusiva. Ja existeixen parròquies on hi ha més d'una distribuïdora, com en el cas d'Encamp, on FEDA i La Molina, evidentment, no en la mateixa proporció, donen el seu servei, i això des de la concessió de FHASA i la creació d'EASA. Res no prohibia que FEDA seguis aquest exemple estenent la seva activitat distribuïdora a les parròquies de Sant Julià, La Massana i Ordino, amb una previsible millora dels seus resultats per l'augment de clientela que això hagués representat en aquestes poblacions.

De la mateixa manera, si s'haguessin creat noves empreses privades de distribució a les altres poblacions, entenem que hauria estat, en aquell moment i no abans, quan l'activitat de distribució de FEDA podia passar al sector privat, complint així un compromís de la Unió Europea en el que prediquen la desaparició dels monopolis d'Estat, entre altres els energètics i els de comunicacions.

Nosaltres diguem, sí, a les privatitzacions, però no a les privatitzacions, encara que parcials, de societats que siguin monopolis, i encara menys, la privatització d'una societat que, com serà avui amb FEDA SA, absorbeix la quasi totalitat de la distribució elèctrica d'Andorra.

Ja vull passar per alt el gest del Comú d'Encamp que en el seu dia va cedir a FEDA el dret d'importació que, a través de la societat SERCENSA, havia adquirit comprant directament a EDF. S'entenia que la cessió es feia a una societat estatal, i com que la cessió era en interès de l'Estat, és a dir de tots, aquesta es va fer de forma gratuïta. Avui part d'aquests drets es veuran traspassats a mans privades.

On serà la compensació a aquest Comú que en el seu dia va fer aquest acte gratuïtament?

Però, també, ens podríem posar altres preguntes.

Quina compensació tindran els pobles de Canillo i Encamp, quan veuen els seus rius eixuts perquè la central de FEDA pugui continuar produint?

Què opinaran els habitants d'Escaldes-Engordany i d'Andorra la Vella, així com els de les altres parròquies que no són accionistes de les mútues annexades, davant del greuge que uns quants puguin participar a l'accionariat i els altres no?

Perquè no han presentat de forma simultània la privatització de la part d'accions que diuen que oferiran a tots el ciutadans? O és que es tracta només d'una cortina de fum destinada a desorientar, i que en realitat no pensen aprovar aquesta llei que hauria d'oferir als ciutadans la possibilitat de ser accionistes de FEDA SA?

Senyors de la majoria lliberal, aquestes són les nostres motivacions per presentar una esmena a la totalitat al Projecte de creació de FEDA SA. Evidentment, no són les úniques, podríem afegir-hi, també, valoracions de terrenys, entre altres. Encara que alguna d'aquestes qüestions podria ser resolta mitjançant la presentació d'esmenes a l'articulat, però vist que el diàleg amb vostès és un diàleg de sords, no volem entrar en aquest joc. En el seu dia varem lliurar al Govern –a través del seu ministre d'Economia– les valoracions que nosaltres teníem. L'única resposta obtinguda va ésser que nosaltres fèiem una valoració immobiliària d'aquests terrenys. Quina valoració es pot fer d'un terreny si no és la del seu preu de mercat? O és que el preu a pagar pels terrenys que s'expropiaran a la Margineda pel compte de FEDA –expropiació que aquest mateix Consell General ha acceptat fa poc–, es pagaran, tot i ser gravats, per sota del preu del mercat?

Però, bé, com he dit anteriorment no són aquestes les motivacions que ens han conduït a presentar una esmena a la totalitat al text avui a debat, sinó unes altres inherents al plantejament polític totalment diferent al seu, i encara que sapiguem que aquesta esmena no prosperarà, la constància del nostre plantejament quedarà palesa, perquè en el seu dia, quan toqui, es pugui redreçar la situació que avui creen, situació de desigualtat davant de la participació del poble en l'accionariat, situació de discòrdia quant a la política practicada en l'entorn europeu.

Per tots aquests motius, Sr. síndic, hem presentat l'esmena a la totalitat al Projecte de creació de FEDA SA.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

El Govern vol intervenir ara o al final?

Al final...

Doncs, pel Grup Mixt, Sr. Bartumeu, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Nova Democràcia no comparteix tampoc cap de les motivacions que han portat el Partit Lliberal a presentar aquest Projecte de llei.

No compartim ni les intencions públicament explicitades en l'exposició de motius, ni els resultats que, de manera més o menys diàfana, han anat sorgint a mesura que passaven les setmanes d'ençà la publicació del Projecte al Butlletí del Consell del 21 de maig de 1999.

És bo –ja ho han fet els companys que m'han precedit en l'ús de la paraula– però penso que és bo que ens remuntem a l'any 1988, quan el Consell General va acordar el rescat de la concessió de FHASA i va adoptar, també, el 14 de gener de 1988 una declaració que deia així, i la llegeixo:

“Es declara que la producció i la importació d'energia elèctrica són serveis públics essencials a la comunitat, i que, com a tals, únicament poden ésser prestats per l'Administració general, directament, o a través d'una entitat parapública o societat pública, a la que s'atribuirà aquest servei en règim exclusiu”.

“S'atribueix a l'entitat Forces Eléctriques d'Andorra (FEDA) els serveis de producció i d'importació d'energia elèctrica a tot el territori de les Valls, en règim exclusiu”.

És a dir que, a comptar d'aquell acord i fent abstracció de l'activitat que desenvolupaven NORD ANDORRÀ, SA, MÚTUA ELÈCTRICA DE SANT JULIÀ DE LÒRIA, SERCENSA i MÚTUA ELÈCTRICA DE LA MOLINA en l'àmbit de la distribució d'energia elèctrica, la legislació vigent, que es deriva de l'acord del Consell General del 1988, no fa possible la prestació en règim de lliure competència de la importació, l'exportació, la producció i la distribució d'energia elèctrica.

Aquesta normativa exclou, doncs, fins avui tota possible prestació per part dels particulars en règim de lliure competència.

Durant 10 anys l'ens públic FEDA ha dut a terme, com reconeix la mateixa exposició de motius, una gran política d'inversió de cabals públics per a millorar la prestació d'un servei, també, públic.

Part dels beneficis generats per FEDA han servit, també, per a revertir ingressos al pressupost de l'Estat.

Nosaltres considerem que el sector elèctric ha de romandre en el marc estrictament delimitat per l'acord del Consell General del 1988. En conseqüència, per aquest primer motiu, que és de concepció política, ja no podem donar suport al Projecte de llei.

Però a aquesta primera motivació de la nostra oposició, s'hi afegeix un segon motiu que no és altre que, el fet que aquesta proposta és desconeguda fins avui arreu d'Europa, manté un sector en règim de monopoli, però privatitzant-ne selectivament part del capital.

El Partit Lliberal que l'any 1993 ja volia privatitzar FEDA i STA, va haver de posar molta aigua al vi en la seva ideologia ultraliberal a petició dels seus companys de viatge, i ha anat rumiant com podia privatitzar sense que es notés massa.

Comptat i debatut, han trobat una solució ben original i no gaire lliberal.

Justament, i torno a citar la pròpia exposició de motius del Projecte, “... en un moment en què el sector elèctric està patint profundes transformacions en els països del nostre entorn... “ –se'ls ha acudit– “... impulsar-ne la reestructuració, també, a Andorra.”.

Però en aquest àmbit, com en tot el que fa referència a l'acostament a Europa en els àmbits econòmics i socials, els lliberals han agafat el rastre a l'inrevés.

A Europa s'obren els mercats a la lliure concurrència, a Europa es privatitzen els monopolis d'Estat afavorint-se la paral·lela obertura d'altres empreses que operen en el sector, abans controlat exclusivament per un monopoli estatal.

Els lliberals d'Andorra han fet una gran innovació: privatitzen un monopoli sense obrir a la concurrència el sector.

Tota una aportació al liberalisme econòmic.

Ni l'escola de Chicago hauria fet cap troballa semblant a Xile.

Però encara hi ha més coses que ens apareixen com a inadmissibles en aquesta operació.

N'esmentaré tres: el desequilibri en les aportacions de les entitats fusionades, la possible inconstitucionalitat, i la problemàtica que es deriva del Protocol de fusió.

Pel que fa a les aportacions desequilibrades, la primera fa referència a la curiosa articulació de les aportacions respectives en aquesta atípica fusió de

FEDA amb NORD ANDORRÀ, SA i MUTUA ELÈCTRICA DE SANT JULIA DE LÒRIA.

FEDA hi és amb tots els seus béns i drets, amb tots els seus actius elèctrics, materials i immaterials, però també amb tot el seu patrimoni mobiliari i immobiliari –que com s’ha recordat aquí, forma part del domini públic.

FEDA hi aporta, doncs –més ben dit hi deixa– tots els terrenys i immobles, així com tots els diners que tingui a la caixa.

NORD ANDORRÀ, SA i MÚTUA ELÈCTRICA DE SANT JULIÀ DE LÒRIA només hi aporten, com així s’especifica en l’exposició de motius del Projecte, “... tots els seus actius elèctrics materials i immaterials”, en contrapartida dels quals reben un percentatge important d’accions de la nova societat FEDA SA.

Els socis de NORD ANDORRÀ, SA conserven tots els diners que tenen a la caixa –centenars de milions de pessetes– i es beneficiaran, pel contrari, de la part que els correspongui, del que els deixa FEDA.

Els socis de MÚTUA ELÈCTRICA DE SANT JULIÀ DE LÒRIA fan el mateix amb la caixa que tingui la seva entitat, i poden continuar desenvolupant altres activitats distintes del sector elèctric. Cable-Mútua pot doncs, per exemple, seguir generant negoci en benefici exclusiu dels socis de la Mútua.

El desequilibri en les aportacions és encara més cridaner per quant l'Estat, a través de FEDA, ho aporta tot –inclosa l'exclusiva, atribuïda a FEDA pel Consell General l'any 1988.

I això ens porta a parlar de la possible inconstitucionalitat.

Aquesta aportació fa aparèixer un important problema d'inconstitucionalitat que el Govern no ignora; els seus propis assessors barcelonins li van manifestar el 16 d'abril i el 3 de maig de 1999– que tant el primer esborrany del projecte com aquest, que avui examinem, comporta alguns problemes de constitucionalitat.

La reserva en exclusiva a la futura societat pública FEDA SA de l'activitat de producció i de distribució d'energia elèctrica que figurava en el primer projecte, ha desaparegut del que ara examinem.

S’ha esfumat. No se’n parla.

Però com molt bé assenyalava l’advocat assessor de FEDA en el seu informe del dia 26 d’abril de 1999, la supressió, que el mateix aconsellava, dels mots “en règim d'exclusiva” del projecte, és lluny de resoldre el problema de fons, sinó que només l’amaga.

Avui, adoptant aquest projecte, no es modifiquen per a res els acords del Consell General del 14 de gener de 1988, que podran continuar invocant-se com a fonament del règim d'exclusiva.

El que es vol dir és que continua existint una contradicció amb la Constitució per quant es permet a uns quants particulars beneficiar-se d’una exclusiva pensada per a una societat totalment pública.

El Tribunal Constitucional, potser, haurà, doncs, de plantejar-se la constitucionalitat d’aquests acords en el marc d’aquesta Llei.

I per acabar, el tercer element preocupant, és l’anomenat Protocol de fusió

Trepitjant altra vegada els principis constitucionals de la reserva de llei, el Govern lliberal ha volgut alçar al nivell d’acord, quasi legislatiu, el denominat Protocol de fusió establert el 25 de gener de 1999.

Aquell Protocol de fusió va lligat amb un pacte d’accionistes, pel qual les parts van acordar determinats criteris d’actuació en el si dels òrgans de la nova societat, especialment en matèria de política d’inversions i de política de distribució de resultats (pacte desè, apartats A i B, pàgina set del Protocol de fusió).

Aquest pacte d’accionistes s’estén per un període de dotze anys i es preveu que continuï vigent amb independència de la incorporació eventual de nous accionistes (apartat D, pàgina vuit del Protocol de fusió).

Sàpiga, docns, tothom que per aquests pactes, el Consell d’Administració de FEDA ha garantit als accionistes de NORD ANDORRÀ, SA i MÚTUA ELÈCTRICA DE SANT JULIÀ DE LÒRIA una distribució dels resultats del 60% en qualitat de dividend.

Aquest acord no es podrà modificar sense el vot favorable del 90% de les accions de fundador fins l’any 2012, també ho diu el Protocol de fusió.

Doncs bé, pensem nosaltres que aquest Protocol, aquest pacte és absolutament contrari a l’interès general i perjudicial des de qualsevol punt de vista. És un pacte inadmissible.

El catedràtic de Dret Constitucional consultat pel Govern ho ha escrit així, i ho llegiré:

“... els socis de la futura societat pública podran arribar als acords i pactes que estimin convenients, dins del marge d’actuació que els permeti la llei i segons la situació de la societat que resulti de la mateixa. El determinant és la llei de creació i la regulació que estableixi, i no el pacte de fusió, malgrat que aquest, en el seu cas, pot quedar reflectit

en la llei. Però fins i tot així, la validesa i l'eficàcia de les obligacions de les parts se sustentaran en la llei i en els compromisos i acords que arribin després de la constitució de la societat, en el marc de la llei, i no en el contracte privat de fusió." Això es llegeix en la pàgina catorze del Dictamen del 16 d'abril de 1999.

Comparteixo totalment aquesta argumentació.

Queda, doncs, clar, senyors membres del Consell d'Administració de FEDA, que en la mesura que aquest Projecte de llei no recull les abusives disposicions que fan referència a les distribucions de beneficis, aquestes distribucions no estaran emparades per la llei.

Qualsevol ciutadà estarà legitimat per impugnar jurisdiccionalment una distribució de beneficis que pot arribar a suposar un veritable abús de béns socials.

I en tot cas, el dia que un resultat electoral els sigui advers i les forces polítiques que seiem en aquest banc tornem a assumir la responsabilitat del Govern, caldrà procedir d'immediat a anul·lar un pacte d'accionistes que només afavoreix als accionistes particulars.

Però encara hi ha coses més curioses.

Sense guardar ni tan sols les formes, el Consell d'Administració de FEDA s'ha permès de començar a funcionar, des de primers d'any, com si la fusió ja fos un fet.

FEDA, NORD ANDORRÀ, SA i MÚTUA ELÈCTRICA ja s'han fusionat de facto, des de fa mesos. Vegis sinó l'Acord vuitè, pàgina sis del Protocol de fusió.

Pobre majoria del Consell General que només pot dir amén avui, el que uns consells d'administració ja van beneir a primers d'any. Quin trist paper el de la majoria lliberal en aquesta farsa.

Una farsa que permetrà, a més a més, que tot Andorra s'adoni aquesta tarda –espero que no sigui així– podria permetre que en aquesta sala ens n'adonem que no només s'enfronten dues concepcions polítiques –com ha dit el conseller Jordi Torres– sinó, també, dues concepcions del que ha de ser l'ètica dels ciutadans que ostentem càrrecs públics.

Entre els que després votarem aquesta esmena n'hi ha alguns que tenim –també jo– accions d'una de les entitats privades que es fusionaran amb FEDA.

Jo personalment votaré a favor de l'esmena, i pel retorn del text al Govern. No afavoriré, doncs, en cap manera una fusió que, com acabo d'exposar, pot suposar un veritable enriquiment injust per als accionistes de NORD ANDORRÀ, SA i de

MÚTUA ELÈCTRICA DE SANT JULIÀ DE LÒRIA.

Em pregunto com s'ho podrien fer els que són –com jo– accionistes de MUTUA ELÈCTRICA DE SANT JULIÀ DE LÒRIA per afavorir amb el seu vot el seu propi interès particular. Si ho fessin seria un dia ben trist pel Consell General.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal, té la paraula el Sr. Francesc Mora.

El M. I. Sr. Francesc Mora:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, el debat sobre el sector elèctric, és un debat que ve de lluny. S'han fet ja referències històriques a diferents acords i textos que hi ha hagut durant la història. És per això que no som els lliberals que ens hem inventat tota una sèrie d'arguments amb finalitats ocultes, com s'ha volgut fer veure des dels bancs de l'oposició. De sempre, ha sigut una preocupació dels polítics, dels actuals i dels d'abans, que tots els ciutadans d'Andorra poguessin tenir bona qualitat de servei dintre del tema elèctric, considerat com un tema vital i fonamental per les societats modernes.

Jo també en tinc de cites del Consell i, en aquest cas, en vull dir una que és que, ja, sobretot parlant de la possibilitat que el sistema elèctric s'englobés dintre d'una societat d'economia mixta, quan l'any 72 es considerava o es preconitzava en aquell moment com a solució més convenient per a l'interès general, optar pel sistema d'una sola societat d'economia mixta a la qual, i cito textualment: "... Les distribuïdores de fet podran aportar llurs instal·lacions valorades en forma justa, i rebre les accions corresponents de la nova societat a constituir". L'any 88 –que també s'hi ha fet referència– com a any important dintre de la història elèctrica d'Andorra– i amb motiu del rescat de la concessió de FHASA, la Comissió d'Economia i Finances formulà una proposta evolutiva, en el sentit de què a mig terme es modifica l'estructura legal de FEDA per transformar-la en una societat d'economia mixta. El Consell d'Administració de FEDA, també, l'any 90, presidit en aquella època i controlat pel Govern, pels Srs. de l'oposició, analitzava la qüestió, i es manifestava en els termes de no descartar la possibilitat que FEDA pogués evolucionar vers una societat d'economia mixta, que satisfaria les aspiracions de les empreses distribuïdores existents, i *inclús* podria ésser la solució pels problemes que la modernització del sistema elèctric planteja –any 90.

L'any 93, també, amb el Govern dels grups de l'oposició, FEDA, a petició dels Govern va encomanar un ampli estudi sobre les diferents fórmules possibles per gestionar el servei elèctric a Andorra. Aquest estudi va mostrar com a solució òptima la unificació de les xarxes creant una societat on s'integressin les empreses del sector mitjançant l'aportació dels actius elèctrics.

És a dir, que l'evolució històrica del sector elèctric ha tingut una certa base de consens polític que havia de tendir cap a una societat unificada de servei elèctric.

I és, ara, que s'ha pres la decisió. És en aquest moment que la majoria lliberal ha pres la decisió de crear el que, durant molts anys, s'ha anat parlant, s'ha anat intuït, i s'ha anat veient com la solució òptima.

Potser el que preocupa els bancs de l'oposició no és el fet de l'ordenació elèctrica, sinó el fet que la majoria lliberal tingui capacitat de decisió en temes tan estratègics com aquest. Sobretot decisió que potser, en el seu moment, ells no van ser capaços de prendre. Però, ara, i amb les nostres responsabilitats, de la majoria i del Govern, és el moment de prendre aquesta decisió, i es pren. Es pren sobre el fet que l'entorn actual, la situació actual planteja tres greus problemes que cal donar-hi resposta. Un és que amb la baixa de preus... és cert que els preus a l'entorn van a la baixa, és difícil mantenir la qualitat del servei amb un entorn de preus a la baixa, si baixa. Més qualitat, vol dir majors inversions, majors inversions vol dir major despesa per part de les empreses. Si baixa el preu no hi ha tan benefici, per tant no hi ha inversions, no hi ha qualitat. Crec que el raonament és prou entenedor.

Aleshores aquest és un factor clau si es vol mantenir la qualitat de servei. A més a més hi ha conflictes jurídics latents que han aparegut, i que possiblement apareixerien en un futur entre les distribuïdores: qüestions de competències, qüestions de drets, qüestions d'exclusivitat, conflictes jurídics que portarien, segurament, a repercussions directes en la qualitat del servei dels ciutadans. I després, la situació actual pot comportar el risc d'entrada d'empreses estrangeres amb la consegüent pèrdua de control per part de l'Estat. És aquest el risc de la situació actual.

La unió de totes les empreses en una sola societat d'economia mixta permet donar resposta àmpliament a tot aquests problemes, i crear un marc molt millor que l'actual. Permet, per una banda, augmentar la capacitat inversora de la nova societat, que vol dir major qualitat i un sector elèctric més fort. Permet augmentar, malgrat que ells ho interpretin d'una altra manera, el control de l'Estat: de fet, el que

s'està fent és recuperar totes les concessions que de fet existeixen. Permet donar una qualitat de servei única: a partir d'ara deixarà d'haver-hi andorrans de primera categoria de servei elèctric, i andorrans de segona categoria de servei elèctric. I permet, també, una disminució de les tarifes fruit de les economies d'escala.

La unió d'aquestes companyies elèctriques farà la força de la nova companyia elèctrica.

És curiós que es qüestionin, no solament les grans línies polítiques, sinó l'eina que s'utilitza per millorar tota l'ordenació del sistema elèctric, que és la societat d'economia mixta.

És curiós, primer, d'una part, perquè la Llei general de finances permet a Andorra les societats d'economia mixta, la qual cosa, si la llei ho preveu, serà perquè deuen tenir alguna utilitat; i de l'altra, perquè n'hi ha moltes, avui dia, existents a Andorra. Els de la parròquia d'Escaldes-Engordany, per exemple, quan paguem el rebut de l'aigua, el paguem a uns senyors accionistes, i l'aigua és un bé diria més important que l'energia, perquè és un bé per la subsistència humana. I CAPESA, la companyia d'aigües potables d'Escaldes-Engordany, és una societat d'economia mixta; GASOPAS, del Pas de la Casa, també és una societat d'economia mixta, i també, els senyors que volen posar gasolina al Pas de la Casa, paguen el seu rebut de gasolina a uns accionistes d'aquesta societat.

És a dir que no entenem com es pot donar, per part de l'AND, suport a aquestes societats i, sobretot, suport actiu, perquè han sigut partícips en la seva creació, per altra banda, que s'estranyin tant que s'utilitzi una societat d'economia mixta per fer la distribució de l'energia elèctrica.

No entenem, per tant, aquest suport a CAPESA i GASOPAS, i no entenem el suport de FEDA SA. Jo no crec que no només no ho entenguem nosaltres, sinó que no crec que el ciutadà entengui aquesta incoherència, perquè els principis que inspiren totes aquestes companyies d'economia mixta són els mateixos. Vostès sabran per què ho fan. Possiblement ho fan perquè estan a l'oposició.

Una qüestió important que vull ressaltar, és la qüestió de la valoració de les companyies. Evidentment, per sumar tres companyies, primerament s'han de valorar aquestes companyies. S'han de valorar, i s'han de valorar correctament perquè el resultat final sigui la suma justa de les parts. I també vull fer menció especial, perquè és un tema en el qual s'hi ha abocat una gran quantitat de demagògia.

El Consell d'Administració de FEDA ha actuat correctament, i ha actuat correctament sobre la base

de tres principis a l'hora d'efectuar la valoració. El primer principi és aplicar el mateix criteri de valoració a les tres empreses. No pot haver-hi una valoració justa si no s'aplica el mateix criteri a les tres, i això s'ha fet. El segon principi, diria de bona gestió i de gran prudència, és aplicar el fet que les empreses que realitzin la valoració siguin empreses independents, de gran prestigi internacional i de reconeguda solvència. Evidentment, les valoracions, malgrat que es vulgui fer creure per part d'alguns membres de l'oposició, no les ha fet ni el Sr. ministre, en les seves estones lliures, ni el Sr. director de FEDA, els seus caps de setmana, ni una empresa desconeguda que no coneix ningú. Les han fet empreses de prestigi reconegut i solvència contrastada. I a més a més, s'han utilitzat criteris moderns, criteris moderns per a la valoració d'empreses, que s'utilitzen arreu del món, excepte a Andorra que es veu que ho hem de sumar tot en funció del que valen els terrenys. I per valorar les companyies s'ha tingut en compte un altre factor important, que també ha sigut objecte de grans crítiques, que són les inversions que aquestes companyies han de fer. S'han valorat les companyies tenint en compte les inversions que havien de fer, i no qualssevol inversions, sinó les inversions obligatòries necessàries, perquè aquestes companyies posessin la qualitat del servei als nivells de FEDA. És a dir, qua ha sigut FEDA, empresa pública, la que ha fixat les inversions que aquestes companyies havien de fer per posar-se al seu nivell. És per això que no es pot qüestionar si les inversions són bones o són dolentes, perquè són per a totes iguals i fixades per la companyia pública. El resultat d'aquesta valoració és de tots coneguda, que suposa una valoració de FEDA de 12.000 milions, una valoració de NORD ANDORRÀ de 1.311 milions, i una valoració de la MÚTUA de 955 milions. Un 7, un 9 i un 84% per FEDA de la nova societat. És a dir que l'Estat controlarà el 84 % de la nova companyia. Per tant, dir que és una minusvaloració de les facultats de l'Estat, està del tot fora de lloc.

També vull fer menció en aquesta valoració que s'ha demanat per part de l'AND, en la qual vull fer dos comentaris, perquè ha sigut:

primer, pel contingut, no al fons, evidentment, però sí que en alguns temes;

i, segon: per la utilització que se n'ha fet.

En aquest sentit voldria comentar que, efectivament, els criteris de valoració no són els mateixos, evidentment. Les empreses valorades estan valorades amb criteris d'empreses, es valora una empresa, l'altre està valorant mitjançant criteris diferents, està valorant uns hipotètics terrenys sobre plànols. A més a més, dic sobre plànols, perquè les superfícies

mesurades que apareixen són superiors a les reals, i a més a més, es valoren terrenys que són de domini públic. No entraré a valorar si el preu és l'adequat o no, perquè el mercat és el qui fixa el preu.

I el que, sí, que també vull comentar, és la utilització que se n'ha fet d'aquesta valoració. Amb aquesta valoració encomanada per l'AND, s'ha volgut portar el debat polític fora del Consell, s'ha volgut judicialitzar la política, i s'ha volgut aturar, per medis judicials, la feina legislativa sobirana d'aquesta Cambra.

A més a més ens produeix una perplexitat important la manera que vostès consideren que s'han de valorar aquests actius, la manera que vostès fan els números. I li posaré un altre exemple de la meua parròquia. Segons vostès, segons el seu criteri de valoració, com vostès bé saben, el deute del Comú d'Escaldes està al voltant de 8.000 milions –dic que vostès bé ho saben, perquè va ser l'equip de l'AND que el va generar. Aquest deute –segons vostès, segons els seus criteris de valoració– no hauria de ser una preocupació: avinguda Carlemany 15 metres d'ample, 500 metres de llarg, 7.500 metres quadrats... valorem-ho a preu de mercat: 10.000 milions. No hi ha deutes a Escaldes-Engordany. L'avinguda Carlemany és un actiu immobiliari suficient per poder fer front a aquest deute. Però és clar, els ciutadans de la parròquia li diran: i per on passen els cotxes. Davant d'això no sé quina resposta donaran vostès. Però en tot cas, aquesta no és la nostra manera de fer les coses.

El que és important, el missatge que ha de rebre el ciutadà, és que el 84% que tindrà l'Estat de FEDA SA, val més per tots els andorrans que el 100% de la FEDA actual. És un guany real per a tots els ciutadans. I és un guany, que no només són paraules sinó que són fets i són dades. En vull mencionar algunes, perquè crec que són significatives. Línies de mitja tensió: avui dia a Andorra n'hi ha 308, de les quals l'Estat andorrà a través de FEDA en té 200 quilòmetres, és a dir el 65%; a partir de la societat FEDA SA, l'Estat andorrà tindrà el 84%. Línies de baixa tensió: avui dia l'Estat andorrà en té 65%; a partir de la fusió l'Estat andorrà en tindrà el 84%. Transformadors de mitja i baixa tensió: 873 unitats; avui dia l'Estat andorrà en té el 63% d'aquests; a partir de la fusió en tindrà el 84%. Clients totals de les companyies que es fusionen: 33.100, dels quals FEDA en té 24.000, el 73%; a partir de la fusió l'Estat andorrà en tindrà el 84%. Consum total: FEDA actualment té el 78%; a partir de la fusió l'Estat andorrà en tindrà 84%.

I això, com he dit abans, no és una pèrdua per a l'Estat. És un guany real. I és un guany real pel ciutadà en qualitat, en preu, en servei; i és un guany

per a l'Estat, com he dit, el 84% de FEDA SA val més que el 100% de FEDA.

I l'oposició, en relació a aquesta qüestió, en relació aquesta fusió és especialment preocupant quant a la incoherència, malgrat que es vulgui donar una imatge d'unitat de l'oposició, i es vulgui donar una imatge de criteris... La incoherència per part, sobretot, de l'Agrupament Nacional Democràtic en aquest tema arriba, jo diria, que a extrems realment importants. El Grup Parlamentari de l'AND s'oposa oberta i manifestament a la fusió. Mentre que el Comú de Sant Julià, controlat per l'AND, està a favor. El Grup Parlamentari de l'AND s'oposa a què es faci una societat mixta. L'AND ha recolzat CAPESA, la companyia d'aigües d'Escaldes, i ha recolzat, i recolza obertament GASOPAS.

Però no solament estan vostès sotmesos a la incoherència, sinó que a demés volen portar el debat polític fora del Consell: el volen portar als tribunals. Nosaltres, els liberals, no tenim aquest estil de fer política, ja que entenem que la política s'ha de fer al Consell. Vostès han anat més lluny, i han centrat el debat en atacs personalistes, volen posar en dubte la capacitat de grans professionals de FEDA. Nosaltres no juguem a aquest joc i, en tot cas, ja serà la fiscalia qui decidirà sobre aquest tema. La qual cosa nosaltres respectem absolutament.

Aquí no s'ha debatut cap altra proposta seriosa de fons sobre el sector elèctric, excepte la de DEDASA, i que va tenir una àmplia acollida, sobretot en el sentit contrari. Curiosament, també, els que van proposar aquest projecte alternatiu no s'han afegit posteriorment a la denúncia presentada. Però no només vostès no han presentat cap proposta, sinó que s'han oposat sistemàticament a les demés que s'han presentat. Sempre diuen –els agrada aquesta frase– que nosaltres menystenim la tasca del Consell. Però els únics que no accepten el debat polític al Consell són vostès, i volen obtenir per medis judicials el que no van obtenir electoralment, i a més ho volen fer aturant un projecte que beneficia clarament a tots els andorrans.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. cap de Govern, voleu intervenir...?

Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Jo intervindré breument per completar el que ha dit el Sr. president del Grup Lliberal, que naturalment

subscriu totalment el Govern, especialment pel que fa al fet que l'AND hagi presentat una demanda portant el tema als tribunals. No ens podem de cap manera oposar, que en qualsevol moment un ciutadà, i molt més encara un conseller, –i en aquest cas dos perquè s'hi va afegir Nova Democràcia amb el Sr. Bartumeu– pensin que hi ha motiu per portar qualsevol cosa a la Fiscalia. És clar que és així. Però el que hem de dir és que basar-se amb la suposada peritació, o la peritació que ha aparegut per contrarestar les peritacions fetes, és una fal·làcia. És a dir que és una manera d'actuar que no pot tenir cap resultat. N'estem convençuts, perquè pretendre que els terrenys de FEDA actualment, i de FEDA SA en el futur, tinguin alguna valoració immobiliària, és absolutament absurd.

Jo, també, voldria fer una mica d'història, no molta. En el cas del Govern, nosaltres vam rebre la situació elèctrica que hi havia. S'ha de dir que des de l'any 90 al 95 no es va fer res per millorar la distribució en determinades parròquies on era deficient: sobretot a la Massana i a Ordino, no tant a Sant Julià perquè la MÚTUA havia fet un esforç important, sí que s'havia fet SERCENSA al Pas de la Casa, només. Però res més, malgrat que el Govern de l'any 90 fins al 94 repetidament, dins del Consell d'Administració de FEDA, anava dient que la solució era anar cap a una societat d'economia mixta, etc.. Hem de recordar aquí, al Sr. Vicenç Mateu, especialment, que no és solament una societat anònima, és una societat pública. I això en les contestes a les preguntes, li repetirà sovint el Sr. Ministre, perquè és important recordar-ho. No es tracta d'una societat d'uns quants, és una societat amb majoria de l'Estat, absolutament.

Llavors, el que s'ha de recordar, és que després de no haver-se fet res durant cinc anys. Arribem nosaltres al Govern, i s'ha començat a treballar i s'hi va arribar, per les pròpies mútues i per la pròpia FEDA, perquè són els qui coneixien, més que ningú de nosaltres, els problemes reals de la distribució elèctrica del país, aquest projecte de fusió. De fusió o d'absorció, diguin com vulguin. La qüestió és que per fer aquesta fusió, és clar, es podia anar a comprar. Ja es va dir això en el debat, parlant de DEDASA. Es podia anar a comprar les dos mútues, o les tres mútues, o fins i tot, les quatre mútues, hem de parlar de les quatre és clar: LA MOLINA, SERCENSA, NORD ANDORRÀ, MÚTUA ELÈCTRICA DE SANT JULIÀ. Es podia optar per això, però estava clar que era difícil, perquè cada una d'aquestes companyies tenia la distribució a la seva parròquia respectiva, i en el cas de NORD ANDORRÀ dues parròquies, i en el cas de LA MOLINA una part de

la parròquia d'Encamp, i no estaven disposades a vendre d'una manera fàcil.

Alguns han especulat en algun moment del perquè no s'expropien. Nosaltres vam dir, aquí, que si no es va expropiar FHASA, que era una empresa estrangera, de capital estranger, en la qual els andorrans tenien prohibit tenir-hi capital, en la primera societat FHASA, un andorrà no podia ser accionista. Si no es va expropiar, en aquell moment, i es va fer molt bé de no fer-ho, es va preferir anar cap a la negociació en la qual se'n va anar... en aquella època era molt més difícil arribar a expropiacions, no hi havia les lleis que hi ha ara, segur. Però és per això que el Govern del Sr. Pintat va fer el que havia de fer: va comprar-ho, en va pagar un preu, que la pròpia FEDA ha participat a pagar en el crèdit, que és el que va obtenir, i amb la qual cosa el que s'ha dit és que el que es va comprar en aquell moment, avui dia val quatre vegades més gràcies al treball de tota la gent de FEDA, que ha incrementat el patrimoni i la bona gestió de l'empresa.

Durant aquest temps, repeteixo, no es va fer res amb les altres companyies, i al moment d'arribar-ho a fer, nosaltres hem optat per aquesta opció. Aquesta opció significava valorar, valorar el que s'anava a fusionar. Per fer això, s'han emprat criteris internacionalment reconeguts. De fusions d'empreses elèctriques n'hi ha a tot el nostre entorn, amb quantitats astronòmiques que no tenen res a veure amb el que representen les quantitats de les que estem parlant, i s'ha fet per empreses que són les especialitzades en això, que fan el 80% de les fusions mundials, no solament europees.

S'ha fet de tal manera que és el propi Consell d'Administració de FEDA i les mútues, les que han dit que el sistema que els proposaven era el que creien que era bo, també. Perquè tècnicament és el bo. I per què és el bo? Perquè el que no es pot fer de cap manera, es pretendre que uns terrenys on hi ha una central elèctrica tinguin un valor immobiliari. Això és una barbaritat, i aquesta barbaritat no pot donar lloc a una demanda a cap ministeri fiscal, per res. Perquè allà on hi ha l'antiga central de FHASA, i ara de FEDA, sempre més hi serà, a menys que algun Govern o algun Consell General, algun dia, faci el que jo consideraria que és una bogeria, que és prescindir del patrimoni hidroelèctric d'Andorra. L'únic que tenim ara per ara. Potser en tindrem més de patrimoni elèctric, potser arribarem a tenir producció elèctrica eòlica, potser arribarem a tenir cogeneració si és amb un forn incinerador que pugui produir electricitat, es pot arribar a la generació a través de gas natural, que no és pol·luant –com vostès saben. Tot això és possible, però de moment el

30% del consum es fa amb l'aigua del Llac d'Engolasters, i de tots els llacs aferents que s'hi porten. I això és una inversió que té setanta anys, i que s'ha millorat molt. Precisament, en el nostre Govern, el Consell d'Administració de FEDA ha aplicat els plans de millora de diferents llacs, com per exemple el Llac de la Vall del Riu, l'Estany de l'Illa, en els quals s'ha aixecat considerablement la presa i ha augmentat moltíssim la capacitat de recollida d'aigües. Tot això per millorar la producció hidroelèctrica, que és la més ecològica, segur que estem tots d'acord.

Si això és així, i la conducció de FEDA arriba allà on arriba, ningú pot imaginar que deixi de ser així. I pretendre que els terrenys on hi ha uns transformadors, una central elèctrica i una conducció d'aigua puguin vendre's a 12.000 pessetes el pam, és una autèntica barbaritat. I més encara, tenint en compte que nosaltres hem fet, hem posat en marxa, ja, des del ministre Montanya, la desviació dels terrenys de la carretera per anar per l'altre costat de la central, baixant, per dos motius: més fluïdesa per circular –que falta fa a molts llocs del país–, però sobretot, possibilitats de poder canviar la conducció d'aigua de FEDA. La conducció, com tota la central té, aproximadament, setanta anys, o potser una mica menys, des de què es va construir, i la conducció només s'ha pogut revisar, i s'hi ha treballat exteriorment en la part descoberta, i interiorment en tota la conducció. Però en la part que passa per sota de la carretera no es pot dir què hi ha. Hi ha el que es veu per dins, però no per fora, i això fa falta al cap de setanta anys, encara que estés en perfecte estat, que no ho dubto que n'està, perquè sinó estaria en situació d'alarma –que no hi és– convé canviar-la. Convé posar una altra conducció, i això s'haurà de fer. Per fer això, només per fer això calia desviar la carretera, i fer-ne una de nova, i a més a més hi haurà una gran millora de trànsit.

Quan s'ha fet tot això en aquella zona, s'han comprat uns terrenys –també es diu a la demanda que fa el Sr. Torres i el Sr. Bartumeu– s'han comprat uns terrenys, s'han pagat a preu de mercat. Curiosament aquests terrenys ara apareixen com a vendibles. És a dir que es valoren a preu de mercat, també, quan allí hi ha una carretera, hi ha la futura carretera allà a sobre. I molts altres detalls immobiliaris, estrictament immobiliaris que són flagrants errors d'aquella valoració. Però el principal flagrant error és el criteri: no es poden valorar uns terrenys que sempre més hi haurà una central. És com si algú pretengués fer una urbanització al Camp de Mars, sota la Torre Eiffel. Seria una monstruositat, i el preu no sé quin seria, segurament

zero. Aquells terrenys no són edificables, i els de FEDA tampoc ho són.

Aquí, el que jo entenc i el que el Govern entén... Jo per mi que hi ha hagut un error. Vostès han fet un error de portar aquest tema –com ha dir el Sr. president del Grup Lliberal– a la justícia, perquè es pretenia, després de la reunió de presidents, que no es posés en l'ordre del dia la discussió d'aquesta Llei. Per a mi això, vostès que són els responsables principals d'haver fet la Constitució –i els reconeixem tots els que la vam votar, també– doncs, encara és més incoherent, que una vegada que estem en un estat de dret amb separació de poders, es pretengui amb unes bases tan lleugeres i tan falses, pretendre anar a la justícia per parlar un ordre del dia del Consell General. No sé si han valorat vostès el precedent que hagués incentivat la reunió de Presidents i de Sindicatura si haguessin acceptar aquella pretensió absurda.

Avui es discuteix una llei tal com s'ha de discutir. És cert que vostès i els ciutadans tenen tot el dret a pensar que hi pot haver recurs allà on sigui, a les instàncies corresponents, constitucionals, o les que siguin, però, francament, l'error és portar-ho a la justícia, sobretot basant-ho en tan poca cosa. No s'ha d'excloure d'anar a la justícia en altres casos, que no solament puguin ser una fusió com aquesta sinó qualsevol altre tema administratiu, de Govern o de comuns, però no en aquest cas sense base.

Per això he volgut insistir una mica i perdoni Sr. síndic que m'allargui sobre aquest tema, perquè he considerat que ho havia de fer, ja que s'ha posat en causa dos ministres i quatre persones del Consell d'Administració, i a mi em correspon de dir el que he dit sobre aquestes persones, i sobre el treball que han fet, i també, de les empreses que l'han fet, és clar.

A partir d'aquí de què es tracta. Si tornem a fer, també, una mica més d'història, jo completaré una mica el Sr. Mora que és més jove, encara que ha llegit la història, però jo l'he viscuda –com molts dels que som aquí– i li acabaré de rematar el que ell ha dit –si em permet.

L'any 73, després d'aquell acord que ell ha llegit, que era una carta dirigida per Sindicatura als Cònsols, als comuns, que deia que s'hauria d'anar cap a una societat d'economia mixta, que era la millor solució per incorporar les mútues i les distribuïdores a la FHASA inicial, després, evidentment, d'adquirir FHASA, o d'expropiar-la o de nacionalitzar-la, el síndic, Julià Reig va intentar-ho, però no ho va aconseguir perquè... els que ho vam viure hi érem. A totes les parròquies es va fer una assemblea magna, el Consell General d'aquella època, amb vint-i-quatre consellers tenia majoria absoluta per fer-ho, però el

Sr. Reig va preferir, fins i tot, anar més enllà, i obtenir el suport d'una assemblea magna. Això el que va fer, va ser girar-se contra ell, perquè aquella voluntat de tenir el màxim suport del país a través d'una institució que ja era obsoleta, llavors, com fou l'assemblea magna, se li va negar el suport mentre que el Consell el tenia. I d'això en va resultar el no poder fer allò que en aquell moment hagués costat molt pocs diners, i que hagués permès, quinze anys abans, posar al dia la distribució i la producció elèctrica a Andorra amb resultats molts millors, encara, que els actuals, que són força bons. I això bàsicament pels qui ho recordem, es va fer no perquè fos un mal projecte, ans al contrari, era fins i tot millor que l'actual, perquè es tractava de comprar tots els béns de FHASA per 325 milions de pessetes, –si no recordo malament– l'any 73, abans de la guerra del Golf, *inclús*. Això es va fer perquè era un projecte del Sr. Julià Reig, i hi havia molta gent que no volia que el Sr. Julià Reig tirés endavant aquest projecte.

Jo ho poso en paral·lelisme al que passa ara. Ara no es vol que el nostre Govern tiri endavant una cosa que serà bona per a tot el país –com s'ha dit. Per tant s'ha de trobar arguments per fer-ho; que tots els que siguin parlamentaris –repeteix– són lícits, són bons i els agraïm i els acceptem, tots els que no siguin parlamentaris són bastards, són arguments que no haurien de sortir d'aquesta sala quan no hi ha cap base com he dit fa un moment.

De moment em sembla que es tot Sr. síndic. Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Altres intervencions per part dels grups parlamentaris?

Sr. Jaume Bartumeu, pel Grup Mixt teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

El president del Grup Parlamentari Lliberal, a part de llençar totes les seves bateries contra l'AND –i, per tant, ja els faig confiança als companys de l'AND, que ja li contestaran–, ha fet una referència genèrica a l'oposició, o almenys nosaltres ens hem pogut sentir al·ludits a la demagògia, i deia aquí en aquesta qüestió que havíem fet molta demagògia.

Bé, jo crec que la comparació que ens ha fet el Sr. Mora entre els terrenys de domini públic adscrits a FEDA i la seva valoració, i l'eventual valoració de l'avinguda Carlemany, jo crec que es digne d'un master de demagògia, perquè no es pot comparar coses que no són comparables. El que hauria de fer,

jo crec, el Grup Lliberal és contestar el que abans ja havia plantejat el Sr. Jordi Torres: a quant es paga l'expropiació d'uns terrenys per part de FEDA, a baix a la Margineda? Ja ens ho explicaran. Ja veurem a veure a quant ho paguen tot això.

En tot cas, de la qüestió dels medis judicials, jo, en la meua intervenció no n'havia parlat, perquè jo entenc que faig una lectura absolutament diferent de la que fa el cap de Govern. Jo entenc que si una qüestió està a la justícia, doncs, allí està, i a més a més encara no està als tribunals, està a la fiscalia. Però és clar, amb aquesta qüestió el Sr. Jordi Torres i jo mateix vam fer una roda de premsa. La repercussió en els mitjans públics –després ja parlarem en el punt número dos quan toqui, de la qüestió de la televisió– devia de ser de dos minuts i mig. L'endemà ens va contestar el Grup Parlamentari Lliberal, com és normal, i ja van tenir uns quants minuts més. Després va sortir el Sr. cap de Govern, i va parlar cinc minuts sencers d'aquesta qüestió, i després encara va fer una roda de premsa al Consell d'Administració de FEDA. En tot cas, miri Sr. cap de Govern, nosaltres no hem presentat cap demanda, ni hem fet cap querella. Nosaltres ens hem limitat a fer una denúncia, que és una cosa ben distinta. Nosaltres amb la roda de premsa que vam fer davant de tots els mitjans de comunicació, aquí a Casa de la Vall, vam dir ben clarament que una cosa era la tramitació política i que, per tant, els arguments polítics, –recordo perfectament el que jo vaig dir–, els defensaríem aquí, com així he fet, i que la qüestió que ens portava a plantejar una denúncia era una altra qüestió. Per tant, jo no vull barrejar les coses, però crec que vostè tampoc les hauria de barrejar.

Res més gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sí, Sr. Jordi Torres, per l'Agrupament Nacional Democràtic, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Sí, Gràcies Sr. síndic.

Pel que fa referència a la fiscalia jo no en vull parlar, perquè el meu amic conseller, Jaume Bartumeu, ja ho ha especificat, nosaltres, l'única cosa que hem fet és aportar –com he dit en la meua intervenció– que algú altre ens aportés la llum sobre uns terrenys que no valorem de la mateixa manera.

El president del Grup Parlamentari Lliberal ha dit que havien fet valoracions de més terreny del que és. Nosaltres, l'única cosa que vam fer és demanar els plànols al Govern. Aquests plànols se'ns van donar, i

són aquests que hem entregat. Tampoc feu la valoració de la carretera general que passa per davant de FEDA, Sr. Mora. Vostè parla de la valoració de l'avinguda Carlemany... penso que no té res a veure una cosa amb l'altra.

Em parla després de GASOPAS, i em diu que sí que la vam privatitzar. Ja li he dit jo, nosaltres sí que estem d'acord en privatitzar. Primera: GASOPAS no és un monopoli. I segona: no es va privatitzar només per uns quants; es va agafar a tothom, i es va deixar participar a tothom. Tothom d'Encamp –evidentment– perquè era a la parròquia d'Encamp que s'havia fet...

(Se senten veus)

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

...Doncs, no es va anar només per a uns quants, era de la gent de la parròquia, però per a tothom de la parròquia. Aquí estem parlant de la distribució de l'energia a Andorra, per això també parlem que poguéssim participar tothom, i tot Andorra.

Pel que fa referència als percentatges que ens ha donat, dient que tindrien un percentatge, el 84%, i que tenia el 73%... Miri, només una cosa Sr. Mora, no ha parlat de la importació i de la producció que ara tenim al 100% a FEDA, i després quant tindrem? Això s'ho ha descuidat. Suposo que ja ens ho dirà.

Però n'ha dit tantes, i n'ha fet tantes de demagògies que... miri, que vol que li digui, no li contestaré sobre tot el que ha dit ara. Això, el públic i el poble que ens sent sabrà valorar exactament el que defensen els uns, i el que defensen els altres. Nosaltres, ja ho hem dit en les nostres intervencions. Vostès ho diuen d'una altra manera. Bé, doncs, qui ha de manar són vostès, ho fan d'aquesta manera perquè ho creuen convenient. La història ja ho jutjarà.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sí, Sr. Josep Dallerès, també, per l'Agrupament Nacional Democràtic.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Sí, és just sobre un punt que he trobat de bastant mal gust, perquè, Sr. cap de Govern, vós no éreu present el dia de la Junta de Presidents i, o bé, se li va transmetre malament el que es va dir, o bé, ho heu

transmès, avui, malament conscient que ho transmetíeu malament. No es va intentar paralitzar. Es va fer una demanda concreta, perquè constés en l'ordre del dia que tots els grups estàvem d'acord, perquè nosaltres estem d'acord, en tot cas, a la pròxima sessió. I li vaig dir al Sr. síndic, vaig ser, jo, personalment, que estava en la reunió, no era el Sr. Torres, era jo. Era la primera vegada que es posava des de després de la Constitució, en l'ordre del dia, un punt sense l'acord, en aquest cas d'un grup. S'hi va adherir el Grup Mixt... Només recordaré que ja hi havia un tema, quan nosaltres governàvem, quan érem majoria, en un cert moment, hi ha un tema que avui encara no ha passat al Consell, per no fer-ho d'aquesta manera. Es va discutir així, el Sr. Mora hi era present, i em pot dir si va anar així, o no. I el posicionament de l'Agrupament Nacional Democràtic va ser, únicament, dir: "demanem que hi hagi una posposició i en cap moment volem paralitzar una cosa que sabem que no es pot paralitzar". A més, en som prou conscients. Llavors el que sí que demanaria és que no es fes demagògia d'aquesta manera, o llavors es que es volen tergiversar les coses... i tots podem tergiversar les coses.

Llavors, Sr. cap de Govern vós no hi éreu, prefereixo pensar que li van transmetre malament, allò que li van transmetre.

I dir, també, un segon punt, que dins de l'històric que ha fet es va descuidar, aquest es ja des del punt de vista històric, és que en el moment de la recuperació de FHASA, hi va haver un element que va permetre al Govern Pintat de l'època, també, de recuperar FEDA SA, i que s'ha passat per sota, en aquest cas. Hi va haver una societat, SERCENSA, que degut a què FHASA, en el seu dia no havia assumit el compromís que tenia de monopoli, havia deixat tot un nucli habitat, que és el nucli del Pas de la Casa, sense distribució; SERCENSA, mitjançant el Comú d'Encamp, va arribar a poder negociar, i a ser la segona força que importava energia elèctrica. És l'element que va permetre que FHASA, en gran part, –i no és aquí el moment de discutir-ho– però se sap que és així, perquè fins llavors no s'havia arribat a poder trencar aquest monopoli, l'any 87, si mal no recordo, o l'any 88, va ser quan es va poder fer, i va ser curiosament quan es va poder recuperar FHASA. Em sembla que era bo de recordar, també, des del punt de vista històric aquest element.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal, Sr. Francesc Mora, havia demanat la paraula.

El M. I. Sr. Francesc Mora:

Sí, Gràcies Sr. síndic.

Només uns comentaris. Primer, en relació a la qüestió de privatitzacions i monopolis... bé jo penso que aquí, també, s'estan barrejant molts conceptes. En relació a FEDA SA, que seran només accionistes uns quants privilegiats, que és com s'ha dit per aquí. Bé, sempre s'ha manifestat per part del Grup Lliberal, que, precisament, tothom, tot Andorra, i no especialment cap parròquia, tot Andorra pugui accedir a ser partícip directament, perquè, indirectament, ja ho són a través de l'Estat... directament, evidentment, una part de les accions que són propietat de l'Estat es posaran en venda. No és ni una privatització total, ni és res del que s'ha dit. Senzillament una part, per una qüestió que tots els andorrans puguin tenir accions –si volen– de FEDA, directament, les puguin tenir. Així ningú podrà dir que s'està regalant, que s'està donant als quatre de quatre parròquies. La qual cosa, mai, res més allunyat de la veritat. I aquest és un plantejament que per ell mateix s'aguanta per si sol.

L'altra qüestió és la demagògia i els masters de demagògia... Per sobre dels masters hi ha els catedràtics de demagògia; i en aquesta banda hi ha bastants, doctors i catedràtics de demagògia.

(Se sent riure)

Perquè ningú ha fet menció al fet que la parròquia d'Escaldes-Engordany, –i ho vull repetir, perquè és un fet important– el rebut de l'aigua es paga a una companyia en què hi ha socis privats. És una companyia, és un servei públic, i ha estat recolzada decididament. *Inclús*, va ser creada quan el Sr. cònsol, no sé quin era, però segur que era company del conseller Narcís Casal –perquè no sé quin nom tenien abans, i quin nom tenen ara, no m'atreveixo a dir-ho– però va ser recolzada decididament, i no ha passat res. És una qüestió que tothom ha considerat normal, vàlida per a la parròquia. I ara, per una qüestió similar és fa un projecte similar, amb les mateixes línies mestres. I això no és demagògia, això és la realitat. L'altra cosa és dir que GASOPAS no és el monopoli del Pas de la Casa. Suposo que demà, molta gent anirà a demanar permís d'obra per fer gasolineres al Pas de la Casa... si no hi ha monopoli!

Res més Sr. síndic. Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, Sr. Alís, havia demanat la paraula, que era per al·lusió, si us plau.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Sí, Gràcies Sr. síndic.

Era per rectificar una afirmació d'aquelles que el Sr. Forné ens té acostumats, una afirmació gratuïta. Quan diu el Sr. Forné que FEDA només ha començat a treballar des de què hi ha el Govern lliberal a Andorra, per a les altres parròquies jo li vull confirmar que quan era cònsol d'Encamp –i era abans del 95– el Comú d'Encamp va donar l'autorització a FEDA per poder passar una línia per portar la corrent a NORD ANDORRÀ, i era abans del 95. Llavors la seva afirmació és totalment gratuïta, quan diu que només els treballs s'han fet a partir del moment que vostès estaven aquí. Abans també es treballava, Sr. Forné.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, Sr. Narcís Casal, per al·lusió, havíeu demanat la paraula.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

Gràcies Sr. síndic.

No he entès gaire bé la seva al·lusió, Sr. Mora. No el puc contestar perquè no l'he entès gaire bé, quan ha dit “amic” no sé que “de Casal”. No l'he entès gaire bé.

Però només volia fer una precisió. CAPESA, és l'antiga mútua d'aigües del Riu Madriu, que els mutualistes van decidir en convertir-se en societat anònima, i ells com a ex–propietaris de la mútua, ja van adquirir d'aquesta societat anònima, i la resta de les accions es van oferir a tot el poble d'Escaldes. Inclús, hi ha un article que diu que si es fa una transmissió d'accions tenen dret preferent les persones que no són accionistes de la mútua, i que són de la parròquia d'Escaldes. Es com si la MÚTUA ELÈCTRICA DE SANT JULIÀ ara decidís convertir-se en societat anònima... –em sembla que no és societat anònima la MÚTUA ELÈCTRICA DE SANT JULIÀ– decidís convertir-se en societat anònima, i repartir totes les accions que no siguin propietat dels antics mutualistes a tota la gent de Sant Julià. Em fa l'efecte que no li veig el paral·lelisme, però he volgut donar aquesta explicació perquè conec una mica el funcionament de CAPESA.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sí, Sr. Mora, el que sí que demanaria és que no ens allunyéssim del fons del debat que és la qüestió de FEDA SA.

Sr. Mora teniu la paraula.

El M. I. Sr. Francesc Mora:

No, No. Quan he dit els amics del Sr. Narcís Casal, deia els companys polítics de la parròquia d'Escaldes del Sr. Narcís Casal. El que passa és que no sé exactament en el moment en què es va fer, sota quina denominació operàvem políticament. No és cap qüestió.

I bé, el que ha dit ell és el que dic jo, és a dir que és una societat mixta en la que hi ha capital privat i capital públic que gestiona, en exclusiva, un servei de primera necessitat, com és el subministrament d'aigua. És el mateix cas, i allà no passa res, i aquí sembla que es tingui d'ensorrar el món.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Casal, breument, si us plau.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

Gràcies Sr. síndic.

A veure, només per dir-li que de costum, la companyia d'aigües del Riu Madriu, l'antiga mútua, l'actual CAPESA, ha tingut sempre un consell d'administració, que encara que no es digui, es fa de costum, està participat per gent de totes les forces polítiques. És a dir que el president, potser, sigui quin sigui, però sempre hi ha gent de les altres forces polítiques. És a dir que quan es va fer va ser, sempre, amb una participació –jo penso– plural del poble d'Escaldes.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sí, Sr. cap de Govern, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Per puntualitzar dos referències que han fet el Sr. Dallerès i el Sr. Alís. El Sr. Josep Dallerès, potser, m'ha informat, encara millor, del que estava, però no he volgut tergiversar el que es va dir. Vostè em coneix, no és així. Potser no tenia prou informació, o no ho he explicat prou bé. El que és clar és que es va

demanar, per part dels grups de l'oposició, que avui no es discutís aquest tema, que s'ajornés. És el que vostè ha dit. És això. Jo també volia dir això. No és pas altra cosa el que intentava dir, i és això el que considero que no és adequat, el fet de portar amb una simple demanda al Ministeri Fiscal l'ajornament d'un tema a dins del Parlament.

El que també li volia dir al Sr. Alís és que, bé, jo no he dit o no he volgut dir que FEDA no treballés, no ho he dit, mai, això. Jo he dit que el Govern no va treballar en aquest tema. No, no, jo he dit que el Govern... i sinó, si m'he equivocat ho rectifico. Jo volia dir que des del 90 fins al 95, naturalment FEDA treballava com havia de fer, i com ha fet sempre des de que es va fundar, des de que es va comprar FHASA, i es va transformar en FEDA. El resultat el tenim aquí: un increment de patrimoni magnífic i, sobretot, el que és més important, tal com va fer el poble d'Encamp amb SERCENSA, tots vostès, em sembla que hi havia de cònsols el Sr. Dallerès i el Sr. Enric Pujal... si no és així... hi havia hagut gent de tots els grups. Però s'havia fet amb tota la conformitat de tots els grups, com havia de ser, perquè al Pas de la Casa era el problema més candent de l'electricitat a Andorra. A la resta del país també ho estava sent amb FHASA, el país s'estava quedant pràcticament a les fosques si no s'hagués fet el cop de mà de comprar-la. Sí va ser provocat o en gran mesura pel fet que es creés SERCENSA, aquesta és una part de la història que jo realment no conec. Li asseguro que demanaré als responsables de llavors la decisió del Consell General, que es va votar per 27 contra 1. Em fa l'efecte que no se sabia que hi hagués hagut intervenció. Si és així tant de bo que també hi hagi participat en això.

Quant al fet que es va treballar permetent el pas d'una línia, va ser FEDA que va fer la feina, que va demanar el pas d'una línia a través d'Encamp. És clar que sí, igual que les línies d'alta tensió que passen per Encamp per arribar a la central que està a Encamp, i que van a tot el país. El problema és que no hi havia una feina des del Govern i des del Consell General, en aquell moment, per regularitzar el que no s'ha regularitzat fins ara. Almenys una part, i no està acabada la feina, això ja ho diem: no s'ha acabat la feina perquè la llei de la distribució elèctrica encara no està presentada. Comptem presentar-la ben aviat, però fa falta aquesta, és clar que sí.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Bartumeu, havíeu demanat la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, Sr. síndic.

Molt breument per contestar al Sr. cap de Govern, ja que ell vol puntualitzar, puntualitzarem tots. Li ha dit al Sr. Dallerès que ja el coneix. Efectivament ja ens coneixem tots aquí. Vostè ha dit fa una estona que l'oposició havíem volgut paralitzar el debat polític, aquí, portant una denúncia a la fiscalia. Jo li he contestat abans que nosaltres havíem fet una roda de premsa explicant que una cosa era el debat polític, i l'altra la denúncia. I ara fa un moment vostè diu que no havia dit el que havia dit. És a dir que la veritat de la nostra denúncia ens l'ha de deixar per a nosaltres, i nosaltres vam explicar públicament –i torno a dir, avui, aquí– que el debat polític no teníem cap intenció de treure'l d'aquesta sala.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Si no hi ha cap altra intervenció, procedirem a la votació: votant sí, no o abstenció a les esmenes.

Sr. secretari general, si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : No
 M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : Sí
 M. I. Sr. Joan Tomàs Roca : No
 M. I. Sr. Jordi Torres Alís : Sí
 M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : No
 M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí
 M. I. Sr. Miquel Alís Font : Sí
 M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : No
 M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : No
 M. I. Sr. Francesc Areny Casal : No
 M. I. Sr. Josep Areny Fité : No
 M. I. Sr. Modest Baró Moles : No
 M. I. Sr. Ladislau Baró Solà : Sí
 M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí
 M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : No
 M. I. Sr. Miquel Casal Casal : No
 M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : Sí
 M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí
 M. I. Sr. Agustí Marfany Puyoles : No
 M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : No
 M. I. Sr. Antoni Martí Petit : No
 M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : Sí
 M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : No

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : No

M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : No

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari voleu procedir al recompte, si us plau.

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Vots sí: 9; vots no: 16.

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies.

Doncs a la vista del resultat de la votació, declaro desestimades les esmenes a la totalitat, i atès que no han estat presentades esmenes a l'articulat, el Projecte de llei queda aprovat.

Passem al punt número 2 de l'ordre del dia.

(El Sr. Simó Duró s'incorpora a la sessió)

2– Presa en consideració, si escau, de la Proposició de llei de l'estatut de la radiodifusió i televisió pública i de creació de la societat pública radiotelevisió d'Andorra SA.

La Proposició fou publicada en el butlletí número 23/1999, del 15 de juny.

El Govern no ha manifestat el seu criteri.

Té la paraula el Sr. Jordi Serra, pel Grup Lliberal, que ha presentat la Proposició de llei.

Sr. Serra teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jordi Serra:

Gràcies Sr. síndic.

El 2 d'octubre de 1989, el M. I. Consell General va aprovar la Llei de radiodifusió. Posteriorment va estar modificada el 13 de juliol del 92, on s'establien les línies d'actuació de la radiodifusió andorrana. D'ençà, en el nostre país s'han produït canvis de gran importància. Hem esdevingut un estat de dret amb tot el que aquest fet implica, i el món de l'audiovisual ha sofert uns canvis transcendents, no només en el camp de les noves tecnologies de la informació, sinó, també, en l'adequació dels models de gestió i de funcionament. Tot això ha comportat que el Grup Parlamentari Lliberal presenti davant d'aquesta sala una Proposició de llei sobre un nou estatut de funcionament de la radiodifusió i televisió pública, i de la creació de la societat pública ràdio televisió d'Andorra SA. Una llei que al nostre

entendre permetrà d'adaptar la nostra legislació que actualment ha quedat obsoleta, per tal d'afrontar amb les garanties necessàries els canvis estructurals que es produeixen en aquest món, tan ràpid, de la comunicació.

Un aspecte que hem de ressaltar de la Proposició que avui votem és que declara el servei de radiodifusió com un servei públic i estatal. És important, al nostre entendre, aquesta precisió. Hem cregut necessari que tot i adaptar el tipus de gestió als nous temps, perquè la radiodifusió i televisió andorrana sigui més competitiva, i que es clarifiqui com un sector clau en el desenvolupament econòmic i social del país. L'Estat ha de poder intervenir sempre que ho cregui convenient per tal de garantir els principis i preceptes de la nostra societat.

Creiem que la nostra responsabilitat com a governants, és que Andorra gaudeixi d'uns mitjans de comunicació audiovisuals que garanteixin la nostra cultura, i que la ràdio i la televisió pública subjecti la seva programació a uns principis generals, com són: els principis constitucionals, la promoció de la nostra llengua i el respecte al pluralisme polític, social, cultural, entre altres.

També, s'ha de ressaltar que s'ha cregut convenient que un sector estratègic, com són les comunicacions, ha fet necessari que la llei reservi al Govern la planificació, l'ordenació, l'adscripció i la gestió de les xarxes de ràdio i televisió per tal d'ordenar aquest sector.

Dins d'aquest món de l'audiovisual i de les comunicacions, on cada dia surten nous mecanismes de difusió –canals de ràdio i de televisió, i diferents sistemes de comunicar– hem de ser suficientment àgils per augmentar els camps de difusió i ampliar els serveis a les noves demandes de la societat andorrana.

Una necessitat que, al nostre entendre, no podríem garantir sense aquest canvi de la legislació que avui promulguem. En aquest sentit, la Proposició de llei introdueix la figura jurídica de la societat pública per accions que es denominarà radiotelevisió Andorra SA. Societat que gestionarà el servei públic de radiodifusió i televisió. I creiem que és el millor mecanisme per tal de facilitar els canvis i per adaptar-se al mercat de les comunicacions.

També, hem d'assenyalar que la Llei garanteix el caràcter públic d'aquesta societat, definint que el seu capital serà íntegrament estatal, que no podrà ni alienar-se, ni hipotecar-se, ni gravar-se, ni cedir-se, de qualsevol forma onerosa o gratuïta.

També, inclou eines de gestió i de racionalització en el seu funcionament, limitant l'endeutament màxim a 35% dels seus ingressos per a operacions corrents, i

quedant, òbviament, sota el control financer que fixa la Llei general de les finances públiques.

La Proposició de Llei introdueix una nova figura: el Consell Andorrà de l'Audiovisual. Un organisme assessor i consultiu del Govern i de la societat. Un òrgan format per cinc membres nomenats i cessats pel Consell General, i que les seves competències són enumerades per Llei, on podem ressaltar: el control dels principis bàsics de la programació, el respecte als drets de les minories i la no discriminació de tots els nostres ciutadans.

Com podem veure, aquest text aporta un canvi en el control de les activitats de la ràdiotelevisió d'Andorra, que fins ara depenien d'un Consell d'Administració que no rendia comptes davant del Consell General. L'actual sistema desenvolupa un control parlamentari que creiem que respondrà a les preocupacions manifestades en aquesta Cambra, i que permetrà millorar la transparència de l'ens. A més, es nomenarà una comissió legislativa permanent del Consell General que exercirà el control i que vetllarà que les activitats s'ajustin als principis generals esmentats en aquesta Llei.

Bé, per finalitzar crec que aquesta Llei servirà per clarificar i donar un impuls al sector de les comunicacions, i permetrà que la nostra ràdio i televisió siguin cada dia d'una major qualitat, i projecti el servei públic en un lloc que tots desitgem.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem a la intervenció dels grups parlamentaris.

Pel Grup Mixt, Sr. Simó Duró, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies Sr. síndic.

Només per dir que era una assignatura pendent. El fet que hi hagués una mancança legislativa feia que s'hagués sentit queixes, planys molt forts que atemptaven contra la forma objectiva de poder divulgar les informacions perquè hi hagués equanimitat a nivell del missatge rebut pel poble.

Per la meva part, evidentment, que a grans trets estic d'acord perquè prosperi aquesta Proposició de Llei mitjançant el procediment. Hi ha una sèrie d'esmenes, que ja en el seu moment, doncs, jo penso fer. Algunes coses, diguem, molt ràpidament, m'han sorprès, com l'article 1... –ja dic, molt ràpidament, perquè avui no és objecte, només dir que sí, que en el seu moment votaré perquè aquesta cosa pugui prosperar– ... és relatiu a la planificació, l'ordenació i la gestió de les xarxes de ràdiocomunicacions i

telecomunicacions, que és competència del Govern. Que sàpiga hi ha un Consell d'Administració, hi ha un reglament, hi ha tota una màquina que fa que el Govern tingui a dir, però, *a després*, que hi hagi un organisme que en faci la gestió i l'administració.

A després, hi ha una cosa que també em sorpren, és que es vulgui continuar parlant de concessions administratives. M'ha fet tanta por. Us he de dir que, aquí, en aquesta sala em sembla que m'he reunit quaranta-cinc vegades per parlar de la radiodifusió, aquella radiodifusió en la que tots vam fer una estirada d'elàstics o una baixada de pantalons, per mala sort.

És per això que, en el seu moment, doncs, ja tocarem aquest tema. Igualment, també, em dóna la impressió que amb aquest Projecte, em sembla que no se segueix gaire el que és la Llei de les finances públiques: estableix un capital de 100 milions de pessetes. Penso que ha de ser objecte d'una Llei específica.

Les transitòries, també, tenen quelcom a dir quant a... –estava buscant la transitòria– sobretot quan criden la Llei específica. Jo, el que demanaria al Govern és que en el mateix moment que sàpiguem que ara, aquest Projecte –almenys per la meva part– pot prosperar, i suposo que prosperarà, perquè així l'han presentat, i amb èmfasis, aquí, s'ha fet palès, que el que sí que els demanaria és que es fes aquesta Llei específica. Que no s'esperés que les condicions siguin com les actuals per crear situacions de confusió.

He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

També, pel Grup Mixt, té la paraula el Sr. Vicenç Alay.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies Sr. síndic.

Com bé ha dit el ponent i com es diu, també, en l'exposició de motius, des del 13 de juliol del 92, data de la darrera Llei de radiodifusió aprovada (que era una modificació de l'anterior Llei), s'han produït canvis importants, aquí, a Andorra amb la Constitució i a nivell internacional. D'aquí ja podríem treure temes grandiloqüents: allò de la globalització, de les noves tecnologies, etc.

No hi entrarem. De totes formes, hem d'acceptar que és un argument de pes com per emprendre una nova redacció. Han canviat molt les coses. Però hi ha altres arguments, arguments molt més domèstics i potser molt menys edificants que ens porten a

saludar aquesta Proposició de Llei. A ningú se li escapa, i aquesta mateixa Cambra n'ha estat testimoni més d'una vegada, hem tingut picabaralles, hem sovintejat amb problemes dels quals el tema és la radiotelevisió. Al punt, que el nostre Grup IDN, en un determinat moment, vam decidir retirar el nostre representant de la junta de l'ORTA per discrepàncies que enteníem que eren insuperables, i com a última o única mesura, potser, per avançar cap a un canvi de model i de marc legislatiu. Aquest marc que avui revisem.

Bé, avui la majoria lliberal ens porta una Proposició de Llei que defineix un model, que hem de convenir que és bastant allunyat del model anterior. El fet que nosaltres crítiquéssim el model anterior no vol dir que ara, automàticament, donem per bo aquest model que se'ns proposa.

De totes formes hem de dir, també, que una Llei com aquesta, és una Llei complexa, una Llei difícil d'analitzar, així ràpidament, i que, bé, ja ho farem en el seu moment, com ja ha dit el company Simó Duró, aquí és tracta sobretot d'aprovar-la. Hem de dir que és una Llei complexa pel fet que hi ha qüestions de caire tècnic, evidentment, però, sobretot, en el fons hi ha qüestions de caire fortament polític, com poden ser: quina és la funció dels mitjans de comunicació, quin ha de ser el contingut, etc.

La nostra posició ha sigut sempre clara. Nosaltres estem per un servei de radiodifusió entès com un servei públic estatal, –se'n parla en la Llei, per cert– amb una funció pública innegable que s'ha de gestionar des de perspectives d'objectivitat, des de perspectives d'imparcialitat i, evidentment, amb la major professionalitat que ens permetin els nostres recursos, sempre limitats.

Dit això, el nostre Grup, evidentment, votarà favorablement a la presa en consideració d'aquesta Llei. Hi ha aspectes en els que discrepem, i que corregirem, i aspectes que entenem que estan poc perfilats, hi treballarem, hi farem esmenes.

Bé, vull fer un recordatori, per acabar. Quan el Grup Lliberal, el Sr. Mora, ens recordava sovint, cada vegada que posàvem sobre la taula el nomenament del nou membre de l'ORTA, i ens recriminava, més d'una vegada, a l'oposició, a nosaltres, als companys, el fet de rebutjar la seva oferta d'elaborar o de col·laborar en el treball de fer la Llei conjuntament. El nostre Grup, particularment va preferir, ho vam sotmetre... el Grup va preferir esperar que hi hagués un text de la majoria per arribar a acords a partir d'aquest text que, avui, es proposa.

Bé, he d'acabar dient, senyors lliberals, Sr. Mora, que esperem que amb les esmenes sobre la taula, la seva voluntat de consens, aquesta que han estat

proclamant tot aquest temps, no s'hagi refredat. Així sia. Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

També, pel Grup Mixt, té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, Gràcies Sr. síndic.

L'article segon apartat b d'aquesta Proposició de Llei diu que la ràdio i la televisió pública tindrà com un dels seus principis generals "l'objectivitat, la veracitat i la imparcialitat de les informacions".

I diu, també, que recollirà "el respecte a la llibertat d'expressió i informació", "el respecte al pluralisme polític, cultural i social".

Bé, nosaltres pensem que aplicar aquests principis generals a l'actual Ràdio Nacional, i a Andorra Televisió suposaria una veritable revolució.

El Grup Lliberal proposa girar com un mitjà l'actual model, que no respecta cap ni un, –insisteixo– cap ni un d'aquests principis elementals que acabo d'esmentar.

No ens ho acabem de creure.

Però, no fos el cas que per una vegada, en l'àmbit de la ràdio i de la televisió, fessin el que diuen. Donarem el nostre vot per a la presa en consideració de la Llei, i ho fem –tal com han dit els companys que m'han precedit en l'ús de la paraula– esperant que en la tramitació en comissió es permeti introduir diverses esmenes que vinguin a millorar un text, que presenta diverses contradiccions i mancances, i una gran aportació que ve a resoldre la delicada situació jurídica del director en funcions de l'ORTA, ja que he trobat un article que permet justificar les argumentacions que vam debatre anteriorment amb el cap de Govern, en el que es diu que el director de la societat quedarà en funcions mentres no se'n nomeni un altre, cosa que ara no diu la Llei.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Nacional Democràtic, té la paraula el Sr. Enric Tarrado.

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

Una de les lleis que tots els grups parlamentaris hem reiterat que calia modificar en profunditat, és la que

regeix el funcionament de l'Organisme de Ràdio i Televisió d'Andorra.

S'ha demostrat que el funcionament de l'organisme és ineficax, per diferents raons, i ara el que cal és modificar de forma substancial la seva estructura. La Proposició de llei que ara estem analitzant va en aquest sentit i, per aquesta raó, el nostre vot serà favorable a la seva presa en consideració.

Tanmateix, això no vol dir que estem en acord amb tot el contingut de la Proposició. Pensem que diferents aspectes hauran de ser esmenats, sobretot el capítol relatiu al Consell Andorrà de l'Audiovisual. Pensem que les seves competències són insuficients, i que les seves decisions haurien de ser vinculants, en moltes ocasions, ja que, altrament es perd en gran part la seva necessària eficàcia. No s'ha de convertir en un mer òrgan assessor i consultiu del Govern, sinó que ha de vetllar de forma decidida, i totalment imparcial i independent per fer efectius els principis inclosos, especialment, en els articles 12 i 36 de la Constitució.

També, ens estem plantejant la conveniència que una mateixa llei reguli l'estatut de la ràdio i televisió pública, i el dret de rectificació, la regulació del qual hauria de ser, segurament, general, o si el Parlament ha de ser qui controli de forma directa les activitats del servei públic de ràdio i televisió.

No són aquests els únics apartats amb els que no estem totalment d'acord. Les esmenes a l'articulat que en el seu dia presentarem reflectiran detalladament les nostres propostes. El nostre Grup Parlamentari ha abordat l'anàlisi d'aquest text de forma positiva i totalment constructiva. Pensem que el tema que ha de regular és prou important com per que així sigui. Les nostres propostes aniran en el sentit que sigui quin sigui el color del Govern, la pluralitat, la participació i els altres principis establerts en la nostra Constitució sempre siguin efectius.

Demanam, també, ja des d'ara, que les nostres propostes es vulguin veure tal com sempre han estat: com una voluntat de millora d'un text que considerem essencial.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna intervenció del Govern?

Alguna altra intervenció per part dels grups parlamentaris?

Cap intervenció?

Bé, doncs, a la vista de les intervencions declaro presa en consideració la Proposició de llei per

assentiment. Doncs, s'obrirà un termini per a la presentació d'esmenes, que recordo, no podran ésser a la totalitat.

Passem al punt número 3 de l'ordre del dia.

3– Examen i aprovació, si escau, de la Proposta d'acord relativa a la presentació d'un pla per a la modificació dels programes de la segona ensenyança, presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, en representació del Grup Mixt.

La Proposta fou publicada en el Butlletí número 25/1999, del 23 de juny.

S'hi ha presentat una esmena per part de l'Agrupament Nacional Democràtic que ha estat publicada en el Butlletí número 35/1999, del 21 de setembre.

Té la paraula el Sr. Vicenç Mateu per exposar la Proposta.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, amb data 16 de juny, acabant el darrer període de sessions, abans de l'estiu, el nostre Grup IDN, va presentar, d'acord amb el que diu l'article 138 del Reglament, la Proposta d'acord següent, que fa referència a la reforma dels plans d'estudi de la segona ensenyança. Vaig a llegir primerament la Proposta d'acord. Diu:

"Atès que l'educació bàsica és obligatòria fins als setze anys i que, en cas de no assolir-se els objectius de l'etapa, els alumnes poden romandre a l'escola fins als divuit anys,

Atès que hi ha alumnes que per raó de les seves capacitats, temperament o personalitat, i/o per raons socials, familiars, econòmiques o culturals presenten uns interessos i necessitats educatives que difereixen substancialment dels de la majoria dels seus companys/nyes i no s'integren a l'estructura organitzativa i curricular ordinària,

Atès que com a conseqüència d'aquesta inadaptació aquests alumnes presenten sovint un elevat absentisme escolar i mostren un comportament desafiant i antisocial envers els companys i el personal dels centres educatius,

Atès que molt pocs d'aquests alumnes arriben a obtenir el títol de graduat escolar i que aquest és un dels determinants bàsics del seu futur professional i de la qualitat de la seva futura vida adulta,

Atès que en aquestes condicions, molts d'aquests nois i noies poden arribar a patir al llarg de la seva vida adulta greus trastorns de desadaptació social i crear un problema social de gran importància per a Andorra en el futur immediat,

Atès que les escoles de segona ensenyança no disposen dels mitjans per atendre els alumnes d'aquestes característiques,

Atès que l'article 9 de la Llei qualificada d'educació manifesta el dret que tenen tots els alumnes a rebre els ajuts necessaris per compensar possibles mancances de tipus familiar, econòmic, social i cultural, i que l'article 16 de la mateixa Llei diu que correspon al Govern la planificació general de l'ensenyament d'acord amb les necessitats educatives de cada alumne,

Atès que l'article 2 del títol preliminar de la Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà reconeix com a finalitats del sistema "formar en el respecte de la diversitat i dels drets i les llibertats fonamentals en l'exercici de la tolerància dins dels principis democràtics de convivència i pluralisme" així com "atendre les diferències entre persones per raons d'origen social, econòmiques, (...) i compensar-ne les possibles desigualtats"

Nosaltres proposàvem, després d'aquestes consideracions que s'adoptés el text d'una proposta d'acord. He de dir que abans d'entrar en aquesta Cambra, doncs, hem arribat a una transacció, a un acord amb el company de l'Agrupament Nacional Democràtic pel que fa a un nou text, i passo a llegir el text que seria el que, en aquest moment, presentaríem a votació. Diu així:

"S'insta el Govern perquè, en aplicació dels articles esmentats, elabori un pla per a la modificació dels programes de la segona ensenyança, a fi que incorporin nous coneixements de caire professional i d'orientació pràctica, que els alumnes de segon cicle principalment, però també en casos especials els de primer cicle, puguin escollir i cursar en condicions d'igualtat amb les àrees actuals, i que els permetin realitzar uns aprenentatges més significatius i funcionals per a ells, convertir la seva experiència escolar en positiva i profitosa i, en cas d'assolir els objectius establerts per a aquestes àrees, obtenir el títol de graduat escolar."

Bé, considero que la Proposta d'acord, el text que acabo de llegir és prou clar. De tota manera, potser, vaig a fer-ne alguna consideració suplementària.

La Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà com esdevé, també, en els països del nostre entorn, fixa l'educació bàsica que és obligatòria fins als 16 anys. Anteriorment, quan a Andorra encara no hi havia l'Escola Andorrana, o el Pla d'estudis andorrà,

en el Pla d'estudis espanyol, per exemple, l'escolaritat era únicament obligatòria fins als 14 anys, i això feia que un cert tipus d'alumnat, que no estava especialment interessat per continuar estudis de nivell superior, doncs, sovint, ja es decantava cap al mercat del treball.

Actualment aquesta possibilitat no existeix, ja que els centres, en una mesura que en principi, és bona, doncs, han de mantenir l'escolaritat obligatòria d'aquests alumnes fins als 16 anys, i a més, aquests alumnes tenen dret a ser-hi fins als 18 anys. És, a més, als 16 anys, quan aquests alumnes poden obtenir el primer certificat d'ensenyament, el certificat més bàsic en una societat en la que cada cop és més competitiva, en la que cada cop és més important, també, de tenir títols. Nosaltres pensem que és important, també, que alumnes que tenen dificultats per seguir uns plans d'estudis que, potser, estan molt orientats cap a la universitat, o donen una formació, potser, molt general i poc adreçada a la incorporació del mercat del treball, doncs, no puguin tampoc tenir un certificat que –repeteix– crec que és fonamental.

És evident de totes formes que, en aquests anys, hi ha alumnes que tenen dificultats per seguir, que tenen interessos diferents, que potser sense tenir cap mena de problema d'aquestes característiques volen orientar-se cap al mercat del treball. L'altre dia, en el si de la Comissió, ja vam tenir un debat on es recollia la importància que podria tenir per a Andorra el desenvolupament de la formació professional, i pensem que seria bo que en aquest període d'escolaritat obligatòria, també, hi hagués un currículum no tant orientat cap a la consecució de coneixements de tipus acadèmic, que poden portar després els alumnes a la universitat, sinó, ja, incorporant-los en formacions més de tipus pràctic, que els permetessin als 16 anys, continuar una formació professional o entrar amb una certa formació en el mercat laboral.

D'altra banda es produeix la incongruència d'haver d'esperar fins als 16 anys, doncs, que aquests alumnes puguin seguir ensenyances de tipus professional, i fins aquesta edat, molts alumnes, el que fan és senzillament perdre el temps en les aules, passant els anys, esperant a tenir aquesta edat, perjudicant-se ells mateixos i perjudicant, també, els seus companys.

Aquesta és l'explicació dels motius de la nostra Proposta d'acord. No la volem fer tancada ni coercitiva respecte als mitjans que el Govern hagi d'emprar per poder-la posar en pràctica, però crec que pot ajudar molt a aquests alumnes. En primer lloc, al bon funcionament dels centres educatius i,

també, ajudar a la feina dels docents que ja és, de per si, una feina prou dura.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

A continuació té la paraula el Sr. Ladislau Baró, per exposar l'esmena presentada per l'Agrupament Nacional Democràtic.

El M. I. Sr. Ladislau Baró:

Sí, Gràcies Sr. síndic.

Bé, el nostre plantejament al formular l'esmena, es definia amb els següents criteris. Per un costat estàvem completament d'acord amb el plantejament, amb la filosofia expressada pel text presentat per IDN; i d'altra banda, el que volíem era tractar d'incidir amb la capacitat que fos el Govern, a través de l'àmbit de la potestat reglamentària, qui pogués introduir aquesta flexibilitat, aquesta eventual modificació dels plans d'estudi de segona ensenyança.

Ens semblava que era millor, en aquest sentit, doncs, fer vàlid aquell aforisme de Romanones en què al Govern li toca la potestat reglamentària. Ja que pensàvem que per un costat, si bé, el plantejament d'Iniciativa Democràtica Nacional s'adequava perfectament als nostres criteris de política educativa, sí que pensàvem que aquest diàleg que el Sr. Mateu proposa entre la formació professional i l'ensenyament obligatori i la segona ensenyança, es pot fer amb la flexibilitat necessària a través de l'àmbit reglamentari.

Per tant, la nostra esmena anava en aquest sentit, i mai se'n sap prou. No acabava de ser una esmena prou ajustada de cara a aconseguir aquests objectius, perquè, si bé, nosaltres vam entendre que si modificant el fet en el que s'afirmava que el Govern havia de presentar un pla que ho regulés, aquí, en aquesta Cambra, a nosaltres ens va semblar que suprimint això, i incidint amb la capacitat reglamentària del Govern n'hi havia prou, però en canvi, la Proposta d'acord continuava parlant de àrees curriculars que és el que, en definitiva, aquesta paraula, aquest concepte, fixat per la Llei qualificada de l'ordenament educatiu... la Llei de l'ordenament del sistema educatiu, perdó, no la llei qualificada... doncs, el fet que aquesta paraula supervisqués malgrat la nostra esmena, podia limitar aquesta capacitat d'actuació en l'àmbit reglamentari del Govern.

Hem exposat la nostra preocupació a Iniciativa Democràtica Nacional, i bé, amb la capacitat de diàleg que caracteritza al company Vicenç Mateu,

doncs, hem arribat ràpidament a un acord. A un acord que penso que millora sensiblement el text legislatiu.

Com he dit, també, estem d'acord amb la filosofia que es planteja en la Proposta que ha formulat IDN. Pensem que permet flexibilitzar els continguts de la segona ensenyança, i permet una millor adaptació a les demandes o a les necessitats que poden tenir determinats joves dins el nostre país.

Però bé, per no repetir els arguments del Sr. Mateu, no m'estendré en aquest tema. El que sí que voldria, finalment, fer és una remarca al Govern, en el sentit que si bé els concedim la capacitat dins l'àmbit reglamentari de modular aquests plantejaments de cara a introduir flexibilitat en la segona ensenyança, sí que voldríem que tingués informada aquesta Cambra, a través de la comissió legislativa, de les eventuais modificacions que es puguin establir, i finalment, sí que voldríem insistir en el fet que aquesta Proposta d'acord no passés al mausoleu de les propostes d'acord que adopta aquesta Cambra, no complides o no aplicades, un mausoleu amb notables textos en el seu interior, i sí que demanàriem que aquesta vegada, doncs, això no fos així.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem a la intervenció dels grups parlamentaris. Pel Grup Mixt, Sr. Simó Duró teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies Sr. síndic.

He escoltat aquest compromís al qual han arribat dues forces de l'oposició i, com aquí s'ha dit, és convingut per una millora tècnica i per una millora pràctica, sempre pensant amb el pervindre dels nostres joves, aquests que tenen problemes i que són els que més hem d'ajudar. I comparteixo totalment aquesta Proposta que ha sortit fruit d'aquesta elaboració conjunta. De totes maneres, de forma resumida, no m'he d'amagar, en el cas que no hi hagi aquesta voluntat de trobar una doble situació, hauria votat la proposta –ara no ve al cas, però només per explicar-ho– que presentaven els companys d'Iniciativa Democràtica Nacional.

Per què això? Perquè durant molt temps, aquest neguit del qual parlava el Sr. Ladislau Baró, malgrat els compromisos, i malgrat el que s'havia pres com a acord, aquí, a nivell d'aquesta Assemblea –i aquí no poso pas a entredit la figura del Sr. ministre– però, sí que algunes vegades s'ha parlat que la preocupació número u d'aquest Govern és l'educació. Evidentment, que la preocupació número u, d'aquest

Govern, no era l'educació. L'altre dia encara ho deia als companys de la Comissió, és que en dos anys, la Comissió d'Educació només s'havia reunit dos vegades en assemblea oberta.

Llavors és per això que aquesta solució que proposava el company Vicenç Mateu, m'anava bé perquè podríem instaurar un gran debat, aquí, i penso que la matèria ho mereix. Però, entretant, també, s'ha de dir, s'ha de fer honor a la veritat. El Sr. president, l'altre dia, en la Comissió va prestar-se a què tots aquests temes fossin discutits a porta tancada, porta oberta, amb compareixences; per la qual cosa aquell debat que vam tenir en aquells moments va permetre que s'ajustés. I aquesta Proposta, doncs, que és fruit d'aquest consens, s'ajusta bé a allò que l'altre dia vam determinar. Motiu pel qual, la voluntat de trobar una unió, la predisposició que sembla que va sortir a nivell de la Comissió, *a després* els esforços que ja sé que el Sr. ministre esmerçarà, tot això em fa pensar, i fa que doni un recolzament obert en l'espera dels resultats.

He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Mixt, també, el Sr. Jaume Bartumeu té la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Des de Nova Democràcia donem suport a l'acord al qual han arribat AND i IDN.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal, té la paraula el Sr. Jordi Serra.

El M. I. Sr. Jordi Serra:

Sí, Gràcies Sr. síndic.

L'ensenyament de segona ensenyança és l'eix de moltes esperances i de moltes de les inquietuds que susciten els sistemes educatius a Andorra, i a arreu d'Europa.

Aquest període és clau en l'orientació futura dels nois i noies, i paradoxalment, és l'etapa més complexa en l'escolaritat de qualsevol jove. Cal centrar tots els esforços per preparar els adolescents, no únicament, per accedir a l'ensenyament superior, sinó també per accedir al món del treball, ja que la societat així ens ho reclama. D'aquesta manera complir l'article 2 títol preliminar de la Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà, on es reconeix com una de les finalitats educatives: la de capacitar per a l'exercici d'activitats professionals.

Consegüentment, la segona ensenyança ha de tenir en compte que al final d'aquest nivell educatiu, els alumnes optaran per una de les tres vies següents: prosseguir estudis de batxillerat, optar per la formació professional, o bé, inserir-se directament en el món del treball.

Tal com molt bé diu la Proposta d'acord presentada avui al Ple del Consell General, i tal com fixa la Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà, la segona ensenyança és el nivell del nostre sistema educatiu que completa l'educació bàsica i clou l'escolarització obligatòria.

La definició dels objectius generals d'aquest nivell d'ensenyament es realitza en forma de capacitats globals que la intervenció educativa ha de desenvolupar en els joves. Cal entendre, per tant, que el grau d'exigència dels esmentats objectius s'ha d'adaptar a cada alumne, i a les peculiaritats concretes de l'actuació docent, segons els principis d'actuació a la diversitat i a l'individualització de l'ajuda pedagògica que recull l'article 6 de la Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà. Aquesta mateixa Llei fixa per a tots els nens les àrees comunes i obligatòries independentment de la seva futura trajectòria professional.

Paral·lelament, s'ha de mencionar que el segon curs del segon cicle permet oferir matèries opcionals, per facilitar la diversificació dels recorreguts formatius de cada alumne, segons els criteris d'atenció a la diversitat i a l'orientació acadèmica, i professional que estipula l'article 9 de la Llei qualificada d'educació.

Igualment vull recordar que el programa de segona ensenyança està concebut des d'una doble perspectiva prescriptiva i orientadora. La dimensió prescriptiva respon al manament dels poders públics, i de la societat andorrana com a responsables del sistema públic d'ensenyament. La funció orientadora complementa l'anterior, i permet situar en uns paràmetres concrets d'actuació els projectes i les programacions elaborats pels equips docents, tot respectant el principi de llibertat de càtedra recollit en la nostra legislació.

Si bé, compartim la filosofia d'aquesta Proposta d'acord, en coherència a aquest model públic d'ensenyament, l'atenció a les necessitats educatives individuals no ha de ser objecte d'una modificació de la Llei, sinó que ha de formar part dels projectes educatius de segona ensenyança que elaboren els equips docents. Aquests procediments tenen en compte la construcció del saber per part de l'alumne, i del rol orientador de l'ensenyant.

D'acord amb aquestes consideracions, vull recordar que el Decret del programa de segona ensenyança,

publicat al Butlletí Oficial d'Andorra número 44 any 11, del 4 d'agost del 99, en el seu article 4 apartat 3 diu: "S'autoritza els centres docents perquè proposin matèries optatives per al segon curs del segon cicle, les quals han de recollir els principis d'atenció a la diversitat en base als interessos acadèmics i professionals dels estudiants, i a les seves capacitats. El contingut de les matèries optatives ha de ser aprovat pel ministeri encarregat de l'educació. Les optatives, seguint la legislació educativa i la flexibilitat, més amunt esmentada, poden ser modificades, i s'han modificat en el decurs dels anys, tenint en compte els interessos dels alumnes i l'evolució del nostre entorn socioeconòmic. I sense cap ànim de polèmica, permeti'm que esmenti els mitjans que disposa el sistema educatiu andorrà per atendre els alumnes amb les característiques citades a la Proposta d'acord. L'escola andorrana de segona ensenyança té al seu abast molts recursos diferenciats endemés dels ordinaris, per atendre la diversitat educativa sense deixar de mencionar les adequacions curriculars que en els docents s'efectuen d'acord amb les característiques de cada alumne.

Alhora, un i altres recursos en el centre de segona ensenyança són l'ajut d'un psicopedagog a ple temps, i temps a mig d'un professor de suport d'especialistes suplementaris en algunes àrees instrumentals, i d'una aula taller. Concretament en l'aula taller, els alumnes amb dificultats segueixen un ensenyament on s'insisteix particularment sobre els continguts procedimentals, i realitzen activitats més manipulatives, similars a les que es poden trobar en el currículum d'un ensenyament professional.

D'altra part, també s'imparteixen continguts més generals de caire conceptuals en què es dona un enfocament especial a l'adequació dels programes per als alumnes amb dificultat d'aprenentatge.

Com heu pogut constatar, al llarg de la meua intervenció, compartim les mateixes inquietuds per a la nostra joventut, i sabem que el Govern està treballant en els diferents àmbits explicitats en la Proposta d'acord avui presentada.

És important manifestar que als estudiants del sistema educatiu andorrà que no obtenen el graduat de la segona ensenyança se'ls ofereix la possibilitat de prosseguir els seus estudis mitjançant el centre de formació d'aprenents que proposa actualment tres branques formatives: automoció, restauració i comerç i, properament, tal com va informar el ministre d'Educació, Joventut i Esports en la darrera compareixença davant la Comissió Legislativa d'Educació, el Ministeri oferirà, també, el graduat en segona ensenyança per a candidats lliures.

Es disposa, endemés, del centre d'educació bàsica d'adults que ofereix a totes les persones interessades de més de setze anys, uns mòduls adaptats a les necessitats formatives individuals.

Un factor que voldria remarcar avui, aquí, i que forma part de les prioritats educatives del nostre Govern, és el que fa referència a l'ensenyament de la formació professional, que ha d'assolir un lloc destacat, i que li pertoca dins de la nostra societat. I insisteixo, aquest ensenyament s'ha d'adreçar, no només a aquells alumnes amb dificultats, sinó, molt al contrari, a tots aquell que vulguin desenvolupar un ofici o una professió amb un alt nivell de qualificació. Voldria mencionar, d'altra banda, un sector d'adolescents que, també, a nosaltres, ens preocupa, i que podríem anomenar de risc, el qual, independentment del sistema educatiu on hagin seguit els seus estudis, abandonen l'escola sense cap perspectiva de futur. Per donar resposta a aquest grup d'adolescents, i tal com va manifestar, també, el ministre d'Educació dilluns passat, el Govern ha creat una comissió interministerial amb la participació dels ministeris d'Educació, Salut i Benestar, i Interior amb l'objectiu de fomentar la prevenció i coordinar esforços i actuacions.

Finalment, i ja per acabar, la filosofia de la Proposta d'acord es compartida pel Grup Parlamentari Lliberal, amb el benentès, Sr. ministre, que el seu Ministeri que sempre ha tingut sensibilitat per les sortides professionals i la inserció laboral dels joves, tindrà en consideració les recomanacions anteriorment mencionades.

En conclusió, el nostre parer és que tot el Govern ja està treballant en aquest sentit. És important, al nostre entendre, precisar que les àrees curriculars que es puguin annexar al programa de segona ensenyança, s'obtinguin com a matèries optatives, no havent de modificar la Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà.

Dit això, i ateses aquestes consideracions, el Grup Parlamentari Lliberal votarà a favor.

Només voldria afegir un cosa, que com que només hem sentit la transacció de l'esmena d'IDN amb AND, ens agradaria tenir el text, i veure el text escrit, però no tenim absolutament cap problema en votar-hi a favor.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern vol intervenir?

No?

Ja trametran després el text final.

Bé, doncs, Sr. Mateu, voldria que em confirmés que el text final que posen a votació és el quin ha estat fruit de la transacció amb l'Agrupament Nacional Democràtic, del qual ha donat lectura abans. Si ningú ho demana, ja podem donar per bo el text?

Doncs a la vista de les intervencions, proposo declarar el text aprovat per assentiment.

Doncs, queda aprovada la Proposta d'acord per assentiment.

Passem al punt número 4 de l'ordre del dia.

4- Presa en consideració, si escau, de la Proposició de llei qualificada de modificació de la Llei qualificada de la nacionalitat de data 5 d'octubre de 1995.

La Proposició fou publicada en el Butlletí número 28/1999, del 2 de juliol.

El Govern no ha manifestat el seu criteri.

Té la paraula el Sr. Vicenç Alay, pel Grup Mixt, que ha presentat la Proposició de llei.

Sr. Alay teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies Sr. síndic.

La Proposició de llei que avui sotmetem a la presa en consideració no és una Proposició de llei qualificada de la nacionalitat, sinó una Proposició de llei qualificada de modificació de la Llei existent, que data de 1995.

Em sembla important començar per aquí, perquè aquest fet, que pot semblar trivial, té moltes connotacions. Si més no, per explicar el perquè d'aquesta proposta i no d'una altra.

Mirant enrera, podem constatar que, al llarg, dels anys, s'han produït successives modificacions o noves redaccions en les lleis que regulen la nacionalitat. Es tracta d'una cosa absolutament normal a qualsevol país, i més aquí a casa nostra, on s'han sofert canvis demogràfics molt importants en aquests darrers cinquanta anys.

La Llei vigent va ser aprovada el 5 d'octubre del 1995, i venia a substituir –no era una modificació en aquell cas– el Codi del 1993, un Codi amb moltes deficiències, que a IDN vam denunciar ja abans i tot de la seva aprovació, i que va merèixer el dubtós honor de convertir la seva modificació en la primera prioritat que recollia el nostre programa electoral, l'any 1993: “reformat el desastrós Codi que ha aprovat l'actual Consell” dèiem aleshores.

La Llei del 1995, que va presentar en forma de proposició de llei el Grup Parlamentari de l'AND, va representar un salt qualitatiu important, tant pel redactat de l'articulat com per la filosofia que inspirava la Llei.

Tanmateix, les dificultats sobre els anys de naturalització es va resoldre en un compromís –diria–salomònic: els vint-i-cinc anys de residència, amb el que el nostre Grup no podia estar d'acord.

A IDN havíem defensat, en tot moment, una xifra que “en cap cas no fos superior als vint anys, i que podia reduir-se tenint en compte altres criteris d'integració”, en paraules textuales del nostre programa d'aquell any, del 1993. Aquest desacord va propiciar que presentéssim 43 esmenes a aquell text de llei, una part de les quals es van aprovar i altres no, i algunes d'aquelles són les que avui, 4 anys després, reprenem en forma d'aquesta Proposició.

I, aquí, és on em vull remetre a la introducció, aquest fet que no és pròpiament una proposició de llei qualificada, sinó una Proposició de llei de modificació d'una llei qualificada... Bé, per una qüestió elemental de possibilisme, a IDN hem considerat oportú presentar una Proposició que enllacés directament amb la Llei existent, representant-ne textualment una part de l'exposició de motius. Si s'hi fixen, la introducció de l'exposició de motius és exactament la mateixa, és idèntica a una part de l'exposició que apareixia en el text del 95. La Proposició que es presenta, es presenta com una modificació, doncs, com una posada al dia de la Llei vigent, amb la que, torno a insistir, comparteix plenament la filosofia.

Bé, tot i que tots vostès coneixen abastament els canvis que introdueix aquesta Proposició, no em sembla sobrer recordar-los:

Primer: parlem de fixar en vint anys, en lloc dels vint-i-cinc actuals, els anys de residència necessaris per a obtenir la nacionalitat;

parlem, també, de rebaixar de divuit a quinze anys el temps de residència necessaris per a què l'infant nascut a Andorra fill de pares estrangers pugui esdevenir andorrà;

parlem de possibilitar la naturalització als quinze anys de residència per a les persones que han cursat el seu ensenyament obligatori al Principat;

I, per finalitzar, possibilitar la naturalització als quinze anys de residència als pares dels infants que hem citat abans, infants nascuts a Andorra fills de pares estrangers.

Bé, com poden veure són canvis volgudament modestos, i volgudament prudents que, tal com hem dit tantes vegades, lluny de comprometre la nostra

identitat vénen –n'estem absolutament segurs– a reforçar-la.

Si he de fer cas al que he pogut llegir a la premsa, a manca d'una explicació formal per part del Govern, no sembla que sigui aquest el sentiment majoritari a les files lliberals, un apel·latiu aquest –permeti'm dir– ho– Srs. lliberals, que potser farien bé de revisar. I ho dic no per fer la brometa, sinó perquè la posició que reflecteixen en aquesta negativa és més pròpia de l'immobilisme més exacerbada –algú diria tronada– que no pas del liberalisme, almenys tal com l'entenc.

El Sr. Bartumeu ha fet una explicació sobre el liberalisme de Chicago i la seva aplicació a Xile, que potser inclouria més matisos que a mi se m'escapen i que podrien estar en aquesta línia.

Bé, vull afegir, a més, que em dol, ens dol i ens sobta, i no ho dic com a representant de la Proposició, sinó que ja ho puc dir com a ciutadà, que el nostre Govern i la nostra majoria comprometin el nostre futur, el futur del nostre país –digui's Europa, aquest futur, digui's fractura social, digui'n com vulguin– amb la seva miopia.

I ens dol, també, la manca de seriositat –per dir– ho d'alguna manera– quan des del Govern es parla d'obertura de la nacionalitat –el Sr. Forné ho ha dit varies vegades, no crec que se'n pugui amagar– i, a l'hora de la veritat es tanca files en allò que, molt sovint, se n'ha dit el més profund de la caverna.

Bé, això és molt retòric, de parlar de si ens dol. Aquí, en tot cas, li faré una precisió, potser molt més d'anar per casa. Vostè Sr. Forné és un comercial que representa una empresa equivocada, o bé, aquesta empresa té un comercial equivocada. Vostè és un Sr. que ven –ho diré així– caps de setmana al paradís, i els seus companys, la seva empresa es dediquen a fabricar panys i forrellats. I és clar, em sembla que és una cosa que no lliga de cap manera, i bé, aquí ens la trobem reflectida per enèsima vegada.

Bé, potser m'estic avançant, –tanco aquí– potser m'estic avançant als esdeveniments, i a darrera hora han reflexionat, i permeten que prosperi aquesta Proposició. En qualsevol cas, sempre disposaran –els he de recordar– del dret d'esmena per corregir els excessos que en la nostra inexperiència, o en el vertigen de l'oposició ha pogut incórrer.

Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passarem a la intervenció dels grups parlamentaris.

Pel Grup Mixt, Sr. Simó Duró teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, d'entrada, Sr. Vicenç Alay, us heu dirigit sobretot a les files lliberals, i evidentment, el Sr. síndic ha dit d'entrada que no hi havia cap informe de la part del Govern sobre aquest particular. Cosa que serà en un futur, segons com vagi el debat que em reservo de poder intervenir.

Però faré un plantejament de la qüestió molt diferent del vostre, perquè no és pas cosa novella. No comparteixo, en absolut, i ni m'aproximo, en absolut, a aquesta Proposició de llei.

De totes formes voldria fer un record, i aquest portaria en el moment, el 5 d'octubre de 1995, sobre aquesta Llei qualificada de la nacionalitat. És veritat que vós heu fet aquesta diferenciació, que permetia seguir amb una cosa que, en el seu moment, s'havia acceptat, s'havia consensuat, i que després, ara com a conseqüència, i al pas del temps, donant a entendre per part d'algunes instàncies que les coses havien canviat, que potser havia arribat el moment que la plantejéssiu.

Però, jo el que voldria dir és que, en el seu moment, quan estàvem a la Coalició Nacional, en aquells moments, abans de tocar aquest tema de la nacionalitat, volíem definir el model del país o el model de l'estat, i això enteníem que, intrínsecament anava lligat amb el que era la llei de la immigració, una llei de la immigració, Srs. del Govern i lliberals, que encara s'està esperant. Sort que no l'esperàvem, perquè, evidentment, que en aquells moments, aquesta Llei de la nacionalitat no existiria. Per a mi una sort, perquè estava molt content com estaven les coses, però, evidentment, que potser per clarificar conceptes, no. I en aquells moments, com que no es podia retardar més l'adopció d'aquest text, i per disciplina, també s'ha de dir, amb la coalició a la qual pertanyia, vaig assentir per una exposició de motius i per una part d'articulat contrari a una voluntat política que existeix, –dic ben bé que encara existeix– conservadora, diran uns, i jo diré, potser sí. Però poc m'importa.

La nacionalitat hauria hagut de ser una veda. No em fa por dir aquesta paraula. És el meu criteri, la meua opinió, i la meua convicció. En aquest sentit –i no és cap novetat en aquesta sala, i en d'altres– molt clarament, he exposat un punt de vista compartit, avui encara –ja ho he dit, a després– per molts andorrans.

Fa poc, en els primers dies d'aquest estiu, als medis de comunicació davant l'anunci d'aquesta Proposició de llei qualificada que ara estem examinant, ja palesava l'estranyesa per la forma de presentació, i pel fons que titllava, en aquells moments,

d'electoralista, de populista i, al mateix temps, també, desencadenador d'odi, i propiciatori a l'obertura de ferides mal tancades.

Ràpidament, però, –jo això ho vaig constatar, i va haver-hi el que algunes vegades n'han dit *mocamos* –entre cometes– de torn, que ja van justificar aquesta resolució.

Els presentadors de la Proposició, en la seva exposició de motius, posen èmfasi sobre un fragment de la part introductòria de la Proposició de llei qualificada que ara es demana –com bé ha dit el Sr. Alay– de modificar. Hem de fer el constatat que l'home es plau en *gargarejar* paraules i ser un magnànim i un mecenes amb allò de tots. Jo no estic convençut d'aquesta asserció, quan dic l'asserció és quan es diu: "l'afirmació del Principat d'Andorra s'assolirà millor si l'element humà de l'Estat, la població és cada vegada més homogènia, seguint progressivament la tendència de fer coincidir la població de fet amb la població de dret". No, no és ben bé així. Mireu, quan hi ha una societat, per més que –i aquesta és de dret privat– les coses vagin bé, no veig per què la gent, –fins i tot aquests que són mecenes–, que reparteixin les seves accions. No.

I a *després*, també, us en diré una altra, que jo he viscut, i aquesta és de dret públic, tot i la polèmica que hi ha ara oberta, és, per exemple, el cas del Quart d'Ordino. Contràriament al que s'ha pogut dir, el Quart d'Ordino ja es va lliberalitzar l'any 67. Ja va tenir uns estatuts que van fer que totes les persones que tenien més d'un any –primer dos anys i a *després* més d'un any– de residència, estaven convidades, cada dos anys a assistir a les reunions del Quart. Jo el que us puc dir és que hi havia cinquanta invitacions que es formulaven, i vint-i-sis respostes. Sabeu quin és el resultat, per exemple, avui per avui? A més dels usos i costums, prescripcions i tot el que sigui, que fa quasi bé més de sis mesos que el quart no s'ha pogut reunir perquè no hi ha la possibilitat de reunir catorze persones, perquè les disposicions s'han de prendre per majoria absoluta. I és normal, perquè allà, contràriament al que no se sap, hi ha molts béns, i evidentment, abans de refer repartiment, així, una mica fora del que cal, doncs, hi ha d'haver acords conseqüents.

Bé, doncs, una miqueta és el que passa, i ho veiem ben bé. És el que passa. Per què això? Analitzem el que us estic explicant. Sí que es cridava molt per les cases nates, però eren les quines coneixien els problemes. Les altres persones no és que no els coneguessin, però una miqueta n'estaven des preocupats. Però, en fi, només és una pinzellada d'elements que fan que jo penso que les coses, quan es parla tant de mestissatge, quan es parla tant de barreges... jo sempre ho he dit, la gent l'hem de

considerar com a persones, socialment no els ha de faltar res. Compte! La nacionalitat, per a mi, és una cosa que no correspon a allò que veuen algunes persones, doncs, tot i que ho respecto, i tot i que –com ho he dit a *després*– m'adapto a allò que les voluntats i les majories fan.

Doncs, una miqueta en conclusió, esperant poder plantejar altres temes, jo, considero que s'ha fet, fins i tot, una miqueta massa dins d'aquest camp de l'assimilació. Una assimilació que no és culpa de la voluntat dels d'aquí. Que quedi ben clar. Però aquesta assimilació sempre queda superficial. Només heu de veure el batibulls de la vida: qui és que es troba a les places del poble, qui és que parla, qui és que marxa quan hi ha festes, qui és que participa quan es necessiten voluntaris. Totes aquestes coses, mireu-les objectivament. I ja us dic, jo tinc el més gran respecte per l'últim arribat aquí, a Andorra, i personalment l'ajudaré. Però compte! Els béns de tots, abans d'ajuda'ls, és igual que quan nosaltres hem d'administrar les arques del país. Són diners de tots, són diners sagrats, quasi bé.

I a *després*, també, és potser una miqueta... i llavors això, potser se'm recriminarà– és perquè la Llei que hem arribat a fer, allunya massa aquells drets que jo en sóc partidari, que són els drets que la sang arriba a donar. S'ha volgut fer massa la llei del lloc, caçant una miqueta la llei de la sang. I el que sí que em dol és que moltes vegades –i això són coses que encara es veuen en grans famílies– hi ha una sèrie de persones que portarien molta vàlua al país, sigui amb la seva assossegada jubilació, sigui amb aquella predisposició, perquè, contràriament al que es creu, les persones que eren filles de fills, moltes vegades, coneixien molt bé les realitats, no només venien a votar aquí, el dia que es feien les eleccions. No, era una cosa més conseqüent. Fins i tot, us diré que molts d'aquests, que podrien molt bé aprofitar, perquè són persones adinerades degut a les situacions, una mica privilegiades, que s'arriba a tenir, aquí, a Andorra, defugen aquesta facilitat. Dic això, senzillament, perquè és una cosa de cor.

Pel moment, he dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

També, pel Grup Mixt, té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, en aquesta qüestió és una, segurament poques, de les que no puc estar gens d'acord amb el meu company de Grup Parlamentari, amb el Sr. Simó

Duró. Tot i que em permetré, Sr. síndic, manifestar que algunes rialles que veia mentres el Sr. Duró parlava, no deixaven de ser paradoxals, perquè de fet, jo crec que el Sr. Duró té la coherència política d'explicar allò que dins de la família lliberal es pensa, i no es gosa explicar.

Però, en tot cas, parlant de nosaltres, nosaltres estem d'acord amb aquesta Proposició. Estem d'acord amb totes les mesures que vagin en la línia d'aturar la fractura social que abans, quan parlàvem d'educació s'apuntava que cada dia comença a notar-se més en totes les parròquies d'Andorra, i no únicament a les parròquies mal anomenades centrals, o a les parròquies on hi ha més habitants. Per tant, nosaltres considerem que tota mesura que vagi en la línia de fer més andorrans, i com es diu en l'argumentació de la Proposició, d'anar en la línia de tenir una població de dret més acostada a la població de fet, és bo per a l'estabilitat interior d'Andorra, que és la primera que ens ha de preocupar, però, també, és transcendentalment important per la credibilitat exterior de l'Estat andorrà.

Per això estem d'acord amb aquesta Proposició.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Nacional Democràtic, té la paraula el Sr. Narcís Casal.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, el nostre Grup va ser un dels que va impulsar la Llei de la nacionalitat actual.

Com saben, aquesta Llei va establir *l'ius soli* en el nostre país, per primera vegada. Precisament, aquest és l'aspecte que, avui, es vol reformar. Es tracta de baixar l'edat de residència de vint-i-cinc a vint anys.

Molta gent de l'AND ja va defensar els vint anys quan es va redactar la Llei. Si es varen votar els vint-i-cinc, va ser per assolir el consens amb les altres forces polítiques. Em sembla que, això, també, ho ha dit el Sr. Vicenç Alay.

El nostre Grup no creu que anar de vint-i-cinc a vint anys sigui cap temeritat.

Només hem de veure altres legislacions per constatar que estem molt, encara molt, per damunt.

En conseqüència, votarem a favor de la presa en consideració.

Dit això, volem fer algunes puntualitzacions.

La primera, és que hi ha aspectes de la Llei, al marge dels vint anys, que el nostre Grup no podria assumir,

si no se'ns expliquen molt bé, però això seria treball de la Comissió.

La segona va en el sentit de demanar voluntat de consens cada vegada que un grup vulgui discutir la Llei de la nacionalitat.

Només, així, evitarem temptacions d'oportunisme polític en un tema d'aquesta importància —em sembla que ja s'ha dit abans per algun del intervinents.

Per últim, aclarir que el problema de la integració dels residents al nostre país no es resol rebaixant l'accés a la nacionalitat. Al nostre entendre, el principal obstacle, avui, en la integració dels residents, és la manca de regulació dels seus drets econòmics.

Si no canviem l'estat actual d'aquest tema, cada vegada tindrem més pressió per reformar la Llei de la nacionalitat. A nosaltres, això, ens sembla bastant clar.

Hem de tenir en compte que avui el que espera molta gent no és la nacionalitat, el que esperen és la residència, però ni tant sols això, esperen una residència que vagi acompanyada de seguretat jurídica. Els nostres empresaris... que necessiten treballadors forans..., segurament també estaran d'acord en això.

Però és que per a un resident, avui, senyories, gairebé li és més fàcil optar per la nacionalitat que esperar a tenir els drets econòmics. I això ens ha de fer reflexionar.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal, té la paraula el Sr. Francesc Mora.

El M. I. Sr. Francesc Mora:

Gràcies Sr. síndic.

Des del Grup Lliberal, entenem que la legislació sobre nacionalitat de l'any 95, ha tingut un període d'aplicació de quatre anys, període d'aplicació en el qual no s'ha constatat, al nostre entendre, cap canvi en la societat, suficientment significatiu des del punt de vista social, que provoqui o que faci que s'hagin de replantejar, en aquest moment, les qüestions, el consens o el compromís, fruit de la Llei del 95, que va ser —no oblidar-ho— una Llei que va tenir recurs d'inconstitucionalitat, l'anterior... una Llei que no va tenir una tramitació gens fàcil i que, finalment, es va acordar en aquells terminis, i, per tant, nosaltres considerem que amb el termini passat continua essent plenament vàlid.

Així mateix, entenem les motivacions polítiques profundes i històriques d'IDN per presentar aquesta Proposició de llei, i el que, veiem, són les adhesions que s'han fet, avui, en aquesta Proposició de llei. Entenem que tenen més un caire electoralista, al voler buscar més aviat una rentabilitat electoral que una voluntat política real. En aquest sentit, i coincidint amb el que deia el Sr. Casal, la nacionalitat, al nostre entendre, és un tema suficientment seriós com perquè no sigui objecte de qüestions electorals i precipitades, que mereix un debat més seré i més profund de la societat, i aquesta situació no es dona en aquests moments.

I en relació a la nostra tan famosa ideologia, per dir-ho d'alguna manera, que a vegades estem a la caverna, a vegades som ultralliberals... i no dic que ho siguem... i no dic que ho siguem, però dic que potser, val més ser la dreta més tronada que l'esquerra més raquítica d'Europa.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern vol intervenir? No?

Alguna altra intervenció per part del grups parlamentaris.

Sí, Sr. Vicenç Alay, pel Grup Mixt, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Des de l'esquerra més raquítica d'Europa, moltes gràcies.

A veure, no m'ha sorprès en absolut el company Simó Duró, perquè coneixem abastament la seva posició, i és des d'una sana discrepància que en podem parlar. No serà, aquí, que ho farem. Però bé, jo he de dir, ja ho ha dit el company Jaume Bartumeu, que, almenys, en el seu cas saludo la seva franquesa, i que sigui capaç de defensar tan plenament la seva posició. Una de les virtuts que tenen aquests debats és que el carrer pugui saber ben bé que pensa cadascú, i sense prejutjar que la possessió a la veritat la tingui un cantó o l'altre.

En una cosa sí que no puc està d'acord. No sé si són coses d'abans, el Sr. Mora també s'hi ha afegit: és el tema de l'electoralisme. Jo li he de dir francament que per a nosaltres seria més electoralista no tocar aquest tema, segurament, que tocar-lo. I a demés, convindrà amb nosaltres que, això, està en el nostre programa des del primer moment, i és una obligació i

un compromís de portar-lo aquí. I el seguirem portant, com ha dit el meu company, el Sr. Mateu, avui mateix a la premsa.

Torno a dir, torno a repetir, creiem que és una miopia no entrar... bé, no entrar... plantejar-se les coses des d'aquesta manera, o aquest doble joc que hem parlat abans. Des de la modernitat del Sr. Forné es parla de que sí que ho farem, i des del –diré– seny –perquè no se m'enfadin– del Grup, doncs, es diu que no, perquè, això, pot ser perillós. Jo no crec que hi hagi hagut cap daltabaix amb el canvi que hi ha hagut, va ser un canvi més important el que hi va haver al 93 i 95, que el que proposem ara. No hi ha hagut cap daltabaix, i, aquí, s'ha dit, ja, des de totes les cadires de l'oposició, que això enforteix més que no pas posa en dubte, propicia l'entesa, propicia la integració, tot i que, també, estic d'acord que això no és l'eina automàtica d'integració, que calen altres esforços.

Hi ha una cosa que em preocupa i aprofitaré, es pot quedar amb l'anècdota, però és que és així. Vostè, Sr. Marc Forné, n'ha parlat moltes vegades, però, avui, li posaré un soci perquè es puguin defensar plegats; el seu ministre d'esports, en aquest cas, un dia parlant a la televisió sobre un cas en concret, que era d'un esquiador que no pot representar Andorra per un problema... bé, pel fet que la Llei de la nacionalitat és com és. Jo recordo el Sr. ministre dient: "Bé buscarem una solució". A mi se'm fa difícil. Avui, tenim la possibilitat de buscar una solució, no per a aquest xicot, evidentment, sinó per a tota la gent que es troba en aquesta situació. Quan el ministre diu que buscarà una solució, clar, puc plantejar diverses solucions. Quina solució? Jo no vull creure que el Sr. ministre es dedicarà a fer tripijocs, o a saltar-se la Llei, i l'única solució que dintre de la Llei se m'ocorre, és l'article en què diu que es pot arribar a esdevenir andorrà per matrimoni. Jo no sé si el Sr. ministre va tan sobrat de temps com per poder-se dedicar a aquestes coses.

Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció per part dels grups parlamentaris? No? Cap altra intervenció?

Doncs, havent estat demanada, procedirem a la votació, votant sí, no o abstenint-se a la presa en consideració de la Proposició de llei.

Sr. secretari general, si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : No
 M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : Sí
 M. I. Sr. Jordi Torres Alís : Sí
 M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : No
 M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí
 M. I. Sr. Miquel Alís Font : Sí
 M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : No
 M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : No
 M. I. Sr. Francesc Areny Casal : No
 M. I. Sr. Josep Areny Fité : No
 M. I. Sr. Modest Baró Moles : No
 M. I. Sr. Ladislau Baró Solà : Sí
 M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí
 M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : No
 M. I. Sr. Miquel Casal Casal : No
 M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : Sí
 M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí
 M. I. Sr. Simó Duró Coma : No
 M. I. Sr. Agustí Marfany Puyoles : No
 M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : No
 M. I. Sr. Antoni Martí Petit : No
 M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : Sí
 M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : No
 M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : No
 M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : No

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari, volem procedir al recompte, si us plau.

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

No: 16; sí: 9.

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies.

Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació, no es pren en consideració la Proposició de llei.

Abans de continuar l'ordre del dia, se suspèn la sessió per un quart d'hora.

(Són les 18.35h)

El M. I. Sr. Síndic General:

Es reprèn la sessió amb el punt número 5 de l'ordre del dia.

(Són les 19.00h)

5– Examen i aprovació, si escau, de la Proposta de declaració d'alienabilitat i permuta amb la societat la Gonarda, SA.

La Proposta fou publicada en el Butlletí número 29/1999, del 6 de juliol.

No s'hi ha presentat cap esmena.

Alguna intervenció per part del Govern?

El M. I. Sr. Cap de Govern:

...Si la Cambra vol alguna explicació, la donaré, o si vol la dono d'entrada, així globalment.

Es tracta d'un terreny de Casa Rossell que estava gravat per una servitud de pas, i que a més a més, amb un dels propietaris d'una de les parts del terreny, aquest tenia una forma molt irregular. Amb la Societat veïna la Gonarda SA, doncs, es va negociar, des de la comissió que hi treballa, per refer la línia divisòria entre les dues propietats, i alhora per resoldre la servitud de pas que pertanyia a la mateixa Societat per compra d'uns terrenys anteriors. De la manera que es va poder fer, a base de compensar terrenys d'igual valor en el mateix lloc, per un costat i per l'altre, s'ha resolt que el terreny propietat del Govern, heretat de Casa Rossell, queda sense la servitud de pas, sense estar gravat, i el límit oriental del terreny queda en una línia recta en lloc de ser una línia retranquejada, cosa que interessava a les dues parts. Per tant, tal com diuen els informes que ho acompanyen, només es tracta de canviar terreny per terreny, al mateix valor, i sense cap contraprestació de cap mena, però, donat que es tractava d'una transacció de béns patrimonials, havia de passar, també, amb les mateixes garanties que una alienació, i per això es porta davant d'aquesta Cambra.

Això és tot gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna intervenció per part dels grups parlamentaris? Cap intervenció?

Doncs, entenc que la Proposta queda aprovada per assentiment. Doncs, queda aprovada.

Passem al punt número 6.

6– Presa en consideració, si escau, de la Proposició de llei qualificada de modificació dels articles 6.1 i 7.1 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum.

La Proposició fou publicada en el Butlletí número 28/1999, del 2 de juliol.

El Govern ha manifestat el seu criteri dins el termini reglamentari per escrit que ha estat publicat en el Butlletí número 36/1999, del 24 de setembre.

Té la paraula el Govern per llegir el seu criteri.

Sr. cap de Govern, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Sí, Gràcies Sr. síndic.

Breument, el Govern està d'acord, comparteix els objectius que vol assolir la Proposició, però ha fet les observacions següents, que consten en el criteri.

Quan el Govern resol favorablement –ara– un expedient de nacionalitat amb ple ús dels drets civils i polítics, i en aplicació de l'article 38 de la Llei actual de nacionalitat, es publica al BOPA un edicte o un decret, –segons per quin article s'ha adquirit la nacionalitat–, on es relacionen les persones a les quals s'ha atorgat la nacionalitat andorrana amb plenitud de drets i, en tots els casos, una còpia d'aquest edicte o decret és tramesa a tots els comuns.

Els comuns, que són competents per a l'elaboració i l'actualització de les llistes electorals, actualment no utilitzen aquesta informació, publicada al BOPA, i demanen una certificació acreditativa de la nacionalitat, emesa pel Govern, certificació que, al nostre entendre, és absolutament innecessària.

Si s'aprova aquesta modificació de la Llei, el Govern hauria de “notificar d'ofici al Comú que correspongui...”, això vol dir que el Govern hauria de saber quina és la parròquia de residència de la persona que ha instat l'expedient en el moment en què es produeix la resolució del Govern, i es podria arribar al contrasentit d'haver de demanar un certificat de residència, corresponent a la data en què s'atorga la nacionalitat.

Pensem que s'han de simplificar, sempre que sigui possible, tots els tràmits que hagin de portar a terme els ciutadans, i considerem que la publicació al BOPA prevista en l'article 38 de la Llei de la nacionalitat ha de ser suficient, perquè els comuns, que són els que tenen les competències en matèria del cens de la població i del cens electoral, efectuin la inscripció a la llista electoral de les persones que ho demanin i que estiguin a la seva parròquia.

D'altra banda cal fer constar que en l'expedient de nacionalitat figuren les dades de la persona sol·licitant corresponents a la data en què es va presentar la sol·licitud, i es pot donar el cas que una persona sol·licitant canvia la seva parròquia de residència en el període comprès entre la data de la sol·licitud i la data del decret en què se li atorga la nacionalitat.

Per tot això, el Govern opina que s'hauria d'especificar en aquesta modificació de la Llei que la notificació als comuns de les persones a les quals s'ha atorgat la nacionalitat andorrana amb plenitud de drets, es portés a terme amb la publicació del decret corresponent al BOPA, i que una còpia d'aquest decret sigui tramesa a tots els comuns, com ja es fa en l'actualitat.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

A continuació, té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu, pel Grup Mixt, que ha presentat la Proposició de llei.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, Gràcies Sr. síndic.

Bé, l'exposició de motius de la Proposició de llei diu el que diu, i no la tornaré a llegir aquí, però es tracta... la motivació que entenc, o que ja vaig entendre quan vaig llegir el Butlletí del Consell, i que es compartida pel Govern, és acostar–nos a l'aplicació automàtica del principi d'igualtat, igual que els ciutadans que per origen ja són inscrits automàticament a les llistes electorals. Doncs, els altres ciutadans que esdevenen andorrans, a través de la tramitació d'un expedient, no podem entrar a les llistes electorals sense veure's atabalats per determinades gestions administratives. O bé no hi pensem, o bé donen lloc, també, –ho podem dir– a intervencions més o menys desinteressades de tots els polítics, de tots els grups polítics, per córrer a apuntar la gent a les llistes electorals, la qual cosa no deixa de ser una mala introducció –crec jo– a la vida política d'aquests nous andorrans, ja que fóra molt millor que aquesta inscripció fos automàtica.

Com que aquest és un tema que hauria d'escapar a les polèmiques, com abans s'ha dit amb la nacionalitat, jo no vull polemitzar amb el Sr. cap de Govern sobre si els comuns ho han de fer d'aquesta manera o de l'altra. Si estem d'acord en què això s'ha de fer, doncs, que es facin les esmenes que es vulguin a la nostra Proposició, i trobem la millor manera possible.

Jo crec que es pot donar el cas, com diu el Govern, que una persona entra l'expedient, està vivint en una parròquia i després, al cap d'uns mesos, pel que sigui

o perquè ho tenia previst, canvia de residència. Però, aquesta persona bé que s'identificarà, bé que anirà a recollir el passaport, i en el passaport s'haurà d'inscriure el domicili que té. Jo crec que si tots plegats hi posem bona voluntat, però és clar, això ha de fer-ho el departament corresponent del Govern i dels comuns, i la llei diu als comuns quan ho han de fer. Això es podria resoldre molt ràpidament. Per tant, nosaltres estem disposats a introduir en aquesta proposició totes les modificacions que suggereixin tots els grups si –com veig– tots estem d'acord amb la finalitat que busquem.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem a la intervenció dels grups parlamentaris, Sr. Simó Duró, pel Grup Mixt, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies Sr. síndic.

Només per dir que quan em van fer part que els companys de Nova Democràcia volien entrar –amb el Sr. Alís– aquesta Proposta, doncs, en aquells moments, com he dit, vaig saludar aquesta idea. I que sàpiga, des d'ara, recolzo plenament aquesta Proposició de llei, i com aquí ha dit el Sr. Bartumeu, doncs, totes les coses són millorables. Pot ser igualment a partir del moment que es fa l'expedient, avisant la persona on s'inscriurà. A *després*, els comuns que en facin l'ús adequat, que ja és una cosa coneguda, aquí, a Andorra, i a fora d'Andorra, on moltes vegades, les llistes que surten al Butlletí Oficial són d'enteniment de totes les instàncies. I nosaltres no podem, ni hem de fer diferentment dels altres llocs.

He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

També, pel Grup Mixt, té la paraula el Sr. Vicenç Alay.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies.

Només per dir que recolzem la iniciativa de Nova Democràcia, i el nostre Grup votarà favorablement a la presa en consideració.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Nacional Democràtic, té la paraula el Sr. Narcís Casal.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

Gràcies Sr. síndic.

La Proposició de llei que tractem és perfectament assumible i desitjable.

És lògic pensar que els tràmits administratius s'han de simplificar, i és lògic pensar que el Parlament és encara més sensible quan es tracta de facilitar l'exercici del dret al vot dels ciutadans.

Sense entrar, ara, en el detall, i en la discussió que s'ha plantejat des del Grup Parlamentari que l'ha presentat, i des del Govern, esperem que tot pugui ser resolt i polit en el si de la Comissió.

El nostre Grup votarà afirmativament.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal, té la paraula el Sr. Modest Baró.

El M. I. Sr. Modest Baró:

Gràcies Sr. síndic.

El Grup Parlamentari Lliberal està d'acord amb el plantejament, la finalitat i els objectius de la Proposició de llei de modificació dels articles 6.1 i 7.1 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de data 3 de setembre del 93, en el sentit de posar fi a la diferència de tractament en la inscripció al cens electoral de les persones andorranes d'origen que s'inscriuen d'ofici, amb les persones que adquireixen o recuperen la nacionalitat andorrana en virtut d'un expedient. Aquestes per a la inscripció al cens electoral de la parròquia han de portar un certificat expedit pel Govern, és a dir que no és d'ofici sinó a demanda de la part interessada, i el prepagament d'un certificat.

Compartim, també, el criteri del Govern que posa de manifest que amb el redactat proposat per a la modificació de l'article 6.1, es podria donar el cas que durant la tramitació de l'expedient al Govern per a l'obtenció del ple ús dels drets civils i polítics, la persona sol·licitant traslladés la seva residència a una altra parròquia, i el Govern, una vegada hagués resolt favorablement l'expedient, ho hagués de comunicar al comú on residia al moment d'iniciar-ho, no constant al cens de la població.

Feta aquesta introducció, solament em resta dir, que el Grup Parlamentari Lliberal votarà a favor de la presa en consideració de la Proposició de llei que debatem, i amb la finalitat de resoldre el problema posat de manifest, durant el tràmit parlamentari presentarem esmena o esmenes al text de la Proposició de llei. Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Bé, doncs, si no hi ha altres intervencions declaro la presa en consideració de la Proposició de Llei per assentiment, i s'obrirà un termini per a la presentació d'esmenes, que recordo no podran ser a la totalitat.

Passem al punt número 7.

7- Presa en consideració, si escau, de la Proposició de Llei del Tribunal de Comptes.

La Proposició fou publicada en el butlletí número 28/1999, del 2 de juliol.

El Govern no ha manifestat el seu criteri.

Té la paraula el Sr. Josep Àngel Mortés, pel Grup Lliberal, que ha presentat la Proposició llei.

Sr. Mortés.

El M. I. Sr. Josep Àngel Mortés:

La Proposta de Llei de creació del Tribunal de Comptes s'inscriu en el desplegament legislatiu necessari pel total desenvolupament de l'estat de dret definit en la nostra Constitució. La Llei general de finances públiques que constitueix el pilar bàsic de la gestió econòmico-financera de l'Estat, aconsella en la seva exposició de motius la creació d'un tribunal de comptes per tal que d'una manera independent i tècnica, supervisi el compliment de l'ordenament jurídic en matèria econòmica, i en especial, les obligacions dimanants de l'esmentada Llei.

L'ampliació dels camps de responsabilitat de l'Estat definits en la Carta Magna, la imperiosa necessitat de reafirmar i de mostrar la voluntat de transparència de l'Estat, i, també, el pes creixent dels seus pressupostos en l'economia nacional, són les principals motivacions de la creació del Tribunal de Comptes. Aquesta creació respon, doncs, a la nostra voluntat de claredat i transparència en l'execució dels pressupostos públics.

El Tribunal ha de permetre un control estricte sobre els moviments dels fons públics, una avaluació objectiva de la racionalitat en la gestió pressupostària, i una validació que la gestió pública s'ajusti a la normativa legal.

La motivació que ens guia en la creació d'aquest Tribunal de Comptes no es limita, però, a la fiscalització, sinó que respon a funcions d'anàlisi i assessorament dels òrgans públics en matèria de comptabilitat o de gestió econòmico-financera.

El text que proposem respon als objectius generals que acabem de ressaltar, defineix l'àmbit d'actuació, les competències i funcions del Tribunal de Comptes, afirma i garanteix la seva independència, i dissenya les seves modalitats i procediments d'actuació.

Destacarem els principals punts d'aquesta Proposta de llei.

En primer lloc, quant a la independència del Tribunal de Comptes la Llei afirma i garanteix la seva total independència respecte als òrgans i als ens públics que són objecte de la seva fiscalització. Aquesta independència permetrà al Tribunal de Comptes actuar en total transparència i garantirà l'objectivitat en el compliment de la seva missió.

En segon lloc, quant a les seves competències, el Tribunal de Comptes fiscalitza el compliment per part dels diferents òrgans de l'Estat de l'ordenament jurídic en matèria econòmica, i en especial, les obligacions dimanants de la Llei general de finances públiques. Destacarem, també, que el Tribunal de Comptes fiscalitzarà la utilització del cabals públics per part d'organismes o entitats que reben subvencions de l'Administració pública. Les activitats del Tribunal de Comptes, també consisteixen en resoldre consultes, i emetre dictàmens en matèria de comptabilitat pública i gestió econòmico-financera.

En tercer lloc, quant a la seva estructura i modalitats de funcionament, hem volgut que el Tribunal de Comptes sigui un òrgan amb una estructura lleugera que actua amb eficiència i constitueixi una eina independent sempre a disposició de l'Estat per executar ràpidament les seves funcions.

Per acabar, voldria Molt Il·lustres Senyors, insistir en la nostra més marcada voluntat de seguir dotant el país d'òrgans com el Tribunal de Comptes que contribueixen a garantir la transparència de l'Estat, i impulsen l'eficiència en la gestió pública.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem a la intervenció dels grups parlamentaris, Sr. Simó Duró, pel Grup Mixt, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies Sr. síndic.

Començaré per les paraules del Sr. Mortés i per les seves últimes. Em sembla que prega davant d'uns convençuts, i li diria que, aquí, en aquesta sala, ja l'any 78, es parlava de la necessitat... no com aquí es desplega el pes creixent...

En fi, fins i tot trobo que aquí hi ha una sèrie de coses una mica demagògiques. Semblaria que hem sortit de l'ou i que ara totes les coses es fan. Sobretot el més greu és quan es diu que és conseqüència del contingut de la Llei general de les finances públiques.

Senyors, *a després*, ho dèiem. El que no es pot fer, és fer lleis al cap de dos anys, i si bé comparteixo totalment la necessitat d'aquest Projecte de Llei, us ho he de dir ben sincerament: tinc la impressió que ho heu fet en aquests moments per posar-hi, encara una vegada, dels vostres, durant sis anys. Així de clar ho he de dir, perquè ho penso d'aquesta manera. De totes maneres, dit això, el principal és que aquesta instància que ja s'hauria hagut de crear, i que tantes vegades n'hem *gargarejat*, que tantes vegades ho hem posat als nostres programes electorals, que ara arribi.

Dit això, només que sàpiga, que malgrat tota una sèrie de coses que en aquests moments no plantejaré, perquè ja ho farem en el si de la comissió, quant al títol estic totalment d'acord de dotar Andorra... a pesar que... mireu! Fa vint-i-un anys que, així, ho volíem fer, i és de dotar les estructures andorranes d'aquest Tribunal de Comptes, perquè, justament, *a després* ho deia l'erari públic, tant de l'administració del Govern, com de l'administració del Consell, com de l'administració comunal, com la dels quarts: és una cosa sagrada, i mereix l'observància, i mereix una vigilància total.

Doncs, que s'entengui que votaré favorablement a la presa en consideració d'aquesta proposició de Llei.

He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

També, pel Grup Mixt, té la paraula el Sr. Vicenç Mateu.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Bé, Gràcies Sr. síndic.

Jo, gairebé començaria, no sé si dir, gairebé començar, per excusar-me davant del Sr. Simó Duró, perquè bé, d'entrada nosaltres vam portar... per dir que això està en el nostre programa electoral. Nosaltres estem a favor de la Llei del Tribunal de Comptes, perquè ho dèiem en el programa electoral.

S'ha dit, també, que en l'exposició de motius d'aquesta proposició de Llei, es fa referència a l'exposició de motius, també, de la Llei general de finances públiques, on s'hi fa referència. Bé, també vull dir que si s'hi fa referència en l'exposició de motius de la Llei general de finances públiques, és gràcies a una esmena, que en el seu moment, vam

presentar des del nostre Grup, des d'IDN. Per això, doncs, bé, és per a nosaltres un motiu de satisfacció que avui puguem debatre sobre si es pren en consideració el Tribunal de Comptes, avançant que el nostre vot serà, evidentment, favorable.

Nosaltres pensem, a més, que compartim allò que es diu en l'exposició de motius. És a dir que estem necessitats d'instruments adequats per exercir un control correcte sobre els moviments dels fons públics. Creiem que és bo que hi hagi una supervisió tècnica de l'ordenament jurídic en matèria econòmica, i en especial de les obligacions que dimanen de la Llei general de finances públiques. Pensem que és bo que hi hagi una fiscalització de la despesa pública que sigui garantia de transparència en la gestió pública i en la seva adequació en l'ordenament jurídic. I, doncs, ens felicitem que, com que no podria ser d'una altra manera, doncs, es destaquí com a àmbit de la seva aplicació, l'Administració central, els comuns, les entitats parapúbliques de dret públic, les societats públiques, tot òrgan o entitat de l'Administració pública andorrana, i tots aquells organismes i entitats que en rebin subvencions.

Pensem que és un instrument necessari, un instrument de supervisió i de control necessari per gestionar amb transparència i amb respecte a la Llei, doncs, una societat que és cada cop més complexa.

Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

També, pel Grup Mixt, té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Tot i manifestant d'entrada la nostra posició favorable, també, al principi de la creació del Tribunal de Comptes, hem de lamentar el que considerem una lleugeresa amb la preparació d'aquesta Proposició de Llei. Els nostres comentaris els dirigiré, doncs, en una doble perspectiva.

D'una banda, perquè lamentem el que ens sembla que són dèficits tècnics i, fins i tot, gramaticals que presenta el text.

I ho lamentem, perquè en lamentar-ho considerem els enormes mitjans econòmics dels quals disposa el Grup Lliberal en contraposició amb el raquitisme dels mitjans que ens són impartits a nosaltres. Per tant, pensem que la Proposició podria haver estat més ben presentada quant a la forma i a la tècnica

jurídica de la seva redacció. Em sembla que pràcticament a cada article s'hi pot fer una esmena.

D'altra banda, per això, més enllà dels detalls de forma, la Proposició ens planteja diversos interrogants quant a la voluntat política que realment la sustenta.

La creació d'un Tribunal de Comptes és una proposta que, com ja s'ha dit, aquí, en les dues intervencions que han formulat dos companys de grup, alguns estem defensant des de fa bastants anys. Però la defensem en una línia d'afavorir el control de la despesa pública per part del legislatiu. Sobre el criteri conegut, i que no cal recordar gaire, que no pot controlar-se el mateix que executar la despesa, hi ha d'haver un altre control.

Valgui com a exemple que no solament ho hem dit sinó que ho hem aplicat en certa mesura. L'any 1990, quan els que seiem en aquests bancs on s'ha volgut situar fa una estona el raquitisme, doncs, estàvem en les responsabilitats del Govern, vam traslladar la gestió de les auditories de la despesa pública des del Ministeri de Finances –on estaven– fins al Consell General, i a partir de l'any 91 ja va ser la Comissió Legislativa de Finances del Consell General que controlà les auditories.

En tot cas, curiosament la Proposició de llei sembla voler reduir les facultats de control de la Comissió Legislativa de Finances del Consell. I això és el que ens preocupa. Aquesta voluntat, sembla una lògica conseqüència del plantejament permanent de retallar competències al Consell, i si fos així, no ho podríem acceptar.

Per tant, tot acceptant la Proposició, entenem que les esmenes han d'anar en el sentit de redreçar l'orientació de la Proposició de llei.

Hi ha un altre aspecte que em sembla que cal comentar, que és el paràgraf 3 de l'article 25 de la Proposició. Allí s'assenyala que el Tribunal de Comptes, llegeixo: "... pot utilitzar els serveis de gabinets d'auditoria privats en el desenvolupament de les seves activitats."

Bé, sense voler seguir per la línia que ha obert el company Simó Duró quant a l'eventual personalitat dels futurs membres del Tribunal, jo el que sí que vull dir és que per fer aquest viatge no necessitàvem tant tribunal. És a dir, si han de crear un tribunal perquè es limiti a encomanar les auditories, jo crec que això ja ho pot fer la Comissió Legislativa de Finances.

Aquest plantejament, si realment no fos el resultat d'una mala redacció o deficient redacció, sinó d'una voluntat política, crec que desmuntaria l'aspiració del Tribunal de Comptes, que hauríem de compartir

tots, i que és de considerar que els organismes de l'Estat, precisament, el que no poden és ser auditats per auditories privades com si fossin unes senzilles empreses. Entenc que les auditories privades han de fiscalitzar les empreses, però no l'Estat.

Així, doncs, comptat i debatut, donarem el nostre sí a la presa en consideració, en la confiança que en el període d'esmenes podrem modificar molt substancialment aquesta Proposició.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Nacional Democràtic, té la paraula el Sr. Josep Dallerès.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

La Constitució proclama com a principis inspiradors de l'acció de l'Estat, el respecte i la promoció de la llibertat, la igualtat, la justícia, la tolerància, la defensa dels drets humans i la dignitat de la persona, en el seu article 1.

La norma fonamental incorpora així, una visió moderna dels poders públics com a garants de les condicions d'igualtat, en les que els ciutadans poden exercir llur llibertat.

En el context dels estats occidentals i en el marc del que voldríem que fos una societat avançada, aquesta concepció reclama uns comptes públics clars i equilibrats, especialment davant del creixement de l'Administració pública i de la seva despesa. D'altra banda, el control democràtic dels poders públics, ha de permetre als ciutadans, cada cop més sensibilitzats, jutjar les opcions polítiques, també, en funció dels resultats de llur gestió. La qual cosa exigeix la creació de mecanismes adequats i de control de la gestió dels cabdals públics.

Ens hem dotat d'un règim polític de coprincipat parlamentari, en el qual la Constitució atribueix al Consell General, representant del poble andorrà, la potestat d'impulsar i controlar l'acció política del Govern –article 50 de la Constitució. Fer-ho és, doncs, l'obligació d'aquesta Cambra.

D'altra banda, la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre del 1996, en la seva exposició de motius –ja s'ha dit, també, aquí, en aquesta sala– aconsella la creació d'un Tribunal de Comptes. Ho aconsella per tal que, d'una manera independent i tècnica, supervisi el compliment de l'ordenament jurídic en matèria econòmica, i en especial, les obligacions dimanants de la mateixa Llei.

De tots és sabut que vam donar suport, des dels nostres escons, al text constitucional, també, a la llei de les finances públiques. Seguint en la mateixa línia, donarem suport avui, també, a la Proposició de llei del Grup Lliberal, demostrant, un cop més, si cal, que per més que alguns s'esforcin en voler-nos presentar, davant de l'opinió pública, com la força del no, això no és, o bé, voler simplificar la realitat de manera involuntària –prefereixo pensar-ho– fins a tergiversar-la, o bé, voluntàriament, voler confondre tots i cadascun dels ciutadans d'aquest país sobre el que realment passa en aquest recinte.

Tal com deia, votarem favorablement la presa en consideració de la Proposició de llei, i de manera constructiva, un cop més, també, sense arrogància ni submissió, només perquè forma part del compromís que vam contreure amb els ciutadans i ciutadanes, que ens van fer confiança, amb la ferma voluntat de millorar el text, un text que ha de ser aplicable mani qui mani, i per tothom, presentarem les esmenes que, al nostre entendre, són indispensables perquè el Tribunal de Comptes que es creï com a òrgan tècnic i independent, vinculat al Consell General, pugui complir realment, en base a criteris de legalitat, d'eficàcia, d'eficiència, d'economia i d'equitat la seva missió de fiscalització de la despesa pública i de la gestió econòmica, financera i comptable de l'Administració pública. I que la Llei no sigui tant sols un enunciat de bones intencions i es redueixi a paper moll.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna intervenció per part del Govern?

Sí, Sr. cap de Govern, teniu la paraula

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Pel fet de no manifestar per escrit un criteri no vol dir que no ho compartim, com a segon organisme a controlar des del Tribunal de Comptes. Ens congratulem i estem contents que tota la Cambra manifesti la voluntat de votar aquesta Llei, i esperem que pugui ser pròximament una realitat. Per tant, li donem el nostre suport, tot el que calgui i la nostra ajuda tècnica, si és necessari. Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció per part dels grups parlamentaris? No?

Bé, doncs, a la vista de les intervencions declaro presa en consideració de la Proposició de llei per

assentiment. S'obrirà, doncs, un període per a la presentació d'esmenes que no podran ser a la totalitat.

Passem al punt següent de l'ordre del dia, el número 8.

8– Examen i aprovació, si escau, de la Proposta d'acord relativa a la modificació de l'article 6.2 del Decret de qualificació d'interès nacional i social d'un programa destinat al finançament privilegiat de l'habitatge de data 26 d'abril de 1995, presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, en representació del Grup Mixt.

La Proposta fou publicada en el Butlletí número 30/1999, del 15 de juliol.

S'hi ha presentat una esmena per part de l'Agrupament Nacional Democràtic, i de la Sra. M. Rosa Ferrer, actuant, aquesta, en nom propi i del Sr. Jaume Bartumeu, que ha estat publicada en el Butlletí número 35/1999, del 21 de setembre.

Té la paraula el Sr. Vicenç Alay per exposar la Proposta.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, passo directament a llegir la Proposta d'acord tal com està formulada en el Butlletí del Consell General. Diu:

“El Decret de qualificació d'interès nacional i social d'un programa destinat al finançament privilegiat de l'habitatge de data 26 d'abril de 1995, modificat per decret de data 1 de juny de 1995, i el Decret de modificació del Decret de qualificació d'interès nacional i social d'un programa destinat al finançament privilegiat de l'habitatge de data 3 de maig de 1996, es publicaren en un context en el que els tipus de mercat es situaven a l'entorn del 9%.

El nou context europeu i la implantació de l'euro han fet possible que els tipus d'interès s'hagin reduït substancialment fins nivells inferiors al 3%.

El tipus establert en els esmentats decrets és del 6% fix, que ja no significa avui un avantatge significatiu per als seus titulars, malgrat que continuen essent una garantia en l'estabilitat del cost.

Per mantenir el caràcter privilegiat d'aquest finançament i vista l'evolució del tipus d'interès, és necessària una revisió a la baixa del tipus establert en els esmentats decrets.

La modificació aportada mitjançant el Decret de data 1 de juny de 1995 al programa destinat al finançament privilegiat de l'habitatge, per la que es derogava la disposició addicional primera que tenia una finalitat garantista per als beneficiaris dels crèdits, impeding revisions per sobre del tipus establert. El caràcter privilegiat del programa de finançament obliga, a partir de la disminució del tipus de mercat, a una adequació del tipus vigent i per tant a una modificació a la baixa del mateix.

Entenem que les actuals circumstàncies, producte de l'evolució del mercat financer, i la necessitat que els tipus aplicables mantinguin el caràcter de privilegiat, obliguen a la revisió del tipus d'interès dels crèdits que foren objecte dels esmentats decrets, reduint-lo al 4,75%, a aplicar a partir de l'1 d'octubre d'enguany, mantenint vigents la resta de condicions, especialment l'absència de comissió per la cancel·lació anticipada, en qualsevol moment i sense penalització.

Per tal que aquesta modificació no porti perjudici en un futur als actuals titulars dels crèdits atorgats en mèrits del present programa, mitjançant revisions a l'alça del tipus d'interès d'aquests crèdits, cal assegurar als seus titulars que, aquestes, en cap cas superaran el tipus del 6%.

Per tot l'esmentat, el Consell General adopta el següent acord:

S'encomana al Govern per tal que mitjançant Decret modifiqui l'article 6.2 del Decret de qualificació d'interès nacional i social d'un programa destinat al finançament privilegiat de l'habitatge de data 26 d'abril de 1995, establint el tipus d'interès en el 4,75%, que haurà d'entrar en vigor per tot abans del dia 1 d'octubre d'enguany, mantenint invariables la resta de condicions.

Que mitjançant disposició addicional s'impedeixi que les futures revisions del tipus d'interès a aplicar als crèdits concedits sota aquest programa no superin, en cap, cas el 6%.

Bé, fent un resum –que és una mica prolixa aquesta redacció–, el que es demana és que atenguin els canvis que hi ha hagut en el mercat dels tipus d'interès, que han baixat substancialment. Aquí es parla fins a un 3%, últimament ha pujat una mica, en el moment que es va presentar aquesta Proposta estaven en aquests valors.

Entenem que aquest caràcter privilegiat s'ha perdut absolutament, i instem al Govern, o es proposa que el Govern reculli en el decret aquesta baixa en els tipus d'interès.

Per altra banda, recuperem, també, aquesta clàusula garantista que, en el cas que es modifiquessin els

tipus a la alça, cosa que tampoc es preveu a curt termini, però en el cas que passés això, que aquests tipus no poguessin, en cap cas, superar el 6%.

Hem tingut coneixement, evidentment, de l'esmena que ha presentat l'AND, i hem tingut ocasió de parlar... –l'AND, perdó, i ND, està firmada pel Sr. Alís i la Sra. Rosa Ferrer– ...hem tingut ocasió de contrastar els dos textos, i bé, per part nostra no hi havia, en absolut, cap problema d'incloure en aquesta Proposta, per via de transacció, reconvertir aquesta Proposta en una proposta que digués que el tipus s'establiria en un tipus fix del 4, 75%, o bé, com a opció, a elegir per part del beneficiari del crèdit, a un tipus variable que estigués a un 60% d'un valor a especificar, com podria ser el Mibor, el Mibor menys 1, etc.

Dit així, no acaba d'establir-se, perquè com que tenim constància que el Grup Lliberal no votarà aquesta Proposta, no hem considerat oportú de parar aquesta sessió per fer una redacció conjunta del que es la nostra Proposta d'IDN, i l'esmena que es presenta.

En tot, sí que vull subratllar, torno a repetir, que per part nostra, en el cas que hagués pogut prosperar, no hi havia cap inconvenient en incorporar el contingut d'aquesta esmena d'AND i Nova Democràcia en aquest text.

En tot cas, nosaltres, defensarem o sotmetrem a votació el text tal com queda recollit en el Butlletí número 30.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

A continuació, té la paraula el Sr. Miquel Alís per exposar l'esmena.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Gràcies Sr. síndic.

El Decret de qualificació d'interès nacional i social d'un programa destinat al finançament privilegiat de l'habitatge, de data 3 de maig de 1996, fixa al 6% el tipus d'interès en un context en el que els tipus de mercat es situaven a l'entorn del 10% –entre el 9,5 i l'11% deia la Sra. ministra de Finances en resposta oral del Govern, a una pregunta formulada per la Sra. Rosa Ferrer, en el decurs del Consell del 10 de desembre de 1998, en la qual la Sra. consellera demanava al Govern si pensava rebaixar el tipus d'interès del 6%.

En la sessió del Consell de finals de juny d'enguany –sis mesos més tard– tots els grups de l'oposició varem tornar a demanar al Govern que modifiqués el

Decret de 3 de maig de 1996, ja que els tipus d'interès pel que fa als crèdits hipotecaris –normals, no privilegiats– estaven per sota del 6% fixat pel Govern.

En el decurs de la mateixa sessió, el Sr. cap de Govern, després de les demandes de l'oposició, va anunciar que el Govern estava treballant per aconseguir una rebaixa del tipus d'interès per als crèdits tous –que de tous fa dies que no en tenen res.

Els mitjans de comunicació ens han assabentat durant l'estiu que el Govern –presidit pel Sr. Forné– i la majoria lliberal, consideraven que “ara per ara no és ni urgent ni necessari rebaixar el tipus d'interès dels crèdits tous”.

Intueixo que els consellers d'Iniciativa Democràtica Nacional, pensant que la modificació del Decret de qualificació d'interès nacional i social, per part del Govern aniria per llarg, van presentar la Proposta d'acord fixant al 4,75% el tipus d'interès.

Vist el context europeu, la implantació de l'euro, l'evolució del mercat financer, la necessitat que els tipus d'interès aplicables mantinguin el caràcter de privilegiat,

Considerant que en el primer Decret de qualificació d'interès nacional i social d'un programa destinat a un finançament privilegiat de l'habitatge, signat pel Sr. Oscar Ribas, cap de Govern, el 22 d'agost de 1994, es proposava que aquest tipus es podia revisar tenint en compte l'evolució del mercat financer, amb el benentès que el percentatge a fixar tindria sempre el caràcter de privilegiat amb relació al prevalent en el mercat.

Proposem, doncs, esmenar la Proposta presentada per Iniciativa Democràtica Nacional, en el sentit que el Govern estableixi de manera immediata un nou tipus d'interès a aplicar, tenint en compte que a l'origen, aquest, representava el 60% del tipus de mercat. El que podria representar avui un tipus de l'ordre del 3%.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna intervenció per part del Govern...?

Bé, doncs, passem a la intervenció dels grups parlamentaris. Sr. Simó Duró, pel Grup Mixt, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies Sr. síndic.

Poc em resta *a després* d'aquest recordatori, tan ben estructurat, que ha fet el Sr. Alís, sobre aquesta

qüestió. Però voldria afegir que el que no entenc és perquè en un moment tots teníem tan desvetllament per cuidar–nos de tots aquests problemes. Potser sóc mal pensat. En aquells moments es va fer perquè n'hi havia que havien de defensar les faves de casa seva, i així, doncs, es van vendre alguns pisos. I ara, no en resta de pisos? El que sí és segur, és que de gent per comprar pisos –tot i les condicions extraordinàries que també els bancs han fet per arreglar–se– encara en queden. I jo, aquí, com els companys, ho havíem dit: la llista es va parar, i hi havia persones que amb la promesa que *a després* se'ls asseguraria, encara, la compra, una millora social, alguns d'ells n'estan patint.

És a dir, una miqueta el que va passar, doncs, com he dit altres vegades, –no vull fer cap encar, amb el tabac–, és que tota una sèrie de persones pensaven que podrien sufragar patrimoni, i ara estan agafats als ganxos dels bancs.

Bé, és una miqueta el que està passant aquí. Però això, potser, encara és una miqueta més seriós, com ho ha dit el Sr. Alís, ho ha ben pinzellat. Jo sento que no hi hagi aquesta mica de sensibilitat a rebre aquesta bona voluntat de fusionar dos idees que, en definitiva, només fan que completar–se, i que tindrien una transcendència a nivell social. El que és segur, i aquí s'ha apuntat, és que no és més que preguntes, perquè... i també em dol. Ja ho hem vist amb quina lleugeresa, perquè dic lleugeresa de la manera que la Sra. ministra ens va contestar fa prop de nou mesos, igual que ho va fer fa uns quatre mesos, contradient–se fins i tot, que ho vull apuntar, perquè li vam fer recordar que s'havia contradit a dintre de l'exposició de fa nou mesos amb la de fa quatre mesos.

El que sí que és segur, és que ara ha vingut una Proposta d'acord, i no seran més que paraules, tot i que quedin escrites al Butlletí Oficial del Consell General, però el que sí que és segur, és que hi ha hagut una Proposta, en tot cas, que es rebutjarà.

Jo, que sàpiga sí, que estic per aquesta bona voluntat de fusió, i per un recolzament total a aquesta Proposta d'acord que han fet tant a nivell d'IDN com a nivell de la Sra. Rosa Ferrer i del Sr. Alís.

He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

També, pel Grup Mixt, té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

No repetiré, sinó que m'adheriré totalment a les exposicions que han fet tant el conseller general Vicenç Alay, com el conseller Miquel Alís pel que fa referència a l'esmena a la qual Nova Democràcia va subscriure.

Em sembla que les posicions en aquest Consell cada dia s'acosten més a la clarificació i, per tant, en un debat com en el que ara estem fent, es veu clarament la contraposició política i l'existència de dos maneres d'entendre, quina és la política social que a Andorra s'ha de practicar, i quina és l'atenció social que els ciutadans es mereixen.

Hi ha una sensibilitat social de galeria, de discurs, de discurs d'orientació, però els fets concrets són els que són i, avui, després d'aquesta votació, es veurà que hi ha una majoria lliberal que no considera urgent ni prioritari ajudar, a que moltes persones que no disposen de mitjans econòmics suficients, puguin accedir a la propietat del seu habitatge. Crec que serà clarificador.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal, alguna intervenció?

Sí, Sr. Bonet... Francesc Bonet teniu la paraula.

El M. I. Sr. Francesc Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Hem de dir des del Grup Lliberal que amb la Proposta d'acord d'IDN, hi ha coses que ens uneixen i que ens separen. El que ens uneix, efectivament, és la protecció o el desig de protegir l'estabilitat de les rendes familiars de totes aquestes persones que tenen, actualment, hipoteques per accedir al crèdit d'habitatge. I, no hem d'oblidar, que gran part d'aquesta estabilitat familiar econòmica depèn de les rendes de treball... això ens uneix.

Per tant, estem d'acord en el fons.

Hem de pensar, per això, que dins d'aquest acord de fons, ja, des de fa temps es va anunciar el mes de juny, en compareixença de la Sra. ministra, que s'estava treballant sobre aquest aspecte i, efectivament, s'està treballant... i s'està treballant sobre tres eixos.

Un primer: la propera modificació que es pugui presentar treballa sobre el punt de vista que el tipus d'interès ha de ser fix per la duració de tot el període de l'hipoteca.

En segon lloc, hem de pensar que aquestes hipoteques en pessetes i aquest tipus d'interès estan condemnats a desaparèixer. D'aquí dos anys, tots sabem, hi ha el canvi de la pesseta per l'euro, el qual

vol dir canvi en denominació de moneda, i canvi en tipus d'interès.

I el tercer aspecte seria analitzar, si és possible tècnica i jurídicament, que el tipus d'interès que es pugui modificar pugui ser, després, remodificat de forma automàtica al canviar-se a l'euro.

Per tant, crec que s'està treballant en un projecte que dóna bastantes garanties sobre les persones que tenen préstecs hipotecaris d'habitatge.

Per tant, el que ens separa és la forma.

Si nosaltres acceptéssim aquesta Proposta d'acord, com poden veure vostès quedaria, pràcticament tota modificada des de la primera lletra fins a l'última frase.

El que no entenem és que amb aquest esperit garantista que vostès han explicat, puguin haver acceptat l'esmena de l'AND i de Nova Democràcia, perquè de garantista no ho és, si la gent ve cap a les rendes familiars, i no ho és perquè... Vostès fan referència en concret, Sr. Miquel Alís, vostè ha llegit un tros del decret de l'any 1994 i, efectivament, en la seva esmena diuen que el que volen vostès és que el ministre de Finances pugui revisar el tipus d'interès a aplicar en les operacions de crèdit d'aquest programa concret, tal com es preveia en el segon paràgraf de l'article 6 del Decret de qualificació de l'any 1994. Si ens hem de posar a llegir articles de l'any 1994 els llegim complets. I aquest article, el 6.2, del Decret de l'any 1994, diu textualment: "El ministre de Finances pot revisar aquest tipus cada tres anys a l'alça..." –parèntesi meu: sense límit–, "... a la baixa..." –també parèntesi meu: sense límit– "... tenint en compte l'evolució del mercat financer amb el benentès que el percentatge a fixar tindrà sempre el caràcter de privilegiat en relació al preu del mercat.

Jo el que li puc dir és que aquests crèdits hipotecaris tenen una durada, aquí a Andorra, fins a vint anys. I persones que estan assegurades, aquí, i que estan assegurades, també, en el seu banc, hem conegut tipus hipotecaris del 14 i 16%, no fa pas massa anys.

Encara que vostès proposin... el que vostès estan proposant, en definitiva, és un tipus flotant. Nosaltres proposem un tipus fix de garantia per a tota la durada del crèdit. Escolti, el 60% del 14%, o el 60% del 16%, és una quantitat elevada.

Jo no sé si vostès han quantificat el que representa una variació d'un 1% per a la renda familiar d'aquestes persones que tenen un crèdit d'habitatge. La variació d'un 1% en aquestes hipoteques significa poder o no poder disposar d'una mitjana de 110.000 pessetes a l'any. Vostè imagini's una modificació de tres punts a l'alça, perquè el Decret de l'any 1994 no

està limitat a l'alça –i això és el que vostès diuen en aquesta esmena– són 330.000 pessetes o 440.000 pessetes, per a una família treballadora... Això és el que proposen vostès. Nosaltres, proposem la seguretat.

En segon lloc, no podem acceptar la seva esmena per una altra raó molt senzilla. Si llegim les últimes línies, les que estan entre parèntesi, diuen: “el tipus d'interès fixat representava aproximadament un 60% del tipus de mercat.”

En la seva esmena, el que proposen és que el ministre de Finances de torn o qui sigui –estem parlant a vint anys–, pot fixar un 50, un 55, un 60, un 65 o un 70%. És a dir, una indeterminació –perdoni– sobre un tipus de mercat que no és únic, i aquí em referiré després, de tipus de mercat, n'hi ha molts. I em refereixo precisament als tipus de mercat.

Vostès han parlat del 3%, doncs, no estan al 3% els tipus de mercat. Els tipus de mercat, en concret, per hipoteques a vint anys, ja no per hipoteques... a vint anys de l'euro, estan quasi al 6%.

En conseqüència, la posició garantista que ens uneix amb IDN, no la podem compartir amb l'esmena de l'AND i, per tant, aquesta proposta es rebutjarà.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció.

Sí, Sr. Vicenç Alay, pel Grup Mixt, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Per al·lusions i per tot el que acaba de dir.

Hi ha una cosa, hi ha un error de base, Sr. Bonet, diu: “nosaltres no podem acceptar l'esmena...”. És que no... Tranquil! No l'ha d'acceptar vostè, l'he d'acceptar jo...

(se senten veus)

... Si es llegeix... Sí, si es llegeix el Reglament, és el qui formula la proposta que accepta o no accepta l'esmena. No vostè. Li pot semblar millor o pitjor –i no li vaig a discutir els seus coneixements en economia perquè, evidentment, no estic a l'alçada per discutir-li– però bé, el tema ja no és aquest, vull dir. L'accepti o no, això és una qüestió que ens toca a nosaltres i a les persones que l'han formulat.

Jo no li he dit, en cap moment, que nosaltres acceptéssim l'esmena a la seva totalitat, he dit que havíem arribat a un acord per incorporar en el text, un aspecte que era el fet que es podés triar entre un tipus fix o un tipus variable, i que, també he dit, que no havíem acabat de perfilar perquè, evidentment, hi

ha qüestions tècniques que són complexes. Bé, no sé què li he d'explicar. Però, precisament per això... I aquí aprofito per comentar una cosa, al Sr. Simó Duró. No es que hi hagi hagut problemes entre nosaltres per arribar a aquest acord, és que no té sentit posar-se a treballar sobre una filigrana d'aquest tipus, quan sabem perfectament que allà davant no s'aprovarà, o sigui, que ens estalviem aquesta feina.

I llavors, el tema es queda absolutament aquí. Nosaltres, el que sí que li podem dir, és que de cap manera haguéssim renunciat a l'aspecte garantista que planteja el nostre text, i que no hi havia cap problema en incorporar aquest aspecte de tipus variable, a perfilar amb els companys de l'AND, i que... bé, no crec que hi hagi cap malentès, parlaré per ells. No hi havia problemes per arribar a un acord d'aquest tipus. Això per una part.

I, després, bé, ens trobem per enèsima vegada que nosaltres tenim un projecte fantàstic, però vostès el tenen millor, i d'aquí a uns quants dies el faran públic... No ho sé...

Sí comencéssim a treure... abans el company Ladislau ha parlat del mausoleu d'acords... bé, aquí deu haver-hi mausoleu d'acords, mausoleu de bones intencions, etc..

Ja ho veurem, estem a dia 30 de setembre, no sé quan tardarà això... que no haguem canviat l'euro per una altra moneda.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altre intervenció per part de l'Agrupament Nacional Democràtic?

Sr. Miquel Alís teniu la paraula.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, jo Sr. Bonet no sóc economista ni tinc pretensions de ser doctor en dret, però hi ha una cosa que tinc molt clara i que tothom, penso, que ens n'hem donat compte i, *inclús*, segurament encara més que nosaltres, els quins tenen aquests crèdits hipotecaris.

Anem tots de cara a l'euro, encara que Andorra, bé, no hem fet cap tracte, però, bé, si França i Espanya són dins de l'euro, nosaltres, també, per força hi haurem d'entrar, i llavors, els tipus d'interès amb l'euro, tots sabem, i els quins tenen els crèdits hipotecaris encara més que nosaltres, que no pujaran o pujaran molt poc, la fluctuació serà molt baixa.

Vostè és economista, però en fi, no m'ha convençut Sr. Bonet... Gens!

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, Sr. Bartumeu, pel Grup Mixt, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

A veure, el Sr. Bonet ens ha fet, aquí, un brillant exposat. A la meua primera intervenció havia parlat, al primer punt de l'ordre del dia, de l'escola de Chicago, i havia dit que s'estava superant. Efectivament, anava en la bona direcció perquè s'està superant amb escreix l'escola de Chicago, avui, aquí, en aquesta sala.

Sr. Bonet, vostè pot defensar, evidentment, el seu criteri. Ja li ha recordat el company Vicenç Alay el Reglament. Jo, només li diré una cosa: vostè ens pot explicar el que passarà amb l'euro, a quant estarà l'interès de l'euro. El resultat de la seva votació d'avui només serà un. Les persones que estan pagant avui crèdits hipotecaris, concertats en base amb aquell decret, continuaran pagant les seves quotes per sobre del preu del mercat, això gràcies a la votació de vostès, i al seu gran i brillant projecte de futur.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, per part del Grup Lliberal, Sr. Bonet teniu la paraula.

El M. I. Sr. Francesc Bonet:

Gràcies Sr. síndic, seré breu.

En primer lloc, evidentment, Sr. Vicenç Alay no sóc jo qui subscriurà a les esmenes de l'Agrupament Nacional Democràtic.

El que jo crec, o recordo haver dit, és que no entenc com amb aquest esperit garantista es podia haver adoptat una esmena que, des del meu punt de vista, no ofereix cap garantia a aquestes famílies, perquè permet una fluctuació lliure a l'alça sigui quin sigui el tipus... Perdoni! He dit que no ho entenc, no he dit que no ho faci.

En segon, el que volia dir és que, precisament... miri, Sr. Bartumeu, el Sr. Miquel Alís ha fet una descripció del meu currículum vitae i, francament, li puc dir que, personalment, l'escola de Chicago no m'agrada massa, això li puc dir. El Sr. Friedman,

doncs, té les seves opinions per no m'agraden massa, i el Sr. Barro... però no m'agrada massa.

El que aquí estem defenent, des d'aquesta banda, és que creiem que es dona més garanties en un projecte en el qual es determina un tipus fix per tota la durada del préstec, per sota dels preus que es creguin que són d'aquell moment de mercat —que ja veurem quins són—, perquè ja he dit que n'hi ha varis, i que, efectivament, les famílies tindran una garantia d'uns pagaments estables per a tota la durada del crèdit. Si això no és beneficiar a les persones que actualment tenen crèdits hipotecaris... Bé, jo crec que és un gran benefici que sàpiguen exactament el que han de pagar i, això, per tota la durada del préstec.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. cap de Govern haviu demanat la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Sí, Sr. síndic.

Per dir que quan... confirmant el que ha dit el Sr. Bonet, el Govern està treballant en fer quelcom de ben estructurat, i no d'incomplet com aquesta Proposta.

És cert que la Proposta podria traduir-se en un redactat que fos més efectiu, i que permetés al Govern encarrilar-ho millor. Ja ho estem fent nosaltres mateixos, però, a més a més, vull recordar, aquí, que quan es parla de sensibilitats, a la gent no cal que els fem recordatori, cada moment, perquè ho saben prou bé. El Decret de crèdits privilegiats que es va aplicar, va ser el que vaig firmar jo, no l'anterior, perquè en el moment que jo vaig entrar al Govern estava tot bloquejat amb el tema bancari, i, en canvi, al cap de dos mesos va quedar resolt, i al cap de no res es va poder, realment, aplicar la política que s'havia d'aplicar en aquest tema, i que va permetre que hi hagués 530 o 560 famílies que accedissin als crèdits en aquell moment: si entre... l'any 1995, a més del 10%, més de l'11 fins i tot, i més tard al voltant del 6, com està encara ara, perquè, aquí sí que s'ha de distingir entre tipus de mercat i tipus del preu del diner.

Però el que sí que és important és destacar que el que interessa és el futur, no solament el present. Les persones que durant els darrers quatre anys han tingut els crèdits, saben perfectament com els van poder tenir, per l'acció del Govern lliberal i, també, per la de tota aquesta Cambra que va aprovar en bloc les lleis corresponents.

Però també s'ha de dir... el que no entenc és que com pot dir el Sr. Miquel Alís que els de l'euro no pujaran. Tant de bo, si ell és president del banc de Frankfurt, algun dia, potser aconseguirà frenar tots els altres, però, jo li desitjo que sigui així, però, evidentment, els interessos no pugen perquè nosaltres ho diguem, lamentablement, ni ningú d'aquesta Cambra. Pujaran o no pujaran; tant de bo no pugin. L'estabilitat europea és la que és. Es pretén que l'euro sigui un factor d'estabilitat i, de fet, ja ho és, però això, és ciència ficció pensar que no pujaran... tant de bo no pugin. Per tant, s'ha d'intentar aconseguir, i que els bancs ho tinguin clar, que nosaltres volem intentar que es pugui fer un tipus fix i que la gent s'hi aculli, amb el ben entès que les persones que no han volgut continuar amb el tipus d'interès que tenien, que és un equivalent a 3.000 milions de pessetes –em sembla– han pogut canviar la seva hipoteca o bé resoldre-la pagant –com ha passat en molts casos– o bé canviar-la per un altre tipus variable de l'actual i, això s'ha fet en una proporció important.

Per tant, crec que la política dels crèdits d'habitatge ha estat un èxit, i la continuarem amb el treball que estem fent ara.

Res més.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, Sr. Vicenç Alay, pel Grup Mixt, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies.

Bé, en aquest autorepartiment de medalles em deixa participar, una mica, com a representant del Grup... va tenir alguna cosa a veure, també, el nostre Grup en això.

Bé, hi ha una cosa... No, no votant...

(Se senten veus)

No només la vam votar. Però, bé, a aquestes hores no farem, aquí, un màster o una càtedra sobre el tema.

Bé, hi ha una cosa en què vostè s'equivoca, vostè diu: "és que farem un redactat millor...". Nosaltres no en fem cap de redactat. Aquí diu: "per tot l'esmentat el Consell General adopta el següent acord: s'encomana al Govern perquè tal...". L'únic que es diu és que vostè incorpori o canviï el Decret, i canviï aquest 6% per un 4,75%. El redactat el pot fer quan vulgui, el pot fer amb lletra gòtica... és igual, però no és una excusa... o sigui, no proposem un redactat millor o pitjor, és un concepte el que

proposem sobre la taula, i vostè el pot incorporar de la manera que li agradi més.

A veure, hi ha una cosa que diuen, que diu: "el millor és enemic del bo" o alguna cosa similar –bé, en castellà, almenys, ho diuen així– i això ho dic pel Sr. Bonet, és que jo no veig que hi hagi cap impediment. Un canvi d'aquest tipus... bé, tampoc, els canvis, es van fent, avui un, i demà un altre. Evidentment, les coses són una mica més serioses que això, però em temo, i ho ha recordat el Sr. Jaume Bartumeu fa un moment, que al no voler acceptar això, condemna aquesta situació... que continuï durant un temps, que jo m'imagino, serà llarg.

En tot cas, vostè parla que el tipus fix és una garantia. Evidentment, per això nosaltres defensàvem això.

No tornaré a contestar-li sobre el que era abans la transacció i tal, perquè veig que tampoc ens en sortiríem, i ho deixo aquí.

Nosaltres demanàvem un 4,75 fix perquè enteníem que el fix és un element favorable. Ara, vostè diu que és bo que aquesta gent sàpiga el que han de pagar... sí, que paguin 100.000 pessetes fixes, està molt bé, però si en paguessin 1.000.000 de fixes, seria igual de fix, i no crec que estiguessin massa contents.

No, no, vaig a fer demagògia. Vaig a dir una cosa molt elemental: és que el fet que hagin baixat els interessos té un efecte que no es limita simplement al pagament de les quotes del crèdit, sinó a les expectatives de creixement del salari, pel fet que les inflacions s'han contingut, etc.. I això és una cosa que pot tenir... no sé, aquí també podríem estar estudiant –i no m'atreveixo a entrar en debat en aquest tema, amb vostè– però, ho apunto com una possibilitat i em sembla que és certa.

Estem en una nova situació, i les expectatives de la gent que té aquests crèdits no són les mateixes que tenia fa tres o quatre anys.

Per això nosaltres, tant nosaltres com m'imagino la gent que ha presentat aquesta esmena alternativa, doncs, parlem d'aquesta rebaixa.

Tant de bo que siguin capaços de fer un text amb una gran qualitat, però que sigui abans que s'acabi la liquidació dels terminis del crèdit.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Simó Duró, pel Grup Mixt, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies Sr. síndic.

Hi ha tota una sèrie de coses que sorprenen.

Per un costat, i aquí ho ha subratllat el Sr. Vicenç Alay, quan ha dit: “només el que se us fa és donar-vos un trampolí, un pont perquè arregleu aquesta qüestió”. Digueu, digueu que ho heu estudiat, si tant ho heu estudiat perquè no heu passat a l'aplicació! I a nivell pràctic us diré una cosa: no és amb galetes, com sembla aquí, que voleu repartir en última instància, que aconseguíeu aconseguir a la gent. Les maduixes les teniu amb els que han de pagar, i això és el que us fereix, això és el ganivet que gira contra vosaltres. Si tant ho heu estudiat, i si tant està elaborat, per què no ho feu, i per què no accepteu aquesta alternativa?

He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, alguna altra intervenció?

Sí, Sr. Miquel Alís per l'Agrupament Nacional Democràtic.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Gràcies Sr. síndic.

Una vegada més el Sr. Forné, doncs, ens diu, i ja és la segona vegada que ens ho diu, que el Govern està treballant, doncs, per reduir aquests crèdits tous.

Aleshores jo no entenc quan diu aquí: “el Govern i la majoria lliberal descarten reduir el tipus de crèdits tous”, i en un altre punt diu: “no és ni urgent ni necessari fer-ho”... Això, al diari, al Periòdic del 21 de juliol de 1999... al Periòdic...

(Se senten veus)

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau, Sr. cap de Govern...

El M. I. Sr. Miquel Alís:

No sé, doncs, la responsabilitat, llavors, és del diari. Llavors ja els hi direm, doncs, que...

(Se senten veus)

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau!

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Després un altre punt, el segon punt que li voldria dir, Sr. Forné, és que quan diu que no sap quantes persones han canviat el seu contracte amb el banc, el que és segur, –i no ho sé– però, el que és segur és que el banc no els hi ha fet unes condicions privilegiades, tal com es diu des del primer decret que va signar el Sr. Oscar Ribas.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Perdó.

(se senten veus)

Sr. Josep Dallerès, per l'Agrupament Nacional Democràtic.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Sí, gràcies Sr. síndic.

És únicament sobre el tema de la història, i repetiré quelcom que ja he dit, aquí, un altre cop, però és que cada vegada que es parla del tema del Decret de l'habitatge, el Sr. Forné es descuida una cosa, i és que aquell Decret abarcava bastant més. Efectivament, hi havia una situació bloquejada quan vostè va arribar al Govern. És cert! Per què estava bloquejada? Perquè hi havia dins d'aquest mateix Decret una clàusula que permetia reduir els crèdits contractats al nou i escaig per cent sense pagar el complement, el tant per cent corresponent. I això va desaparèixer. I avui, si no han pagat el tant per cent corresponent, els crèdits anteriors als del 5%, aquesta gent els continua pagant al 9,75.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Cap altra intervenció?

Doncs, demanaria al Sr. Vicenç Alay que vulgui indicar el text que es sotmet a votació.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies.

D'acord amb el que s'ha dit sotmetem el text que consta... el text íntegre que consta al Butlletí del Consell General número 30.

El M. I. Sr. Síndic General:

D'acord.

Moltes gràcies.

Procedirem, doncs, a la votació. Sí és sí a la Proposta i no és no a la Proposta.

Sr. secretari general, si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : Sí
 M. I. Sr. Jordi Torres Alís : Sí
 M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : No
 M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí
 M. I. Sr. Miquel Alís Font : Sí
 M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : No
 M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : No
 M. I. Sr. Francesc Areny Casal : No
 M. I. Sr. Josep Areny Fité : No
 M. I. Sr. Modest Baró Moles : No
 M. I. Sr. Ladislau Baró Solà : Sí
 M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí
 M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : No
 M. I. Sr. Miquel Casal Casal : No
 M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : Sí
 M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí
 M. I. Sr. Simó Duró Coma : Sí
 M. I. Sr. Agustí Marfany Puyoles : No
 M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : No
 M. I. Sr. Antoni Martí Petit : No
 M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : Sí
 M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : No
 M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : No
 M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : No
 M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : No

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari voleu procedir al recompte, si us plau?

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Vots sí: 10; vots no: 15.

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies.

Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació, la Proposta queda desestimada.

Passem al punt número 9 de l'ordre del dia.

9– Examen i aprovació, si escau, de la Proposta d'acceptació de les esmenes a l'article XIX del Conveni per a la creació de l'Organització Europea de Telecomunicacions per satèl·lit EUTELSAT i a l'article 22 de l'acord d'exploració.

La Proposta fou publicada en el Butlletí número 33/1999, de l'11 d'agost, i no s'hi ha presentat cap esmena.

Alguna intervenció per part del Govern? Per part dels Grups Parlamentaris?

Si us plau, senyors.

Cap intervenció?

Doncs, si no hi ha cap intervenció entenc que la Proposta queda aprovada per assentiment.

Doncs, queda aprovada. Passem al punt número 10 de l'ordre del dia.

10– Examen i aprovació, si escau, de la Proposta de ratificació del Conveni entre el Principat d'Andorra i el Regne del Marroc relatiu a l'assistència a persones detingudes i al trasllat de persones condemnades.

La Proposta fou publicada en el Butlletí número 33/1999, de l'11 d'agost, i no s'hi ha presentat cap esmena.

Alguna intervenció per part del Govern? Per part dels Grups Parlamentaris?

Sí, Sr. Simó Duró, pel Grup Mixt, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies Sr. síndic.

Només és per demanar un aclariment sobre... de quan es parla del títol primer: Assistència dels cònsols a les persones detingudes. És que queda molt clar en el redactat de quins cònsols es tracta. És que Andorra té cònsols, aquí, en aquest cas? És la pregunta que faig. És a dir de cara a la cosa pràctica.

Perquè després hi hauria d'altres coses que s'han de tocar. Es parla d'aquestes relacions tan bones, aquí, que, ara, jo, en aquestos moments no en parlaré, en tot cas ja en parlaré amb el Sr. ministre d'Interior, tal com ho havíem convingut fa un temps.

He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

També, pel Grup Mixt, té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Donarem el nostre vot afirmatiu a l'aprovació d'aquest Conveni, tant perquè es tracta d'una qüestió d'interès general com perquè ve a resoldre –i també tenim l'obligació de pensar-hi– casos particulars, que existeixen, ja, avui, de persones que necessiten l'empara d'aquest Acord per poder ser traslladades a Andorra.

Tanmateix crec que hem de recordar, aquí, que aquesta cambra ja va marcar una sensibilitat política de tipus general quan, ara fa un any, a proposta de l'AND, del conseller Simó Duró i de Nova Democràcia es va aprovar una Proposta d'acord, perquè Andorra signés el Conveni europeu sobre el trasllat de persones condemnades, fet a Estrasburg el 21 de març de 1983.

El ministre d'Exteriors en la seva compareixença de dimarts, ja ens va dir a la Comissió d'Exteriors que, finalment, doncs, aquesta firma era, ja, molt propera, però aprofito aquesta intervenció per insistir en què esperem que abans de finals d'any tindrem aquest Conveni ratificat, perquè ara resollem un problema al Marroc, però tenim d'altres problemes més nombrosos i més acuitants amb el conjunt de països del Consell d'Europa.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Bé, cap altra intervenció?

Sí, Sr. ministre de Relacions Exteriors teniu la paraula.

El M. I. Sr. Albert Pintat:

Gràcies Sr. síndic.

Sí, volia, doncs, aclarir les dues preguntes que s'han formulat.

Pel que fa al Sr. Simó Duró, és veritat que es comenta la presència del cònsol, perquè justament per dos aspectes. Primer, perquè durant aquesta època de detenció, aquests dos ciutadans andorrans han estat assistits pels serveis consulars, que s'han prestat, el servei consular de França i el d'Espanya.

Aquest Acord té l'avantatge que també resol un tema que potser ha passat per alt, que és que quan hi

ha faltes lleus involuntàries, i detenció es regula a través d'un mecanisme, que és amb l'ajuda judicial i amb les possibles multes, de forma que el que està condemnat pugui retornar al seu país d'origen. Això té molta importància en cas de desplaçaments de turisme i accidents menors que puguin portar en situació de privació de llibertat, és un aspecte molt important.

I pel que fa, dins de la sensibilitat compartida per tota la Cambra, de les persones condemnades, ja vaig confirmar a la Comissió d'Exteriors, que el dia 4 de novembre, finalment, Andorra estarà en disposició de signar el Conveni europeu de trasllat de presoners.

No puc passar sense dir, en aquest moment, la satisfacció que ha tingut Andorra en col·laborar amb el Regne del Marroc per a la confecció d'aquest Acord, per exemple: diligència i treball ben fet i, això, em plau dir-ho en un moment en què, quan s'ha parlat del tema d'electricitat de FEDA SA, s'ha fet una mica d'ironia sobre una valoració d'una empresa marroquina, i, aquí, vull precisar dos aspectes: d'una banda, si es parlava de l'empresa del Marroc era perquè l'empresa multinacional tenia l'especialista al Marroc –un aspecte–; i, l'altre, pel que fa a la globalització i a la mundialització, comporta que tots els països es tracten, igualment, quan es parla d'un mercat de l'energia com a mercat unificat.

Doncs, no hi ha lloc per fer la mínima ironia sobre un país amic que s'ha portat molt correctament amb el Principat d'Andorra.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sí, Sr. Jaume Bartumeu, per part del Grup Mixt.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

No, només per dir al Sr. ministre d'Exteriors que ens deixi, com a mínim, administrar la ironia com millor ens sembli, que no ens la fiscalitzi.

El M. I. Sr. Síndic General:

Si hi ha cap altra intervenció i a la vista d'aquestes, entenc que la Proposta queda aprovada per assentiment.

Doncs, queda aprovada.

Passem al punt número 11 de l'ordre del dia.

11– Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de suplement de crèdit pressupostari per les despeses derivades de l'assistència lletrada per al torn d'ofici davant el servei de Policia.

El Projecte fou publicat en el Butlletí número 33/1999, de l'11 d'agost, i no s'hi ha presentat cap esmena.

Alguna intervenció per part del Govern? No?

Per part dels Grups Parlamentaris?

Cap intervenció?

Bé, doncs, entenc que el Projecte queda aprovat per assentiment. Doncs, queda aprovat.

Passem al punt número 12 i últim punt de l'ordre del dia.

12– Preguntes al Govern amb resposta oral.

Passarem tot seguit, doncs, a les preguntes que figuren en la llista annexa de l'ordre del dia de la present sessió, i demanaria als membres i al Govern que siguin estrictes en la utilització del temps de paraula previst en el Reglament, a fi de despatxar el màxim de preguntes.

Passem, doncs, a la pregunta número 1.

Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999, registre número 713–A

Sr. Mateu teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Sr. síndic, si em permet, potser nosaltres tenim 19 preguntes presentades amb molts subapartats. Tenim una hora de temps per fer aquestes preguntes, i li voldria demanar que per una qüestió, doncs, de *fair play* parlamentari si acceptaria que primer donés tràmit a les altres dues preguntes presentades, i nosaltres les fariem a continuació.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, per la meua part no hi ha cap inconvenient, la qual cosa voldria dir que passaríem a les preguntes 20 i 21 abans de les preguntes que estan numerades a partir del número 1 fins al 19.

Doncs, la pregunta número 20 és:

Pregunta amb resposta oral del Govern, presentada pel M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany, conseller general, per escrit de data 4 d'agost de 1999, relativa a la potabilitat de l'aigua destinada al consum humà a la zona de Besilloso–la Massana, registre número 931–A.

Sr. Bartumeu teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Dissortadament aquesta pregunta és una continuació d'una pregunta anterior, ja es diu en l'exposició de motius de la pregunta.

Des del mes de setembre del 1997, els veïns d'una important zona de la vila de la Massana, doncs pateixen un greu problema de subministrament d'aigua potable.

Vam presentar, ja, una pregunta el 30 de juny del 98, el 7 de juliol del 98 vam sol·licitar diversa documentació que ens va ser tramesa el 30 de juliol.

Quan vaig formular aquesta pregunta, que era el 4 d'agost, d'aquest any, és a dir, fa gairebé dos mesos, doncs, continuava havent-hi problemes en la urbanització afectada, i el líquid continuava essent tèrbol. S'havia denunciat als mitjans de comunicació, però és que encara, ahir, de les aixetes de les cases d'aquests ciutadans de segona –i són de segona perquè no poden rebre un subministrament com Déu mana– doncs, continuava brollant una aigua absolutament inadmissible.

La pregunta es dirigeix al Govern i és per dir-li a veure:

quines actuacions ha dut a terme el Govern en els darrers mesos a comptar de la resposta a la nostra pregunta, per resoldre aquest problema de salut pública i quines actuacions pensa endegar?

És clar, això li demanava a l'agost, però li he de tornar a repetir ara, perquè des de l'agost fins ara no sembla que les coses hagin millorat. Aquesta és la pregunta.

El M. I. Sr. Síndic General:

Respon pel Govern el Sr. ministre. Sr. Goicoechea teniu la paraula.

El M. I. Sr. Josep M. Goicoechea:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. Bartumeu i Sries. En general, tinc molt de gust de contestar la seva pregunta com a continuació de la

resposta que es va fer el dia 30 de juny de l'any passat.

Bàsicament, va ser durant l'any 98 que es van efectuar la majoria d'actuacions importants –visibles, vull dir– sobre aquesta xarxa. Per tant, jo no repetiré el que vam fer abans del 30 de juny de l'any passat, però des d'aleshores fins ara, quant a la instal·lació mateixa hem... nosaltres, en aquest cas no fem sinó que fem fer i controlem que s'hagi fet. Hem vist la millora del sistema de tractament, és a dir de la potabilització de l'aigua, amb la incorporació d'un filtre, i d'un sistema de cloració automàtic i amb sistemes d'alarma per estar atents a qualsevol modificació. Hi queda, bàsicament, un element del pla de millora que vaig esmentar aleshores i que encara no s'ha pogut realitzar, entre altres coses per dificultats administratives, que és la impermeabilització del terreny sota el qual hi ha la captació, a l'anomenat pàrquing Tabola.

Jo diria que això, un cop feta aquesta impermeabilització, que ens consta que ha de poder començar molt aviat, –no arriscaré dates, però no depèn tan sols de la nostra administració–, llavors el pla de millores urgents que es va dir que calia aplicar, estarà completat. També vull dir que des del 28 de juliol d'aquest any, ha estat publicat el Reglament tecnicosanitari sobre la potabilitat de l'aigua, i que com que ja és vigent, totes les prescripcions d'aquest Reglament s'apliquen a aquesta entitat distribuïdora d'aigua, com totes.

També vull dir-li, sobre el que fem nosaltres directament, ara, durant aquest període d'una mica més d'un any, nosaltres hem seguit controlant la potabilitat de l'aigua distribuïda per aquesta xarxa en diversos punts –com sempre– amb una mitja de tres vegades al mes per prendre mostres, i que totes les mostres de la xarxa han demostrat tenir resultats satisfactoris pel que fa a la terbolesa, malgrat els episodis que surten als mitjans de comunicació, quant al contingut de clor, que mai ha sigut per sobre del límit màxim de la recomanació.

I quant a la potabilitat, ja vaig comentar fa més d'un any que quan nosaltres anem a analitzar l'aigua, –que hi anem qualsevol dia, no busquem expressament els dies que l'aigua és transparent– trobem aquests resultats; i una hora després, un dia o una setmana després, la situació real pot canviar, i això pot canviar en qualsevol xarxa.

Aleshores, jo li diria que avui, un cop s'hagi efectuat aquesta impermeabilització del terreny on hi ha la captació, per a nosaltres aquesta xarxa de distribució, aquest complex de distribució d'aigua està en la mateixa situació que la majoria dels altres, i per tant, el que cal és que en els períodes que prescriu el

Reglament que he esmentat, es vagi posant al dia tant aquesta entitat con la resta d'entitats distribuïdores d'aigua.

Moltes Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Bartumeu vol replicar?

Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, una repregunta. És clar Sr. ministre, si ho controlem tres vegades al més, i efectivament com vostè diu i segur que té raó, doncs, la terbolesa pot aparèixer en un moment fora d'aquests episodis de control, jo crec que tenim un problema. Tenim un problema que a més a més, aquest sí, que està a la Batllia, i pel que hem pogut llegir hi ha autes de processament.

A mi el que m'han dit els afectats, i aquesta és la repregunta: és que el 22 de març del 99, per tant, abans que hi hagués el Reglament, es van adreçar a vostè, al ministre de Sanitat, a través del seu advocat, i li van fer arribar unes mostres, i li van sol·licitar que s'analitzessin, i es trametés el resultat de les mostres al batlle instructor de la causa penal, que ara sembla que està evolucionant. I la meva pregunta és que els afectats es queixen que no han rebut resposta per part de vostè, però aquesta aigua que es va portar al Ministeri es va analitzar?

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre teniu la paraula.

El M. I. Sr. Josep M. Goicoechea:

Puc dir-li que vaig donar les instruccions oportunes perquè es fes el que calia fer, i també, dir-li que quan aquesta aigua va arribar a sobre de la meua taula, era una aigua transparent, naturalment, amb un petit pòsit, segurament, ferruginós que hi havia en les ampolles. Ara mateix ignoro l'estat d'avaluació. Suposo que aquestes anàlisis poden estar fetes i refetes, i enviades a qui correspongui, però no li puc ser més precís. Ho sento.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra repregunta?

Bé, doncs llavors...

Sí Sr. Bartumeu, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Únicament que agrairia al ministre que verifiqués si s'han fet, i si ens les pot comunicar. Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, doncs, passem a la pregunta següent que és la número 21 de l'annex.

Pregunta amb resposta oral del Govern, presentada pel M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany, conseller general, per escrit de data 5 d'agost de 1999, relativa als acords de la STA amb l'operador telefònic IRIDIUM, registre número 939-A.

Sr. Bartumeu teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

La pregunta obeeix a una preocupació, jo diria de conseller lector de premsa econòmica, i no d'una altra cosa.

Era la coincidència, pràcticament, en el temps entre una sèrie d'articles que apareixien a la premsa econòmica francesa, i una mena de promoció comercial que havia llençat l'STA en relació a aquest operador IRIDIUM, i a contractar abonaments a Andorra d'aquest sistema de comunicació telefònica via satèl·lit.

La preocupació al veure que això entrava en fallida, era que l'STA no hagués anat més enllà d'un acord comercial, i que tingués alguna participació econòmica en aquesta empresa que entrava en fallida.

És aquesta la pregunta.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, respon pel Govern el Sr. ministre d'Economia.

Sr. Casadevall teniu la paraula.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

Gràcies Sr. síndic.

La primera pregunta la respondrem en dos blocs:

La resposta A que és el tipus d'acord. L'acord que STA ha signat amb IRIDIUM és un acord recíproc d'itinerància GSM –s'en diu *roaming*.

Aquest Acord té com objectiu donar servei telefònic als clients de l'STA –MOBILAND– dins la zona de cobertura IRIDIUM i viceversa. Això és possible

mitjançant un contracte uniforme, acord tipus AA12. De manera general es signa i s'utilitza aquest Acord AA12, entre tots els operadors internacionals operatius sobre el sistema de telefonia mòbil GSM.

IRIDIUM fa part dels operadors mòbils per satèl·lit amb una zona de cobertura mundial. A efectes tècnics i comercials es comporta i es considera com un altre país amb un pla de numeració i prefix propis.

Ara per ara, l'STA ha contractat acords de *roaming* amb més de vuitanta operadors mundials de GSM, i continuarà fent-ho amb altres operadors els pròxims anys.

Apartat B de la resposta: contingut de l'Acord AA12. L'Acord AA12 inclou facturació i preu del servei GSM, responsabilitats i obligacions de les parts, transferència d'informació, suspensió de serveis, qualitat de serveis, etc., i altres clàusules contractuals considerades com normals dins del mercat internacional com: llei aplicable, arbitratge i altres.

D'altra part i de manera addicional l'Acord signat entre els dos operadors inclou una clàusula de dissolució en cas de fallida d'una de les parts amb efectes immediats que permet a l'STA deslligar-se de les seves obligacions contractuals, és a dir, la cessació de la utilització dels serveis IRIDIUM.

Aquesta és la resposta a la primera pregunta.

I pel que respecta a la segona pregunta, la resposta és: no.

El M. I. Sr. Síndic General:

Ha acabat Sr. ministre? Sí?

Sr. Bartumeu, cap repregunta al respecte?

Bé, doncs, passem al llistat de preguntes, a la pregunta que figura en el número 1 que és:

Pregunta amb resposta oral del Govern, presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999, registre número 713-A

Sr. Mateu teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, nosaltres tenim entrades 19 preguntes que, de fet, són 66. Aquestes 19, són els 19 blocs en què s'agrupen les 66 preguntes i li demanaré al Sr. síndic que quan vagi fent les preguntes que en cas, per algunes, de poder retirar-les, si fos possible, i

demanar, pel cas de les retirades, resposta per escrit del Govern.

El M. I. Sr. Síndic General:

Si hi ha acord per part del Ple, no hi ha problema.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, la primera pregunta diu així: "És correcte parlar de fusió quan les societats distribuïdores es mantenen i FEDA desapareix?"

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, Sr. ministre teniu la paraula.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

A nivell tècnic l'operació proposada és una aportació parcial d'actius o de branca d'activitat, tal com es defineix en altres països, ja que la nova societat es crea, bàsicament, en aportacions no dineràries per part dels tres socis.

Aquestes operacions són assimilables a les fusions tant en la seva regulació comptable com jurídica i legal. A nivell pràctic operacions similars a la proposada, i que es porten a terme habitualment en altres països es presenten com fusions.

El Govern aporta tots els actius elèctrics de FEDA, amb el qual aquesta entitat parapública no té, després de la fusió, cap raó de continuar existint. Tan sols li quedarà retornar el romanent de préstec concedit l'any 1988 per un import actual de 708 milions, així com l'excedent de tresoreria. En canvi, les dues altres mútues aporten part dels seus actius amb el qual poden, perfectament, continuar existint amb activitats diverses, salvat de la distribució elèctrica, tal com preveu l'acord dotzè del protocol de fusió.

Per tant, entenem que és correcte parlar de fusió, que no és correcte dir que les societats es mantenen com a distribuïdores, i que és lògic que FEDA desaparegui.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Mateu volem replicar? No?

Passem, doncs, a la pregunta següent:

És presentada, també, pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, registrada amb el número 714-A

Fou publicada en el Butlletí número 22/1999, del 14 de juny.

Exposa la pregunta el Sr. Vicenç Mateu.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

La pregunta diu així: "És coherent que l'Estat a l'any 1988 rescati la concessió de FHASA, constitueixi la societat FEDA, la faci viable i després la posi parcialment en mans privades?"

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre teniu la paraula.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

La proposta de fusió respon al mateix objectiu que en el seu dia es perseguí rescatant la concessió de FHASA, millorar i homogeneïtzar la qualitat del servei al mínim cost possible.

Per cert, l'any 1988 l'Estat constituí FEDA com a ens de dret públic, i no com a societat tal com es formula en la pregunta.

Al 1988 la compra de FHASA era la millor opció per assolir aquests objectius. Ara, hem cregut que la millor opció era la creació d'una societat pública FEDA SA, tal com hem manifestat en diferents ocasions, tant el Consell General als anys 1972 i 1988, com diversos governs i consells d'administració de FEDA, posteriorment a aquesta data, concretament l'any 1990.

En realitat l'Estat continua controlant el mateix que controlava fins ara, i, a més, controla els mercats de Sant Julià, la Massana i Ordino.

La política del Govern és coherent en aquest aspecte, ja que, poc a poc, i per sistemes diferents està assumint un control d'un sector tan important per a Andorra com el sector elèctric.

El Govern entén que amb aquesta fusió, activitats actualment privades passen majoritàriament en mans públiques, i no com diu la pregunta que FEDA es posi parcialment en mans privades.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Mateu volem replicar?

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

No.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem, doncs, a la tercera pregunta de l'annex:

Presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, registrada amb el número 715-A

Fou publicada en el Butlletí número 22/1999, del 14 de juny.

Exposa la pregunta, també, el Sr. Vicenç Mateu.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, aquesta pregunta té quatre subpreguntes, les formularé totes seguides, diu: "Per quins motius el Govern, mitjançant el projecte de FEDA SA aporta a la nova societat la importació i producció d'energia elèctrica i no tan sols la distribució? Quina compensació obté l'Estat en contrapartida de la cessió a la nova societat anònima amb capital privat de les activitats de producció i importació d'energia elèctrica? Es té en compte en la valoració de les societats distribuïdores el fet que no tenen experiència en la producció i importació d'energia elèctrica? A què respon la diferència de valoració de les aportacions dels socis i el capital social de la nova societat que serà considerada com a prima de missió?"

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, Sr. ministre d'Economia teniu la paraula.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

Quant a la resposta a la pregunta 715-A-1, la resposta és pels motius següents:

En el cas d'Andorra, degut a la nostra dimensió, la producció i la importació són activitats dependents de la distribució i no al revés.

La rendibilitat d'aquestes activitats és major si la producció és consumida i gestionada directament per l'empresa distribuïdora, i si la importació també es gestiona per l'empresa que gaudeix d'una clientela sobre la que pot influir pel que fa als hàbits de consum.

La viabilitat a llarg terme d'una empresa pública de producció i transport amb un únic client: la distribuïdora, podria ser qüestionada sobretot en un entorn que anirà tendint cap a la lliure elecció del subministrador.

Les economies d'escala, pel fet de tenir una sola estructura són decisives, perquè la integració vertical de les tres activitats dona un major valor afegit a la nova empresa. A *contrari sensu*, la segregació d'activitats conduiria a empreses menys eficaces, cosa que no convé al país.

A la pregunta 715-A-2 la resposta és:

La nova societat FEDA SA és una societat pública, d'acord amb el que preveu l'article 4.1 de la vigent Llei general de les finances públiques. No és, exacte, doncs, dir que és una societat anònima amb capital privat.

Com a societat pública és un ens instrumental de l'Administració, i servirà a les seves finalitats de la mateixa manera que fins ara ho ha vingut fent l'entitat parapública FEDA.

Anant al fons de la qüestió entenem que no es pot parlar de compensació en els termes que vostès ho plantegen, ja que és una visió parcial i interessada del problema.

La nova societat tindrà un valor més elevat que FEDA. Tindrà, també, un mercat més ampli i tindrà, també, en bona lògica, més beneficis, els quals seran repartits proporcionalment a la seva participació social entre el Govern i els socis privats. Aquesta és la compensació que opera a favor dels uns i dels altres en funció de les seves respectives aportacions.

En definitiva, el Govern podrà participar en la distribució de les parròquies de Sant Julià, la Massana i Ordino havent recuperat els drets històrics de les respectives distribuïdores, i la major dimensió de l'empresa resultant, permetrà potenciar la xarxa de transport i desenvolupar les fonts pròpies de producció de manera més rendible.

La compensació, en definitiva, consisteix en el 84,1 de les activitats de distribució a les parròquies de la Massana, d'Ordino i de Sant Julià. En el cas hipotètic que la fusió s'hagués estudiat tenint, únicament, en compte els recursos generats per la distribució, el percentatge del Govern en la futura societat hauria estat molt inferior al proposat, i en contrapartida els percentatges de les empreses distribuïdores superiors als actuals.

La resposta a la pregunta 715-A-3:

Els criteris de valoració s'han basat en les expectatives de rendiment de cada negoci.

L'experiència no és cap criteri de valoració. La seva existència o no, en el cas de les mútues, pel que fa a la producció i a la importació no té cap transcendència en el valor de la futura empresa, ja que aquesta experiència ja la té FEDA, que és l'empresa dominant.

I pel que fa a la 715-A-4, la resposta és la següent:

En el moment de finalitzar els estudis de valoració a finals de l'any 1988, no es podia saber quins serien els balanços de tancament a 31 de desembre, que són definitius i tancats un cop realitzades les auditories, és a dir, ben entrat l'any 1999. Per aquest motiu, es va decidir com a capital fundacional de la nova societat un import totalment arbitrari de 5.000 milions de pessetes –exactament 30 milions d'euros–, deixant que la diferència entre els fons propis definitius de FEDA SA –determinats segons auditories– i aquest import de capital fundacional es registressin comptablement com una prima de missió capitalitzable.

La prima de missió és la diferència entre els actius comptables aportats, que no tenen res a veure amb els valors de rendiment, i, per tant, amb els percentatges de participació i el capital fundacional.

En el cas present, el valor comptable dels actius aportats en data 31 de desembre de 1988 és aproximadament de 8.000 milions de pessetes, i ja que es va fixar el capital social en 5.000 milions, la prima de missió serà d'uns 3.000 milions de pessetes.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Mateu vol replicar...? Sí, alguna repregunta...?

Sí, perdoneu, Sr. Enric Tarrado teniu la paraula per formular una repregunta.

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Sí, voldria que em fes un aclariment el Sr. ministre quan parla d'un mercat més ampli a conseqüència de la fusió, voldria saber si tindrem nous clients o no tindrem nous clients a causa de la fusió, perquè tinc entès que FEDA distribueix al detall, a les parròquies que ja distribueix, i al major, també, distribueix a les altres parròquies; aleshores, quan parla de mercat més ampli que ens expliqui quin és l'altre mercat, o si hi haurà una altra parròquia annexada a Andorra.

(Se sent riure)

No sé, que m'ho expliqui. No és per polemitzar perquè la Llei ja està passada, però que m'expliqui el mercat més ampli, vull dir...

És tot.

El M. I. Sr. Síndic General:

Respon pel Govern el Sr. ministre d'Economia.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

Sí.

Avui FEDA té dos mercats... o tres: el de producció i el d'importació, i, a partir d'aquí, distribueix a clients propis a la majoria de les parròquies, a excepció de tres, a Ordino, la Massana i a Sant Julià i, també, al Pas de la Casa i una petita part d'Encamp. Per tant, avui, FEDA, no té el mercat de distribució ni a Ordino, ni a la Massana, ni a Sant Julià.

A partir de la llei de FEDA SA, FEDA –l'actual FEDA– tindrà en distribució tres parròquies que fins ara no hi eren.

Això és el que volia dir.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, si voleu continuar per formular una repregunta?

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Sí, és que no ho acabo d'entendre...

Jo entenc que avui en dia FEDA té la distribució total, sigui al major, o sigui la distribució al detall. Jo no sé quina ampliació de consum de llum tindrà el país perquè hi hagi aquesta fusió. El consum del país serà el mateix o no serà el mateix?

Això és el que vull saber jo, potser és que vaig equivocat, jo, i no ho entenc, vull dir...

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí... si us plau, respon pel Govern el Sr. ministre d'Economia.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

Li explicaré d'una altra manera.

Avui FEDA té el marge de majorista a tot el país, i el marge de minorista –de distribuïdor– només el té en algunes parròquies, demà tindrà el marge de minorista a tres parròquies més.

No sé si així contesto...

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, Sr. Jordi Torres, voleu formular una repregunta?

Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Gràcies Sr. síndic.

Sí, Sr. Casadevall ho ha explicat dos vegades, i no ho hem entès.

Jo volia demanar-li una cosa: si és que FEDA no podia distribuir, si hagués volgut, a les parròquies de

Sant Julià, la Massana i Ordino sense necessitat de fusió?

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre d'Economia, sí, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

Si em permeten hi ha una pregunta que la fa IDN, la mateixa... que ve més tard, vull dir!

(Se sent riure)

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

Si es que no se la salten...

El M. I. Sr. Síndic General:

Molt bé, doncs, Sr. Vicenç Mateu que es respecte a aquesta pregunta, o passem a la següent...?

Doncs passem a la pregunta número 4:

Presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, registrada amb el número 716-A

Fou publicada en el Butlletí número 22/1999, del 14 de juny.

Exposa la pregunta el Sr. Mateu.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Jo demanaria que aquesta fos contestada per escrit.

El M. I. Sr. Síndic General:

D'acord. No hi ha cap inconvenient?

Doncs, aquesta pregunta serà contestada per escrit.

(se senten veus)

Sí, la pregunta entera, era en dos subapartats.

Passem a la pregunta número 5:

Presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, registrada amb el número 717-A

Fou publicada en el Butlletí número 22/1999, del 14 de juny.

Exposa la pregunta el Sr. Vicenç Mateu.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

En el cas que SERCENSA i Mútua Elèctrica la Molina no entrin a formar part de la nova societat, com valora el Govern que no es doni un servei homogeni en tot el territori?

En cas que SERCENSA no participi en el nou projecte, el Govern té previst que FEDA SA distribueixi energia elèctrica al Pas de la Casa?

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre d'Economia teniu la paraula.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

El Govern vetlla i vetllarà perquè es doni un bon servei a tothom.

La fusió d'empreses és una eina molt eficaç que permet realitzar aquesta tasca de manera ràpida i econòmica, ja que la integració de Mútua Elèctrica de Sant Julià i de Nord Andorra SA, permet estendre el control del Govern a una zona de territori de superfície pràcticament similar a la que controla actualment FEDA.

El Govern té previst en un futur pròxim presentar la Llei del sector elèctric que legislarà totes les activitats relacionades amb la producció, importació, exportació i distribució d'energia elèctrica, llei a la qual totes les entitats, tant FEDA SA com les empreses distribuïdores, hauran de subjectar-se.

Aquesta Llei i el seu desplegament reglamentari fixaran les condicions que totes les empreses hauran de seguir per tal que, entre altres, es doni un servei homogeni en tot el territori.

I a la 717-A-2 la resposta és: no té cap sentit econòmic ni polític que el Govern, com a titular del servei públic, vulgui duplicar infraestructures amb el cost i molèsties que aquest fet comportaria pels ciutadans.

El M. I. Sr. Síndic General:

Ha acabat les respostes?

Vol replicar Sr. Mateu? Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

A veure, jo, només vull dir que no entenc l'argument del Govern, perquè amb aquesta mateixa argumentació no calia fer tot el projecte que s'ha

fet... És a dir, si el que vostès pretenen és l'homogeneïtzació del servei, doncs, o ho fan amb tots les mútues que hi ha, o no ho fan amb cap. No veig perquè... és a dir, els mateixos arguments que vostès fan servir per dir que havien de fer el que han fet, doncs, els podrien utilitzar per anar més enllà i englobar, també, aquestes altres mútues. Si no ho fan, doncs, tampoc em serveix l'argument que em dona.

Bé, gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre vol contestar? Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

A l'inici de 1998 FEDA, es va posar en contacte amb totes les empreses del sector per tal de proposar-los-hi la possibilitat d'estudiar la viabilitat d'una fusió.

És cert que SERCENSA i la Unió Elèctrica d'Encamp varen declinar aquesta oferta. No obstant, tant el protocol de fusió com la llei preveuen un termini de tres anys durant els quals SERCENSA i Unió Elèctrica d'Encamp es poden incorporar a FEDA, ja que el Govern està convençut que la millor solució per tal d'oferir un servei homogeni en tot el territori consisteix, precisament, en una integració de totes les empreses que operen en el sector. Si SERCENSA i La Molina no s'integren és segur que trobarem les fórmules adients perquè tothom tingui un bon servei.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, Sr. Dallerès, voleu formular una repregunta? Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

És respecte al fet de les molèsties, que no ho he entès. El fet que hi hagi dues distribuïdores, causa molèsties?

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí... perdó... ha acabat de formular la pregunta?

Respon pel Govern el Sr. ministre.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

El que volíem dir és que si demà FEDA hagués d'anar a distribuir al Pas de la Casa –que és el que es deia–, a Ordino, a la Massana i a Sant Julià,

evidentment, que hauríem de fer un procés de duplicar línies, hauríem de fer obres, per tant, hi hauria cost i molèsties pels ciutadans, perquè s'han de posar pilones, s'han d'obrir rases... Això volíem dir.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra pregunta?

Sí, Sr. Vicenç Alay, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

S'ha comentat que s'havien posat en contacte amb SERCENSA i amb la Mútua Elèctrica de La Molina, no els hi havia interessat, i el Sr. ministre –si no ho he entès malament–, em sembla que ha dit que amb la nova llei que hi hagi, que reguli el sector, potser que aquesta gent pugui variar la seva posició. Clar, jo no sé com interpretar-ho.

Em pregunto si la nova Llei hagués aplicat a les noves companyies que s'han fusionat, si també, hagués canviat la situació i s'hagués produït una fusió d'un altre tipus?

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre teniu la paraula.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

Jo, potser m'he explicat malament; jo no volia dir això.

Nosaltres vam proposar a totes les mútues d'integrar-se. Dos mútues van dir que de moment no. Nosaltres el que diguem és que la Llei permet donar un temps de tres anys perquè s'hi puguin integrar amb les mateixes condicions que les actuals, que avui entren, i diguem, només, que el temps... la llei, evidentment, que la farem igual, la llei de distribució i producció que fixarà les normes tècniques que s'hauran d'aplicar, però nosaltres... –no deia, jo, que com a conseqüència de la llei vindran. El que deia jo és que pensem que vindran perquè és la manera més econòmica i més àgil de portar tot el sector elèctric.

Era una suposició que feia.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, Sr. Narcís Casal, teniu la paraula per formular una repregunta.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. ministre, si l'he entès bé, FEDA SA no podrà posar els peus al Pas de la Casa mai, si SERCENSA s'adapta a la legislació que vol aplicar el Govern. És això? És correcte?

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre teniu la paraula.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

Ho he entès bé, sí. Tal com està avui és així.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

Bé, suposo...! Perdoni...

El M. I. Sr. Síndic General:

Teniu la paraula Sr. Narcís Casal.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

No és que digui que canviaran la llei, i jo suposo que el que no faran els poders públics és canviar la llei per afavorir FEDA SA... Clar! Això sí que seria inconstitucional.

Aleshores, jo, el que dic: el Govern farà un reglament que serà objectiu i apliquem-lo a tothom.

Si SERCENSA compleix aquest reglament hi haurà una part del territori andorrà, concretament el del Pas de la Casa, on FEDA SA no podrà posar-hi mai els peus. Això és així... ho he entès bé?

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre?

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Sí, jo voldria precisar que bé... afirmar que, mai, no es farà una cosa, és ben difícil de dir! Potser la mateixa SERCENSA, algun dia demanarà d'incorporar-se encara més tard, és del tot possible.

Es poden imaginar moltes hipòtesis, les que siguin.

El que sí que també s'ha de dir, és que la unificació de distribució permet que els usuaris de la distribuïdora incorporada a FEDA SA, tinguin unes possibilitats de servei diferents de les que tenen ara les mútues actuals, totes elles. Això, els tècnics ens ho explicarien millor, però hi ha unes possibilitats de

sistemes de tecnologia moderna que es fan des de les centrals –a fora d'Andorra, també– que sembla ser que no és tan fàcil de fer si les distribuïdores estan separades o que no es poden fer des de la distribució. Això ja no li puc concretar més, però és una cosa que està explicat en un altre lloc, i em sembla que és important. Bé, això no vol dir que sigui un servei fonamental. El servei fonamental que és l'elèctric, es farà sempre segons els criteris de la llei que serà una llei que passarà per aquesta Cambra, i vostès comprovaran que no està feta amb ànim de perjudicar, ni de beneficiar a ningú, com ha de ser una llei, perquè altrament no tindria gaire vida, em sembla a mi, amb el sistema institucional que tenim estructurat a Andorra.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Narcís Casal teniu la paraula per formular una pregunta.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

A mi el que em sembla, senyories, és que per tal de poder fer aquesta fusió amb Nord Andorrà i amb la Mútua han hagut de crear una teoria, que és la teoria que aquestes companyies tenen l'exclusivitat, perquè sense aquesta teoria no es podria muntar, teòricament, aquesta fusió.

Com que heu muntat la teoria de l'exclusivitat, s'han trobat que es queda una part del territori que, també, per inferència, també, té exclusivitat.

El resultat final és que aquesta nova companyia que serà FEDA SA, no podrà operar en part en el territori andorrà. Jo penso que, personalment... en fi ... em sembla a mi que no és la manera de procedir dels poders públics d'un país.

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau, el Govern vol respondre?

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Sí, gràcies.

Jo voldria dir una cosa: sobre qualsevol mena de projecte de futur es pot fer el 70%, el 80 el 99 o res. De moment no s'havia fet res.

El futur del que pugui ser SERCENSA o La Molina d'Encamp dependrà, sobretot, de SERCENSA i de La Molina d'Encamp, i de la seva pròpia conveniència. I si un dia un Consell General i un Govern pensen que s'ha d'unificar forçosament tot, també li queden recursos per fer-ho. Nosaltres no els

volem utilitzar de cap manera aquests recursos. Pensem que SERCENSA ha fet un servei imprescindible en un moment difícil al Pas de la Casa quan no hi havia servei i, per tant, es va fer una funció com van fer les mútues als anys 1914 i 1920 a Sant Julià i a la Massana. El que és paradoxal és que al Pas de la Casa que es va crear molt més tard, això arribés als anys 1960–1970, però és així. Sort n'hi va haver que es fes aquesta societat, perquè sinó el Pas de la Casa ja havia patit prou la situació que coneixem. Tota la gent tenia dipòsits de gasolina, i era un polvorí perquè tothom es feia la llum.

Per tant, el mateix respecte hem tingut en la manera de tractar el tema de les mútues de Sant Julià, de la Massana i d'Ordino, i el mateix hem de tenir pel cas de la Mútua, sobretot, de SERCENSA al Pas de la Casa i, també, de La Molina, en el seu cas.

Em sembla que no cal buscar-hi més complicacions a aquest tema. S'aconsegueix una unificació fins al 84% de l'Estat, que serà propietari de la distribució del país, i crec que és una millora substancial.

I no ens hem inventat una teoria de les exclusives... no ens l'hem inventat. Vostè sap –que és advocat com jo– que Andorra també compta, a part de la Constitució... –vostè és advocat, jo no, ara jo no en sóc... a part de la Constitució que ho diu, i la Constitució parla dels usos i costums, l'ús de més de 70 anys de qualsevol exclusiva com aquesta, difícilment es podria discutir avui dia. Ara, sempre es pot dir, que FEDA pot anar a posar línies a La Massana, a Ordino i a Sant Julià... i tant que ho podia fer. Qui ho ha plantejat abans de nosaltres? A ningú se li havia acudit de fer això. Al contrari! Tots els documents que tenim aquí demostren que la línia que es portava des del Govern i des de la pròpia FEDA, després de la compra de FHASA, amb tots els Governos, era d'anar com una societat d'economia mixta que integrés les mútues, etc.. És el que ara estem fent, res més.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Narcís Casal una última repregunta.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

Moltes gràcies Sr. síndic per la seva benevolència.

Jo, simplement, discrepo, respectuosament d'aquesta teoria que diu vostè que hi havia una exclusivitat, que està establerta pels usos i costums.

Jo penso que és una cosa que vostès l'han necessitat per construir, teòricament, i per explicar el seu projecte de fusió. El més pràctic, el més honest, i el més respectuós pel poble d'Andorra hagués estat, simplement, eludir qualsevol teoria de l'exclusivitat, i

intentar que FEDA o la futura FEDA SA, totalment amb capital estatal, pogués distribuir, produir i importar en tot el territori andorrà.

És la meva opinió.

El M. I. Sr. Síndic General:

Vol respondre el Govern?

Sr. ministre d'Economia teniu la paraula.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

Sí. Només volia dir que aquesta pregunta que feia el Sr. Narcís Casal fa un moment, també està a la llista, per tant vindrà d'aquí a una estona.

(Se senten veus)

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Josep Dallerès una repregunta?

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Sí. És respecte a la primera part del Sr. Marc Forné.

M'ha agradat l'explicació que ha fet sobre la fusió de les mútues, i l'ha repetit dues vegades, a demés. Quasi m'ha convençut i quasi m'ha fet dubtar, a veure si no ens vam equivocar el dia que no vam donar suport a la Proposició presentada per Iniciativa Democràtica Nacional, perquè vostès han anat molt més lluny. Només ens han donat explicació sobre la fusió de les mútues, però el que fan és una fusió d'una cosa que no tenien les mútues, i si ho tenien no ho utilitzaven, i que era la importació i la producció. I, aquí, trobo que s'ha anat una miqueta més lluny, i dins de l'explicació que ens ha donat, únicament ha justificat la fusió de les mútues, que al límit ho puc entendre. No dic que no. Em costa més d'entendre la segona part, és a dir, una cosa que ja tenia el Govern, que tenia al 100% que aquesta es repartís... és aquesta la que no acabo d'entendre.

El M. I. Sr. Síndic General:

Vol contestar, Sr. ministre d'Economia? Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

Jo, només voldria dir que a la sèrie de preguntes que ha fet IDN, per mi, que tot això que surt ara, ja hi és, per tant, jo demanaria que seguim l'ordre...

(se sent riure)

... i si al final en queda... Ho dic, perquè és que totes aquestes preguntes que em fan entremig, IDN ja les ha posat, i, per tant, les tornarem a repetir.

A mi m'és igual, però...

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, si no hi ha cap més repregunta passarem a la següent que és la número 6.

Presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, registrada amb el número 718-A

Fou publicada en el butlletí número 22/1999, del 14 de juny. Exposa la pregunta el Sr. Vicenç Mateu.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Tornant, pràcticament, amb el debat que teníem ara, la pregunta diu: "Perquè FEDA no ha distribuït mai energia elèctrica a les parròquies d'Ordino i de la Massana, tot i que en certs moments no era l'adequat?".

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre teniu la paraula.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

Primerament, perquè tal com s'ha dit en la pregunta anterior –que em sembla que ens l'hem saltat–...

(se sent riure)

... no té cap sentit econòmic ni polític que el Govern, com a titular del servei públic, vulgui duplicar infraestructures amb el cost i les molèsties que comporten pel ciutadà.

Segonament, perquè considerem que mentre el Consell General no legisli al respecte, la normativa que regeix la distribució elèctrica és el Reglament provisional elaborat l'any 1975 per les delegacions permanents. Aquest text atorga a cada empresa una zona de distribució pròpia, especificant que en cas de dubte, les extensions a la xarxa seran fetes des de la distribuïdora que ho pugui fer, amb millors condicions de cost.

Finalment, perquè les conclusions de tots els estudis encomanats pels diferents governs en els últims anys, apunten a la solució d'integració del sector com la millor opció. El projecte de creació de FEDA SA, respon a aquesta opció.

En qualsevol cas, s'ha de tenir en compte que els suposats problemes de distribució a què fan referència es donaven molt abans que aquest Govern iniciés la seva etapa, i s'ha de reconèixer que aquest Govern és el primer que ha proposat una solució eficaç i ràpida al problema.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Mateu, vol replicar?

Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

A part de deixar per a la opinió allò de les solucions ràpides i eficaces... la meua repregunta és : no creuen vostès que en lloc de muntar aquesta espècie de mecano en què cada vegada s'hi haurà d'afegir noves peces, el lògic hauria estat legislar en primer lloc el sector elèctric, i a partir d'aquí, doncs, ja haguessin vist de quina manera es podia ordenar el sector, i no fer-ho a la inversa com vostès pensen fer?

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre... Sr. cap de Govern vol respondre?

Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Bé, el que creiem ho hem transcrit en una llei que està aprovada amb el que estem contestant ara, aquí. El que podria ser una altra cosa no ho sabrà mai ningú. Quin resultat hagués tingut en el temps, sobretot, perquè legislar és una cosa, i aplicar també n'és una altra. També hi ha un reglament de distribució que serveix i que es compleix, i des de la compra de FHASA per part del Govern es va notar la diferència, ja que FEDA va començar a funcionar amb criteris molt moderns i de bona inversió. Es va notar molt la diferència de serveis en alguns llocs. Per tant, a partir de llavors hi havia d'haver... d'alguna manera s'havia de reaccionar, i aquesta és la nostra opció, la que nosaltres hem cregut, i que a més a més ho creu la pròpia FEDA, la gent de FEDA, no els polítics, sinó la gent de FEDA que són els que fa deu anys que la coneixen, i molts d'ells més de deu anys, perquè hi eren abans, i a partir d'aquí, és aquesta la que hem optat, i ens fa l'efecte que és defensable, com es defensable la seva opció, però és allò de dir: i per què no ho han fet d'aquella manera?... Doncs, no. Ho hem fet d'aquesta perquè ens ha semblat que era la bona, i els resultats ho

diran si era la bona o no. De fet, una cosa és segur, els resultats ja ho són de bons... ho seran, segur! Perquè la manera de fer-ho ha estat molt més ràpida que qualsevol altra fórmula, com la hipotètica d'anar a distribuir electricitat a altres parròquies en què ja hi havia una distribuïdora. Les molèsties que dèiem abans són aquestes: fer una doble línia. I vull fer un incís per dir que en els llocs on hi ha més d'una companyia distribuïdora, teòricament –amb ús de la diversitat que obliga la Unió Europea– en els barris no hi ha més d'una companyia, es quartegen els barris, i la gent en ciutats grans. La gent va a una sola companyia perquè en aquell carrer només hi ha una companyia. Seria difícil d'imaginar que a Ordino, a la Massana o a Sant Julià hi hagués d'haver, per un costat les línies de FEDA, i per l'altre les línies de la Mútua... Em fa l'efecte que ningú de vostès ho faria, si estès al Govern.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, perdó, havia demanat la paraula el Sr. Josep Dallerès.

Si voleu formular una repregunta?

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. cap de Govern, llavors, entenc que han canviat l'opció, perquè la que ens va anunciar el dia del debat d'investidura no era aquesta, era, justament, començar a legislar sobre el tema de la distribució elèctrica abans de passar a res més. Jo només demano si ha canviat d'opció.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. cap de Govern vol respondre?

Perdó, Sr. ministre de la presidència, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

A veure, situem el rera fons de la qüestió i el que s'insinua amb les preguntes.

El que s'està dient és: si el fet d'haver legislat abans ha canviat el valor de les companyies? Aquest és, des del meu punt de vista, el rera fons de la pregunta, o el que entenc que és el rera fons de la pregunta. La resposta ha estat donada, entenc, en el moment del debat sobre la Llei de creació de FEDA SA. Les companyies s'han valorat amb uns criteris de qualitat. Els criteris de qualitat són els que han portat FEDA a la valoració, i dins d'aquests criteris, en la valoració de les empreses hi havia previst tot el

pla d'inversions. Per tant, el fet d'haver legislat prèviament, introduint uns criteris de qualitat que avui en dia FEDA ja supera abastament els llindars que s'haguessin pogut establir, no afectaria el valor de les empreses que concorren la fusió, doncs, per tant, ens trobaríem d'aquí a dos anys, si optéssim per la integració, amb unes participacions semblants.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna repregunta? Sr. Vicenç Mateu teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Miri, Sr. cap de Govern, vostè diu que el que ocasiona molèsties és que hi hagin dos companyies. Jo crec que les molèsties les tenen els ciutadans, i el que ocasiona molèstia real és que no funcioni bé el servei de distribució... I si no funciona bé el servei de distribució i, em sembla que, en algunes parròquies és obvi, i és, gairebé, un eufemisme, doncs, dir que no funcionava gairebé el servei de distribució... A mi em sembla que els serveis públics, doncs, tenen l'obligació de fer que funcioni bé, i una manera de fer-ho –i des d'una perspectiva lliberal, vostès, potser, ho haurien de veure bé– és legislar sobre el sector, perquè sense intervenir, només legislar, doncs, les mateixes companyies que ja hi són, doncs, facin el que calgui per ajustar-se.

Evidentment, hi ha plantejaments diferents, vostès opten pel seu.

El M. I. Sr. Síndic General:

Respon pel Govern. Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

El que passa és que el que diu vostè, no permet les economies d'escala que es fan amb aquest sistema, i no permet tampoc l'ampliació del servei que es donarà a tots els usuaris del país, no solament als antics clients de FHSA i, per tant, de FEDA, sinó de tot el país.

Llavors, la manera real d'arribar a tothom amb el mateix servei, com ens obliga la Llei i la Constitució, és millor aquesta enlloc de legislar, obligar i intentar coses que potser, en algun cas, serien impossibles. Perquè una cosa és la productora i la importadora, i una altra és la distribuïdora. La connexió entre una cosa i una altra exclou –de moment– una sèrie de

serveis moderns que es poden donar des d'una central, i que no es poden donar des d'un transformador.

El M. I. Sr. Síndic General:

És per una repregunta?

Sí, Sr. Vicenç Mateu teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Bé, només molt breument, el tema de l'economia d'escala que ja sé que torna a sortir, a demés, però l'economia d'escala és només per la distribució, no és per la producció i la importació... producció i importació –com deia abans el Sr. Tarrado– doncs, és exactament el mateix, no hi ha cap economia d'escala amb producció i importació.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Respon pel Govern el Sr. ministre d'Economia.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

Hi ha economies d'escala quan s'ajunten els tres conceptes: producció, importació i distribució. Avui, sabem que FEDA fa aquests tres, avui, doncs, hi ha productes des del punt de vista informàtic, comptable, administratiu i comercial que s'utilitzen pels tres productes... per a les tres branques, i després tota una sèrie de programes informàtics que FEDA, ara, posarà en funcionament, que només es poden donar a la distribució, al final, però si es fan des de la producció i de la importació, des de la central, és a dir que les distribuïdores soles no ho poden donar. Per tant, tot això unit fa que el servei arriba, en iguals condicions, a tot arreu, on arriba des de la distribuïdora, diguéssim, central.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra repregunta?

Sí, Sr. Josep Dallerès, l'únic que us demanaria és de no apartar-vos de la pregunta inicial.

Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Sí, Sr. síndic.

És que ara, m'ha xocat, no tenia intenció de tornar a prendre la paraula.

És el que acaba de dir, ara, el Sr. Casadevall, perquè llavors, sí, que em preocupa, perquè les dues

distribuïdores que queden a fora no podran distribuir –segons el que acaba de dir– amb les mateixes condicions que les demés... És el que ha dit!... I aquí, sí que, llavors, vulnerem el que diu de la igualtat per a tothom.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre, vol contestar?

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

Doncs, té part de raó, perquè des de la central –com a distribuïdora– es pot donar un servei que consisteix en connectar, des de la central, aparells a les cases dels particulars en hores de nit, i en hores en què l'energia és més econòmica. Això es pot fer des de la central, i no es pot fer des de la distribuïdora. Per tant, tots els clients que estaran en aquesta nova societat podran tenir aquest servei, que difícilment, no vull dir que no, però amb un cost molt superior no podrà fer una distribuïdora de mida petita.

El M. I. Sr. Síndic General:

Cap altra repregunta?

Bé, doncs, passem a la pregunta número 7.

Presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, registrada amb el número 719–A

Fou publicada en el Butlletí número 22/1999, del 14 de juny.

Exposa la pregunta el Sr. Vicenç Mateu.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Dic que aquesta pregunta número 7, per estalviar, doncs, temps i energies, demanaré que ens la contestin per escrit.

El M. I. Sr. Síndic General:

D'acord? La número 7, la 719–A.

Bé, si tothom està d'acord, doncs, aquesta pregunta serà contestada per escrit, i passem, doncs, a la número 8.

Presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, registrada amb el número 720–A

Fou publicada al Butlletí número 22/1999, del 14 de juny.

Exposa la pregunta el Sr. Vicenç Mateu.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Diu: "És compatible el pacte d'accionistes que assegura un repartiment mínim de dividendes amb uns preus als consumidors d'electricitat competitius per al consumidor?"

Quin era el preu mig d'energia elèctrica importada a l'1 de l'1 de l'any 1990, i al 31 del 5 del 1999?

Quin era el preu mig d'energia elèctrica facturat per FEDA l'1 de gener del 1990, i al 31 de maig de 1999?"

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Respon pel Govern el Sr. ministre d'Economia.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

A la primera pregunta: a la 720-A-1.

El que garanteix el protocol de fusió és el repartiment d'un percentatge dels beneficis si se'n obtenen i, en cap cas, d'una quantitat de diners mínima i, això, sols durant els primers dotze anys de gestió.

Pel que fa al preu de venda als consumidors les projeccions econòmicofinanceres de FEDA SA, contempen que l'evolució de les tarifes en els dotze pròxims anys estan clarament per sota de l'evolució probable dels preus al consum.

D'altra banda, les economies d'escala i les sinèrgies de funcionament de FEDA SA, permetran oferir als clients un millor servei a uns preus més competitius que actualment, compatibles amb la política de dividendes prevista.

En qualsevol cas, i per finalitzar, no cal oblidar que els preus al consumidor els continuarà fixant el Govern, com fins ara. En aquest sentit, poden estar tranquils perquè són els preus del consumidor els que condicionen els beneficis, i no al revés.

A la 720-A-2... aquí respondrem a la A-2 i a la A-3 a la vegada.

Aquesta pregunta i la següent, requereix abans de la seva resposta formal, una sèrie d'aclariments. Primerament, els preus d'importació varien en funció de les hores del dia, dels dies de la setmana i de les particularitats de cada dia, en concret. En aquest cas, el primer de gener és un dia festiu, en res comparable amb un 31 de maig que pot ser festiu o no, en funció de l'any. Per tant, comparar els preus ni que sigui

mitjançant dos dies diferents, no aporta cap conclusió ni elevarà el debat.

Segonament, comparar aquests preus entre dos mesos diferents, concretament el de gener i el de maig, tampoc aporta res, ja que gener és un mes d'alt consum per la climatologia –pensem en calefaccions, estacions d'esquí i gran turisme– i de poca producció –escassetat d'aigua– Per tant, de màxima importació amb preus unitaris, en hores punta, elevats. Maig, en canvi, és un mes tranquil a nivell de turistes, i de consum en general, de gran producció per la fosa de la neu i, per tant, d'importació reduïda.

Per tant, comparar preus mitjans de compra i de venda d'electricitat, en aquests dos mesos és irrellevant.

Tercerament, la pregunta és tendenciosa a la data 31 de maig de 1999, que si no correspon a cap altra particularitat del calendari, que la d'estar situada entre el 30 de maig i l'1 de juny, com tampoc és una data irrellevant quant al Projecte de llei de creació de FEDA SA. Sí, que és el dia anterior de l'entrada en vigor de la reducció de tarifes, decretada pel Govern, i és tendenciosa ja que de tots és conegut que la reducció de la compra era anterior a aquesta data, i que, per tant, amb aquesta pregunta potser tan sols es volia posar de manifest, que en aquesta data, en concret, i no l'endemà, existeix un diferencial important entre compra i venda.

Quart. Sembla més oportú, vist l'anterior, comparar dos períodes realment comparables entre ells, i que tenen relació amb l'activitat normal de les empreses, a saber el període de l'any. A tal efecte, proposem els anys 1990 i 1998, que és l'últim exercici en el qual les xifres són totalment exactes i no provisionals com seria el cas del 1999.

Si em permet, en lloc de donar preus de compra i de venda, preferiria citar per raons obvies de confidencialitat comercial els marges bruts obtinguts en aquest període: marge brut mig l'any 1990: 2,30 pessetes per quilovat; marge brut mig l'any 1998: 4,25 pessetes per quilovat.

Cinquè. Voldria matisar que de l'any 1990 al 1997 els preus d'importació incorporaven l'amortització de les obres efectuades per EDF i "Red Eléctrica de España" en territori francès i espanyol, per tal de poder subministrar energia elèctrica a Andorra amb un cost aproximat de 70 cèntims per quilovat, amb el qual per comparar coses comparables, el marge brut de l'any 1998, amb igualtat de condicions, hauria estat de 3,50 pessetes per quilovat.

Finalment, i abans que algú tregui conclusions precipitades sobre l'increment del marge brut experimentat entre aquestes dates, cal tenir en compte que aquests marges acumulats han permès

durant aquests anys fer front a més de 12.000 milions de pessetes d'inversions per tal de millorar la xarxa, de cobrir totes les necessitats quant a despeses corrents: generals, de personal i altres, de cada un dels anys esmentats, i de permetre al Govern a extreure de FEDA uns dividends anyals per un import acumulat de 1.870 milions de pessetes.

Finalment...

El M. I. Sr. Síndic General:

Demanaria d'acabar Sr. ministre, si us plau.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

... Sí, ja acabava.

Finalment FEDA, en data d'avui, disposa d'una tresoreria acumulada de més de 2.000 milions de pessetes, que en cas de realitzar-se la fusió, revertirà quasi totalment a les arques de Govern.

Sols cal fer, també, un incís en què en cada pressupost, i en cada liquidació de pressupost s'ha fet menció dels preus de compra i de venda projectats, que aquests pressupostos i liquidacions han estat, sempre, aprovats pel Consell i que sempre les auditories de FEDA han estat netes de qualsevol salvetat.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Vicenç Mateu, voleu replicar?

Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, pel que feia a la primera part... a veure, a la primera part el que nosaltres demanàvem pels dividends respecte als preus competitiu, nosaltres entenem que si s'han de repartir dividends, doncs, aquests dividends han de sortir d'un sobre preu que, en cas de no existir aquests dividends, doncs, farien que el preu fos més baix.

En aquest mateix sentit, doncs, la segona part de la pregunta fa referència a: quin era el preu mig?... Sr. Casadevall, potser ho hem preguntat malament. Nosaltres no tenim cap interès en saber quan valia la llum el dia de cap d'any, ni concretament el 31, era només per posar un període de temps: des del començament de l'any 1990 fins a finals del darrer mes abans que nosaltres féssim les preguntes.

Bé, no entraré en discussions perquè tampoc tinc els coneixements suficients sobre el marge brut, però és només per senyalar, que si es poden baixar els preus

de l'energia elèctrica, doncs, és segurament perquè l'energia, doncs, està a un preu més baix, ara, i no per economies d'escala, fusions, etc..

Bé, és tot. Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre vol respondre, molt breument, si us plau.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

És cert que les tarifes de compra han baixat, però vull dir, la baixada de tarifes interna nostra, la que s'ha fet, i la que es farà en un futur, val pels dos motius: per la baixada d'energia i per les economies d'escala. FEDA baixarà durant el mes d'octubre o novembre, quasi a la meitat, les tarifes de connexió; i això es fa, també, perquè les economies d'escala permeten aquesta rebaixa, no té res a veure amb el preu de compra, perquè no parlem d'energia, parlem de despeses de connexió.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Bartumeu voleu formular una repregunta?

Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, la repregunta és la següent: és si el Sr. ministre sap que té l'obligació de contestar a les preguntes que li formulin els consellers generals. Perquè en la contesta que ha fet el Sr. ministre, s'ha negat a facilitar una informació que li han demanat uns consellers generals al·legant confidencialitat de dades. No hi ha cap llei que empari la negativa del Sr. ministre.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre voleu contestar?

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

Sí, a veure... jo el que he dit és que la diferència dels preus d'una data a l'altra eren molt difícils de donar i els podríem donar. Comparar el dia 1 de gener amb el 31 de maig, ja hem explicat que no té cap sentit perquè els preus varien al dia, durant el dia i en funció de les hores.

Els preus estan —com vostè sap— en tots els pressupostos de tancament de cada any, hi són... no els hem pas amagat! I entendre que els preus que nosaltres obtenim a França i a Espanya estan en concurrència, és a dir, França no sap els preus que

comprem a Espanya, ni Espanya sap, avui, els preus que comprem a França.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Vicenç Mateu teniu la paraula... sí perdó...

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sr. síndic, la repregunta que he posat no m'ha estat contestada.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, Sr. ministre si voleu contestar, si us plau, a la pregunta del Sr. Bartumeu.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

No li puc contestar perquè no ho tinc aquí...

El M. I. Sr. Síndic General:

En tot cas, si li vol fer arribar, diguem, als membres del Consell per escrit aquestes dades... Sr. Bartumeu...

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

...i li apuntaré a quina plana del pressupost de cada any està apuntada.

El M. I. Sr. Síndic General:

D'acord. Sr. Bartumeu, el satisfà que el Sr. ministre li faci arribar la resposta a la vostra pregunta per escrit?

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, Sr. síndic, però li demanaria que li digués al Sr. ministre d'Economia que es pot guardar les seves ironies sobre les planes del pressupost, que les acostumo a llegir i, segurament, tant o més que ell.

El M. I. Sr. Síndic General:

Molt bé. Una altra repregunta, si us plau, del Sr. Vicenç Mateu?

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, només és per dir... a veure, jo penso que FEDA no ha de fer uns beneficis com perquè després el Govern pugui cobrir les seves necessitats pressupostàries, diguem, a partir d'aquest excedent de diner que pugués fer FEDA en l'actualitat. Jo

penso que els diners per cobrir les necessitats de l'Estat haurien de venir per d'altres vies, i FEDA o FEDA SA, a partir d'ara, s'hauria d'ajustar al màxim als preus per donar un bon servei. Crec que, a demés, la filosofia lliberal hauria d'estar més a prop d'això.

Ara bé, la pràctica lliberal ha estat en aquests darrers temps de, precisament, utilitzar uns ingressos d'aquestes parapúbliques. Evidentment el dia que hi hagin accionistes privats dubto molt que aquests ingressos es puguin, també, doncs, utilitzar.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre vol respondre?

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

No.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra repregunta?

Bé, passem, doncs, a la següent, que és la número 9 de l'ordre del dia de les preguntes.

Presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, registrada amb el número 721-A.

Fou publicada al Butlletí número 22/1999, del 14 de juny.

Exposa la pregunta el Sr. Mateu. Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

La pregunta diu: "Com formalitzarà el Govern l'ús dels béns de domini públic, en particular l'aigua, per part de la nova societat anònima amb capital privat?"

Pensa el Govern convocar el pertinent concurs públic per a la concessió dels béns i drets de domini públic que actualment gestiona FEDA?

Quin import pensa recaptar el Govern per aquesta concessió?"

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre teniu la paraula.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

La resposta a la pregunta 721-A-1... la resposta és:

La nova societat FEDA SA és una societat pública, d'acord amb el que preveu l'article 4.1 de la vigent Llei general de les finances públiques. No és exacte, doncs, dir que és una societat anònima amb capital privat. Com a societat pública és un ens instrumental de l'administració, i servirà a les seves finalitats, de la mateixa manera que fins ara ho ha vingut fent l'entitat parapública FEDA.

La cessió de l'ús dels béns públics autoritzada per la Llei de creació, es formalitzarà en un document substancialment igual al que va formalitzar la cessió dels béns a l'entitat parapública FEDA.

D'acord amb les normes consuetudinàries vigents, els rius i torrents són patrimoni nacional. Introduir un canón no presenta cap problema econòmic, salvat l'absència de criteris per a definir-ne l'import.

De totes formes, es pot repercutir via tarifària al consum. El problema és d'ordre jurídic, ja que aquesta figura hauria de ser contemplada dins del marc d'una llei d'aigües que definís la titularitat d'aquestes, i les condicions per a concedir-ne l'explotació.

A la 721-A-2 la resposta és: el Govern no pensa convocar cap concurs públic que no resulti pertinent, perquè no es tracta d'una concessió de béns i drets, sinó que la fórmula de gestió escollida és la creació d'una societat pública –apartat c de l'article 32 de la Llei de contractació pública.

Els socis fundadors de FEDA, SA són exclusivament entitats distribuïdores d'energia elèctrica i les seves aportacions són, precisament, els seus actius elèctrics. Per a la finalitat d'unificació de la xarxa que persegueix el Govern no hi ha altra possibilitat que aquesta. Totes les entitats que presten activitats de distribució van ser invitades a participar-hi, i la Llei reserva a aquelles que no hi participen la possibilitat d'integrar-s'hi dins d'un termini generós. El principi d'igualtat ha estat escrupolosament preservat en el Projecte de llei que s'ha sotmès a la consideració del M. I. Consell General.

I a la 721-A-3, amb la resposta anterior ja queda clar que no hi ha concessió.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Vicenç Alay per formular una repregunta?

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Sí, volia formular una repregunta sobre la primera pregunta que hi ha aquí. Era per saber, en aquest moment, què s'està pagant per la utilització dels recursos de l'aigua –per exemple, del Madriu o del

Valira, a dalt, a Ransol, per exemple...– s'està pagant alguna cosa?

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre?

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

No, avui no s'està pagant.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Alay vol...?

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Ho dic perquè aquí s'està parlant de... abans vostè deia que són els... bé, no sé com feia anar allò dels beneficis i els preus que, en tot cas, sí, que els preus són els que defineixen els beneficis... Bé, això en un mercat obert potser sí, en el cas seu, que fixen vostès els preus, pot ser al revés, però pensin que hauran d'internalitzar costos. A veure, jo, com a ciutadà d'aquest país que, a demés, en aquest moment no tinc cap acció en aquesta societat, el benefici que en trec és com a membre, com a ciutadà del poble. No em sembla gens bé, que béns de domini públic no s'estiguin pagant, no? I no fora d'estranyar que per qüestions ecològiques o per altres qüestions, tots aquests costos hagin d'internalitzar-se. En tot cas, és inacceptable que no s'internalitzin. Ho dic, perquè canviarà substancialment la política de costos i beneficis si tenim en compte això, que penso que s'ha de tenir en compte.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre vol contestar?

Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

Sí, a veure, el cost... és veritat que la producció, avui, encara és rentable. És a dir, la diferència entre el quilovat produït a Andorra i importat, hi ha encara un diferencial. N'hi ha molt menys que fa tres o quatre anys i, per tant, pot arribar el dia que la producció –i no puc preveure quan, no?– però que la producció sigui menys interessant d'aquí uns anys que avui.

El que sí que li puc dir és que FEDA, ja, des de fa pràcticament un parell d'anys, està deixant més aigua al riu, concretament al riu de Canillo –que com sabeu es desvia des de la presa de Ransol cap al llac d'Engolasters– i, està deixant més aigua al riu,

perquè els veïns del poble de Canillo es queixaven que durant els mesos d'estiu el riu baixava pràcticament sec. Doncs, ja fa un parell d'anys que s'està deixant més aigua. A mesura que la producció sigui menys interessant o en els mesos en què no calgui tanta aigua al llac d'Engolasters, tota l'aigua possible es deixa circular pel riu, com abans.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Miquel Alís havia demanat de formular una repregunta?

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Gràcies Sr. síndic.

Jo el que volia demanar al Sr. ministre és si fins avui s'està pagant per l'ocupació dels terrenys comunals pel que és el pas del canal i l'ocupació de llacs.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre, voleu contestar?

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

Pel pas de canals no es paga res, *inclús* força tros del canal és propietat de FEDA. Es van comprar trocets que són molt llargs, però molt estrets d'amplada, i són propietat de FEDA.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Alís teniu la paraula.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

El 90% del canal que va al llac d'Engolasters passa per terreny comunal. Jo, la pregunta que li he posat és si s'està pagant per aquests terrenys comunals que són ocupats pel canal i pel llac d'Engolasters, i per altres llacs.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre teniu la paraula.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

No s'està pagant per cap pas d'aigua... avui.

El M. I. Sr. Síndic General:

Vol completar la resposta?

Sr. ministre de la Presidència teniu la paraula.

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

De totes maneres, a veure, aquest és un debat general que difícilment es pot circumscriure amb una societat com FEDA. A partir d'aquí ens hauríem de fer moltes preguntes. Qualsevol distribuïdora d'electricitat, qualsevol distribuïdora d'aigua, qualsevol prestador, del que s'entén que és un servei públic, sigui de titularitat pública, sigui de titularitat privada, què és el que ha de pagar per obtenir una concessió, passada, en aquest cas, pretèrita— etc., etc.. Jo crec que, això, en tot cas, seria objecte d'un debat molt ampli amb el qual, doncs, l'únic que farem, entenc, si ho tanquem al voltant de FEDA és introduir, diríem, una distorsió important perquè d'exemples diferents en podem trobar molts al Principat, per tant, això s'hauria d'abordar amb un debat ampli. Si ho tanquem amb FEDA penso que el debat pot quedar molt esbiaixat.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, Srs. ministres voldria que féssiu respostes concretes a les preguntes que se us formulen.

Sr. Miquel Alís.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

El Sr. ministre d'Indústria m'ha contestat que no, que FEDA no estava pagant fins ara, i la meua repregunta és aquesta: és que d'aquí en endavant quan la societat serà FEDA SA, FEDA SA continuarà no pagant als comuns, d'Encamp, Canillo i Escaldes?

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre teniu la paraula.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

Amb la Llei actual és així i, ja he dit abans, que si es volia regular es podia fer una llei d'aigües i s'hauria de dir —global— d'aigües i d'altres, de drets de pas, i veure que és el que s'ha de pagar en cada cas.

Avui no està regulat.

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau, si us plau!

Alguna altra repregunta? Sí, Sr. Vicenç Mateu? No?

Bé, doncs, passarem a la pregunta número 10 i última pregunta de la sessió d'avui, les altres, doncs, seran aplegades per a la propera sessió.

Presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, registrada amb el número 722–A

Fou publicada en el Butlletí número 22/1999, del 14 de juny.

Exposa la pregunta el Sr. Vicenç Mateu.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

De fet, només senyalar, –no sabia si intervenir al final de la pregunta anterior– només era per senyalar que aquesta pregunta següent, és precisament la que, ja pràcticament, estava formulant el conseller Miquel Alís, i diu així: “Ha previst el Govern l’acord dels comuns per a cedir l’ús dels béns de domini públic comunal a una societat anònima amb capital privat?” Perquè és clar, mentre el capital és públic, doncs, jo crec que les condicions són unes, amb capital privat crec que les condicions són unes altres. Estic d’acord amb el Sr. Sangrà en què entrariem en un debat d’un abast més gran, però jo em pensava que un Govern que vulgui fer les coses seriosament hauria abordat, també, aquestes qüestions abans de portar, aquí, aquest Projecte de llei.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre, voleu respondre?

Teniu la paraula... Sr. ministre de la Presidència teniu la paraula.

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

A veure, jo l’únic que he dit... no és que vulguem defugir el debat, el que passa és que en aquest debat hi ha d’haver molts més actors dels que avui en dia s’estan posant a sobre de la taula, i si es demana una sèrie de contraprestacions del sector públic per una societat pública amb 85% de capital de l’estat andorrà, segurament caldria posar-se la mateixa pregunta amb moltes altres formes de concessions, que avui en dia estan operant al país...

No és que haguem de defugir el debat, el que hem d’evitar és d’esbiaixar el debat.

La mateixa problemàtica, que avui en dia pot tenir plantejada la societat FEDA SA, la tenen plantejada concessionàries per usos i costums, o noves concessionàries de serveis públics, en aquest país.

Per tant, l’únic que deia és que és un debat global, no defugia plantejar-lo.

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau, Sr. ministre, el que demanaria és que es contestés concretament a la pregunta formulada pel Sr. Vicenç Mateu.

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

La resposta és: la nova societat FEDA és una societat pública d’acord amb el que preveu l’article 4.1 de la vigent Llei general de les finances públiques.

No és exacte, doncs, dir que és una societat anònima amb capital privat.

Com a societat pública és un ens instrumental de l’Administració, i servirà a les seves finalitats de la mateixa manera que fins ara ho ha vingut fent l’entitat parapública FEDA.

Per altra part, qualsevol empresa distribuïdora sigui pública –FEDA– o privada –NASA i Mútua Elèctrica– té el dret com a concessionària d’un servei públic, a utilitzar les vies públiques –article 4 del Reglament de 1975–, i totes les administracions públiques –incloent comuns i quarts– estan obligats a posar a la disposició dels organismes distribuïdors els drets de pas o d’emplaçament d’instal·lacions, ja sigui en terrenys comunals distints de les vies públiques i llurs dependències, ja sigui en terrenys o en locals de propietat privada per ocupar, els quals l’Administració pública podrà emprar tots els mitjans de dret –article 5 de l’esmentat reglament.

Per últim, igual que FEDA va fer amb FHASA i EASA l’any 1988, ara FEDA SA subrogaria en tots els drets i obligacions de FEDA, NASA i Mútua Elèctrica, entre ells, els derivats de l’ús de béns de domini públic comunal necessaris per a l’exercici de les seves activitats.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra repregunta?

Sí, Sr. Vicenç Mateu teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Sí, Sr. síndic.

Per acabar, una pregunta pràctica.

Jo m’havia plantejat en algun moment de comprar accions d’aquesta futura societat, perquè pensava que admetia capital privat, però el Sr. ministre insisteix en què no hi ha capital privat.

Tindrà capital privat, o no tindrà capital privat aquesta empresa pública?

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre voleu respondre?

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

Sí, sí.

L'empresa pública, evidentment, de moment tindrà capital de dos mútues, i el dia de demà –pensem que a principis d'any– en tindrà dels que estiguin disposats a comprar accions. Però l'empresa és pública, no és una societat anònima.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra repregunta?

Senyors, si us plau... Sr. Vicenç Mateu?

Sr. Jaume Bartumeu vol formular una repregunta? Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, és que quedo astorat.

El ministre acaba de dir que no és una societat anònima. Jo pensava que la majoria havia votat, aquí, uns estatuts d'una societat anònima o és que hem innovat, també, en això?

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre voleu respondre?

El M. I. Sr. Enric Casadevall:

Sí, el ministre d'Economia també s'equivoca, per tant, el que jo volia dir és que és una societat anònima amb capital privat i públic, sobretot públic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra repregunta?

Bé, si no hi ha cap repregunta, doncs... sí, Sr. Vicenç Alay?

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

No, no és una repregunta. Jo, simplement, volia dir que em sap greu... perquè, bé, m'imagino que vostè ha de tancar la sessió, i que tinguem una taula de ministres que... bé, ja, només, en queden tres. He de dir, en honor a la veritat que el Sr. cap de Govern m'acaba de dir... s'acaba d'excusar que tenia un compromís... bé, no sé com agafa els compromisos el Sr. cap de Govern, però tenia un compromís, i ens

ho ha dit, però de totes formes em sap greu que una taula... i a aquestes hores.

Una altra cosa que volia dir, també, és que potser hagués sigut bo –i bé, aquí, ja no sabia dir de qui és la culpa – que totes aquestes preguntes s'haguessin pogut substanciar abans que discutíssim la Llei o que aprovéssim la Llei. Ara és una mica una qüestió, potser, passada, no?

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, cap altra repregunta?

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Per a la propera sessió queden preguntes per fer, i preferiríem que es contestessin per escrit i que no entressin en la propera sessió.

El M. I. Sr. Síndic General:

D'acord. Doncs, totes les preguntes que queden, que són a partir de la número 11 de la llista, seran contestades per escrit.

Moltes gràcies.

S'aixeca la sessió.

(Són les 21.20hh)

ANNEX

Llistat de preguntes al Govern amb resposta oral disponibles per a la sessió del 30 de setembre de 1999

1. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999

(Reg. 713-A)

2. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999

(Reg. 714-A)

3. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999

(Reg. 715-A)

4. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999

(Reg. 716-A)

5. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999

(Reg. 717-A)

6. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999

(Reg. 718-A)

7. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999

(Reg. 719-A)

8. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999

(Reg. 720-A)

9. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999

(Reg. 721-A)

10. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999

(Reg. 722-A)

11. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999

(Reg. 723-A)

12. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999

(Reg. 724-A)

13. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999

(Reg. 725-A)

14. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999

(Reg. 726-A)

15. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999

(Reg. 727-A)

16. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999

(Reg. 728-A)

17. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999

(Reg. 729-A)

18. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999

(Reg. 730-A)

19. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Vicenç Alay Ferrer, consellers generals, per escrit de data 9 de juny de 1999

(Reg. 731-A)

20. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany, conseller general, per escrit de data 4 d'agost de

1999, relativa a la potabilitat de l'aigua destinada al consum humà a la zona de Besil·losa–la Massana
(Reg. 931–A)

21. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany, conseller general, per escrit de data 5 d'agost de 1999, relativa als acords de la STA amb l'operador telefònic IRIDIUM
(Reg. 939–A)